ISSN 1725-5171

Euroopa Liidu Teataja

C 203

49. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

25. august 2006

Teatis nr | Sisukord | Lehekülg

I *Teave*

Kontrollikoda

2006/C 203/01 Arvamus nr 1/2006 ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad 1

2006/C 203/02 Arvamus nr 2/2006 ettepaneku kohta, mis käsitleb nõukogu otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta 50

I

(Teave)

KONTROLLIKODA

ARVAMUS nr 1/2006

ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad

(vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõike 4 teisele lõigule)

(2006/C 203/01)

SISUKORD

	Punkt	*Lehekülg*
SISSEJUHATUS	1–8	3
ÜLDISED TÄHELEPANEKUD	9–13	4
Komisjoni ettepanek jätab kasutamata põhjaliku muudatuse võimaluse	9–12	4
Paindlikkuse suurendamise ja osalemise lihtsustamise peamised ettepanekud	13	5
KONKREETSED TÄHELEPANEKUD	14–90	5
Kooskõla institutsioonidevahelise õigusloome korraldusega	14	5
Komisjoni kohustus korraldada järelevalvet uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise korra täitmise kohta	15–16	5
Osalemiseeskirjade kohaldamine Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate meetmete puhul	17	6
Sisekontrolli ja välisauditi eristamine	18–19	6
I peatükk. Sissejuhatavad sätted (artiklid 1–3)	20–21	6
II peatükk. Osalemine (artiklid 4–38)	22–81	7
1. jagu. Miinimumtingimused (artiklid 4–12)	22–26	7
2. jagu. Menetlused (artiklid 13–28)	27–57	7
3. jagu. Ühenduse rahaline toetus (artiklid 29–38)	58–81	12
III peatükk. Levitamine ja kasutamine ning kasutusõigused (artiklid 39–52)	82–86	15
IV peatükk. Euroopa Investeerimispank (artikkel 53)	87–89	16
V peatükk. Lõppsätted (artikkel 54)	90	16
KOKKUVÕTE	91–94	17
LISA: osalemiseeskirjad		18

EUROOPA KONTROLLIKODA,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 248 lõiget 4 ja artiklit 279,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 160 C lõiget 4 ja artiklit 183,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve puhul kohaldatavat finantsmäärust, [1] eriti selle artiklit 183,

võttes arvesse komisjoni 20. juuli 2005. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1261/2005, [2] millega muudetakse 23. detsembri määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad [3],

võttes arvesse uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise ühenduse raamistikku [4] ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu [5] artiklit 8,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad, [6] edaspidi "osalemiseeskirjad",

võttes arvesse komisjoni osalemiseeskirjade viidetes esitatud taotlust selle ettepaneku kohta arvamuse saamiseks,

võttes arvesse 2. märtsil 2006 kontrollikojale esitatud Euroopa Parlamendi taotlust selle ettepaneku kohta arvamuse saamiseks,

arvestades, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 163 lõike 1 kohaselt on ühenduse eesmärk tugevdada ühenduse tööstuse teaduslikke ja tehnoloogilisi aluseid ning toetada selle muutumist konkurentsivõimelisemaks rahvusvahelisel tasandil, samal ajal edendades igasuguseid teadusuuringuid, mida peetakse vajalikuks käesoleva lepingu teiste peatükkide põhjal,

arvestades, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 164 kohaselt astub ühendus järgmisi liikmesriikide tegevust täiendavaid samme:

a) uurimisprogrammide, tehnoloogia arendamis- ja tutvustamisprogrammide rakendamine, edendades koostööd ettevõtjate, uurimiskeskuste ja ülikoolidega ning nende vahel;

b) koostöö edendamine kolmandate riikidega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ühenduse teadusuuringute, tehnoloogia arendamise ja tutvustamise valdkonnas;

c) ühenduse teadusuuringute, tehnoloogia arendamise ja tutvustamisalase tegevuse tulemuste levitamine ja kasutamine;

d) ühenduse teadustöötajate koolituse ja liikuvuse edendamine,

arvestades, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 167 kohaselt määrab nõukogu mitmeaastase raamprogrammi elluviimiseks kindlaks ettevõtjate, uurimiskeskuste ja ülikoolide osavõtu eeskirjad ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad,

arvestades, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 274 kohaselt täidab eelarvet komisjon, võttes arvesse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid,

arvestades, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 164 punktis a ja artikli 166 lõikes 3 nimetatud eriprogrammide valdkonnas võib eelarvet täita komisjoni otsese ja kaudse tsentraliseeritud juhtimise raames kooskõlas Euroopa Ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse artikli 53 lõikega 2 ja selle rakenduseeskirjade artiklitega 36 ja 37,

arvestades, et oma arvamuses nr 2/2004 [7] kirjeldas kontrollikoda ühtse sisekontrolli raamistiku põhimõtteid, mille alusel tuleks kavandada piisava kindluse tagamiseks sisekontroll selle üle, et tulu kogutakse ja kulutatakse kooskõlas kehtivate õiguslike sätetega ning hallatakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete alusel,

arvestades, et oma eriaruandes 1/2004 [8] järeldas kontrollikoda, et ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse raamprogrammides osalemise kord tuleks aluspõhimõtetest alates läbi vaadata eesmärgiga kõrvaldada tulevasest seitsmendast raamprogrammist tarbetu keerukus, et mitte kahjustada tõhusat ja piisavat kontrolli kulutuste üle,

---

[1] EÜT L 248, 16.9.2002 (muudetud kujul EÜT L 25, 30.1.2003).
[2] ELT L 201, 2.8.2005, lk 3.
[3] EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.
[4] EÜT C 45, 17.2.1996, lk 5.
[5] EÜT L 336, 23.12.1994, lk 156.
[6] KOM(2005) 705, lõplik.
[7] ELT C 107, 30.4.2004, lk 1. Vaata ka komisjoni tegevuskava ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks, KOM(2006) 9, lõplik, 17. jaanuar 2006 (eelkõige tegevus nr 1 lisas 1).
[8] ELT C 99/1, 23.4.2004, lk 1.

ON ESITANUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

SISSEJUHATUS

Osalemiseeskirjade ettepaneku põhiomadused

1. Seitsmenda raamprogrammi õiguslikud alused on järgmised:

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi, ning nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Aatomienergiaühenduse (EURATOM) tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2011) – Teadmistepõhise Euroopa Ehitamine, ([9]) edaspidi "otsus",

— nõukogu otsused eriprogrammide kohta, ([10]) s.o "Koostöö" (koostööuuringud, ([11]) ühised tehnoloogiaalased algatused ja tehnoloogiaplatvormid ning riiklike programmide koostöö), "Ideed", "Inimesed" ja "Võimekus", Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevuseks ning tuumaenergia-alaseks teadus- ja koolitustegevuseks Euroopa Aatomienergiaühenduse (EURATOM) asutamislepingu raames,

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad, edaspidi "osalemiseeskirjad", ja nõukogu määrus nende tegevuste tarbeks Euratomi lepingu raames.

2. Komisjoni ettepanekus osalemiseeskirjade kohta on põhiosas säilitatud eelmiste raamprogrammide tarbeks kehtestatud raamistik järgmiste eranditega:

— mõned asjaolud Euroopa Teadusnõukogu moodustamise tõttu teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektidele raha eraldamiseks ühenduse eelarvest (vt põhjendus 4 a, artikli 1 lõige 6 ja artikkel 9. Vt ka otsuse III lisa a osa punkt 4 "Üksikprojektid"),

— toetuse andmine Euroopa Investeerimispangale (EIP) riskijagamisrahastu rahastamiseks, mille eesmärk on panustada EIP teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse laenu- ja tagatisrahastamise pakkumisse ning sellele kapitali eraldamisesse (vt põhjendus 23 ja artikkel 53. Vt ka otsuse III lisa b osa).

3. Lisaks keskendub komisjoni ettepanek finantsjuhtimise ja -kontrolli süsteemide lihtsustamisele, eriti järgmiste meetmete võtmise abil:

— abikõlblike kulude hüvitamisel kasutatakse ühekordset summeeritud väljamakset, rahastamist kindla summa ulatuses ja ühiku maksumusel põhinevat rahastamist (vt artikkel 30),

— kehtestatakse ühtne kulusüsteem ja suurendatakse rahastamise ülemmäära (vt artikkel 33),

— luuakse tagatisfond kaudsete teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete finantsriskide katmiseks (vt artikkel 38).

4. Osalemiseeskirjade seletuskirjas pakub komisjon seitsmenda raamprogrammi tõhusamaks haldamiseks lisameetmeid, nagu kaughindamise rakendamine, taotluste elektrooniline esitamine ning ainulaadne registreerimissüsteem ja kasutajatugi komisjonis ning riiklikes teabepunktides. Neid meetmeid komisjoni ettepanekus ei täpsustata. Kui neile õiguslikes alustes ei viidata, ei ole nende rakendamine tagatud (vt kontrollikoja pakutavaid muudatusi artikli 15 lõike 1 punktile b, artikli 16 lõike 3 punktile 2 ja artikli 17 punktile a).

Kontrollikoja arvamus

5. Kontrollikoda pöörab oma arvamuses suurt tähelepanu komisjoni pakutud meetmete tagajärgedele seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) raames rahastatud kaudsete meetmete usaldusväärse finantsjuhtimise saavutamisel. Kontrollikoda võtab arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu varasemaid resolutsioone, nimelt 2003. eelarveaasta täitmise kinnitamismenetluse ([12]) ja 2006. aasta üldeelarve raames ([13]). Käesolevas arvamuses

([9]) Vaata komisjoni ettepanek KOM(2005) 119, lõplik.

([10]) Vaata komisjoni ettepanekud KOM(2005) 439, lõplik, KOM(2005) 440, lõplik, KOM(2005) 441, lõplik, KOM(2005) 442, lõplik, KOM(2005) 443, lõplik, KOM(2005) 444, lõplik ja KOM(2005) 445, lõplik, 21. september 2005.

([11]) Komisjoni ettepaneku alusel korraldatakse koostööuuringuid üheksas alaprogrammis: "Tervishoid", "Toiduained, põllumajandus ja biotehnoloogia", "Side- ja infotehnoloogia", "Nanoteadused, nanotehnoloogiad, materjalid ja uued tootmistehnoloogiad", "Energeetika" "Keskkond (sealhulgas kliimamuutused)", "Transport (sealhulgas lennundus)", "Sotsiaalmajandus- ja humanitaarteadused" ning "Julgeolek ja kosmos".

([12]) Vt komisjoni aruandeid nõukogule ja Euroopa Parlamendile 2003. aasta eelarve täitmist kinnitavate otsuste järelkontrolli kohta (KOM(2005) 448, lõplik, 19. september 2005), (KOM(2005) 449, lõplik, 19. september 2005).

([13]) Muudatuses 740 paigutas Euroopa Parlament 10 % eelarverea 02 01 02 11 ("Muud halduskulud") eraldistest reservi, mis vabastatakse, kui komisjon on näidanud rahuldavalt, et on üritanud menetlusi kooskõlas kontrollikoja eriaruande 1/2004 soovitustega lihtsustada ja tõhustada.

esitatud komisjoni tähelepanekutes viidatakse mõnel juhul ka komisjoni ettepanekule otsuse kohta, mis käsitleb seitsmendat raamprogrammi, ning eriti selle ettepaneku III lisale, milles määratakse erinevad rahastamisvõimalused (vt põhjendus 1).

6. Komisjon võttis osalemiseeskirjade ettepaneku vastu detsembris 2005, kui nõukogu oli alles osaliselt vastu võtnud praeguse finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade muudatuste sarja, mis jõustub 2007. aastal (vt põhjendus 2). Selles olukorras ning oma arvamuses nr 10/2005 ([14]) esitatud tähelepanekute põhjal on kontrollikoja arvates võimatu kindlaks määrata, kas see valdkonda käsitlev määrus on kooskõlas muudetud finantsmääruse üldpõhimõtete ja üksiksätetega.

7. Analoogia põhjal peaksid kontrollikoja käesolevas arvamuses esitatud tähelepanekud ja järeldused kehtima ka komisjoni ettepaneku puhul nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad ([15]).

8. Üksikasjalikud soovitused käesoleva arvamuse põhjal komisjoni ettepaneku muutmiseks on esitatud *lisas*.

ÜLDISED TÄHELEPANEKUD

Komisjoni ettepanek jätab kasutamata põhjaliku muudatuse võimaluse

9. Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammid on rahastamise ja osalemise poolest maailma suurimad rahvusvahelised teadusprogrammid. Need moodustavad nii liikmesriikides kui ka assotsieerunud riikides olulise osa teaduse rahastamisest avaliku sektori vahenditest. Paljudele avaliku sektori uurimisasutustele, näiteks ülikoolidele, on need programmid sageli peamisi kolmanda osalise rahastamise allikaid.

10. Igas teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammis osaleb tuhandeid juriidilisi isikuid ning kasutatakse märkimisväärselt laia valikut erinevaid kaudseid meetmeid. Enamik neist on mitme partneriga tegevused, mida viib ellu mitmest osalejast koosnev konsortsium. Komisjon sõlmib iga kaudse meetme kohta kõigi osalejatega lepingud või toetuslepingud, kusjuures enamikule lepingutest antakse ühenduse eelarvest vaid tagasihoidlik rahaline kate. Nagu kontrollikoja auditid on näidanud, on erinevate meetmete ja üksikute toetuste suure arvu tagajärg märkimisväärne tehingukulu kulutatud euro kohta ([16]).

11. Peale selle on osalejad öelnud kontrollikojale, et nende arvates on ühenduse toetuste haldamine liiga kohmakas, eriti komisjoni asjaomaste juhiste puudumise tõttu. Ettepanekute ettevalmistamine ja konsortsiumi osaliste kokkukutsumine on kulukas ja aeganõudev töö, eriti kui arvestada taotluste väikest keskmist edukust. Osalejad kurdavad ka, et komisjoni toetuste andmise menetlused võtavad liiga palju aega ja komisjoni vahendite kasutamise tingimused ei ole piisavalt paindlikud, et arvestada teaduses toimuvat kiiret arengut. Selle tulemusena jäetakse Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammide raames rahastamiseks sageli esitamata kõige innovaatilisemad teadusprojektid.

12. Kuigi tunnistatakse, et teatud keerukusaste on vältimatu, leiab kontrollikoda, et komisjoni ettepanek ei kasuta ära võimalust teha seitsmenda raamprogrammi haldus- ja finantseeskirjades põhjalikke muudatusi. Kontrollikoja arvates peaks seadusandja järgima seitsmenda raamprogrammi õigusliku aluse vastuvõtmisel järgmisi üldpõhimõtteid.

— Teadusuuringuid käivitav jõud on üksikute uurijate teadmised ja kogemused. Nagu enamik avaliku rahastamise kaudu raha saajaid, eelistavad ka teadlased enim rahastamist, millega on seotud kõige vähem bürokraatlikke tingimusi. Nad leiavad, et ainult paindlikud toetused võimaldavad neil kõige edukamalt uurimistööd teha ning nimetatud tingimustes on tõenäolisem, et teadlastel kujuneb töö õnnestumiseks vajalik omanikutunne. Seitsmes raamprogramm peaks seadma eesmärgi muuta ühenduse toetuste kasutamine kaudseid meetmeid rakendavatele konsortsiumidele paindlikumaks, et tagada teadlaste heakskiit.

— Seda silmas pidades tuleb konsortsiumidele anda võimalused projekti eluea jooksul kiiresti reageerida välistele ja sisemistele muutustele. See tähendab, et koordinaatori otsustuspädevust tuleb suurendada. Koordinaator peaks vastutama nii teadusliku kui ka finantspoole eest ning saama otsustada mitte ainult teadusprogrammi, vaid eelnevalt konsortsiumi kõigi osaliste vahel kokku lepitud reeglite alusel ka raha eraldamise üle. Samal ajal peab koordinaator tagama, et projekti kestuse vältel säilib teaduslik uurimisala ja õigusaktidega nõutav euroopalikkus. Praktikas tähendaks see, et üht osalejat võib asendada ainult teine samaväärse teadussuutlikkuse ja reputatsiooniga osaleja.

— Suurema paindlikkusega peaks kaasnema rangem aruandekohustus teaduslike ja finantstulemuste kohta nii kaudsete meetmete rakendamise ajal kui ka pärast nende lõpetamist. See aga ei tohiks kujutada ülemäärast aruandlust komisjonile, vaid peaks põhinema vastastikuste eksperdihinnangute

([14]) ELT C 13, 18.1.2006. Vt punkt 12.
([15]) KOM(2006) 42, lõplik, 7. veebruar 2006.
([16]) Eriaruanne nr 1/2004, punktid 74, 78 ja 79.

süsteemil, mis võib toimida koosolekute vormis. Eksperdihinnangute alusel peaks komisjonil olema võimalik lõpetada ebatõhusad kaudsed meetmed, et mitte raisata maksumaksja raha.

Kontrollikoja arvates peaks osalemiseeskirjades kajastuma eeldus, et Euroopa teadusuuringutes ja tehnoloogiaarendusprogrammides osalevad teadlased kasutavad maksumaksja raha parimal viisil, tingimusel et see toimub komisjoni tõhusa ja piisava kontrolli tagamiseks kehtestatud õiguslikes raamides. Nende kontrollide kindlaksmääramisel aga tuleks arvesse võtta, et ebaõnnestumise risk kuulub loomuliku osana kõigi teadusuuringute juurde.

Paindlikkuse suurendamise ja osalemise lihtsustamise peamised ettepanekud

13. Eelnevast tulenevalt ja kontrollikoja varasemaid soovitusi edasi arendades tuuakse käesolevas arvamuses välja valdkonnad, milles komisjoni ettepanek ei pruugi olla piisav, et muuta seitsmendas raamprogrammis osalemine paindlikumaks ja lihtsamaks. Neist kõige olulisemaks peab kontrollikoda järgmisi:

— juriidiliste isikute tsentraliseeritud eelkontrolli organiseerimine (vt punktid 34–36),

— nõue komisjoni talitustele kasutada ühiseid andmekogusid ja vahetada andmeid elektrooniliselt (vt punktid 41–42),

— kasutada kaudsete meetmete haldamiseks paindlikumat süsteemi, kus komisjon sõlmib toetuslepingu teiste osalejate nimel tegutseva koordinaatoriga või annab komisjon toetuse komisjoni otsusega, sõlmimata eraõiguslikku lepingut (vt punktid 45–55),

— läbivaatamiste (või koosolekute), parimal juhul vastastikuste eksperdihinnangute kasutamine kaudsete meetmete järelevalveks (vt punkt 56),

— sätestada kulude hüvitamise ühtne süsteem, mis võimaldaks osalejatel ühenduse rahaline toetus läbipaistvalt, kindlalt ja lihtsalt hallataval viisil kindlaks määrata (vt punktid 63–70), ning

— soodustada kaudsete meetmete tulemuste kasutamist ja levitamist ning teadmiste omandiõiguste üleminekut (vt punktid 82–84).

KONKREETSED TÄHELEPANEKUD

Kooskõla institutsioonidevahelise õigusloome korraldusega

14. Selle määruse mõistetavus paraneks, kui kõik asjakohased mõisted oleksid koondatud artiklisse 2 "Mõisted" ([17]). Segaduse ja erinevate määratluste leviku vältimiseks tuleks määratluste sõnastusi eelmiste teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammidega võrreldes muuta ainult neil juhtudel, kus soovitakse määratlust tõepoolest sisuliselt muuta.

Komisjoni kohustus korraldada järelevalvet uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise korra täitmise kohta

15. Asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaselt vastutab komisjon kõigi liikmesriikide abisüsteemide pideva järelevalve eest, sest põhimõtteliselt on riigiabi keelatud (vt põhjendus 3). Uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise ühenduse raamistiku punktis 5.12 kehtestatud ülempiirid on järgmised: "Kui ühenduse rahastamist ja riigiabi kasutatakse koos, ei tohi kogu ametlik toetus ületada tööstusuuringute puhul 75 % ja konkurentsieelsete arendustegevuste puhul 50 %" (vt ka punktid 72 ja 73).

16. Eriprogrammist "Võimekus" rahastatakse seitsmenda raamprogrammi piires avaliku ja erasektori teadusuuringute infrastruktuure. Lisaks sätestatakse otsuse III lisas, et nende infrastruktuuride rahastamiseks kombineeritakse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi ning teisi ELi (nimelt struktuurifondide) ja riigiabi vahendeid ([18]). Nagu kontrollikoja auditid on näidanud, ei ole komisjoni uurimis- ja arendustegevusele antava riigiabi järelevalvekord piisav, et tagada seitsmenda raamprogrammi abil kaasrahastatud tegevuste puhul kooskõla "Ühenduse uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise raamistikus" määratud ülempiiridega. Nagu on viidatud kontrollikoja varasemas arvamuses struktuurimeetmete kohta, ([19]) ei ole komisjonil enam ka üksikasjalikku teavet nende ühiselt hallatavate

([17]) Komisjoni ettepanekus on mitu määratlust esitatud osalemiseeskirjade teistes artiklites (nt "levitamise", "kasutusõiguste" ja "kasutamise" määratlused artiklis 1 ning "juriidiline isik" artiklis 4), millest mõned aga ei ole täielikult kooskõlas nende kasutusega õigusliku aluse teistes osades (nt pakutav "kaudsete meetmete" määratlus artiklis 1). Teistel juhtudel on terminid küll õiguslikus aluses kasutusel, kuid määratlust ei ole esitatud (nt "teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide" määratlus artiklis 9, "koordinaator" artiklites 23 ja 25, "kviitungid" artiklis 31).

([18]) Kandidaatriikidest pärinevate osalejate puhuks sätestatakse III lisas, et sarnastes tingimustes võib anda lisatoetuse liitumiseelse ettevalmistamise rahast.

([19]) Vt kontrollikoja arvamus nr 2/2005, punktid 10 ja 11.

meetmete rakendamise kohta, mille eest vastutavad riiklikud või piirkondlikud ametivõimud, nagu uurimisprojektide rahastamine, innovatsiooni ja tehnosiirde või teadusuuringute infrastruktuuri toetamine. Nagu kontrollikoda juba finantsmäärust käsitlevas arvamuses ([20]) viitas, peaks komisjon pöörama tähelepanu võimalikele riskidele, mis tulenevad sama tegevuse tarbeks ühenduse eelarvest antavate erinevate toetuste kuhjumisest. Seega soovitab kontrollikoda komisjonil välja töötada sobiva korra järelevalveks riigiabi ettekirjutuste täitmise üle mitmest allikast toetatavate uurimistegevuste korral.

Osalemiseeskirjade kohaldamine Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate meetmete puhul

17. Komisjoni ettepaneku kohaselt tegutseks Euroopa Teadusnõukogu nõuandva organina, keda haldusstruktuuriga toetab täitevagentuur nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 58/2003 alusel ([21]). Kontrollikoda nõustub komisjoniga, et osalemiseeskirju peaks kohaldama ka teadusnõukogu raames rahastatud meetmete puhul, ([22]) millega tagatakse otsuse III lisa osas a kehtestatud ühenduse kõigi rahastamisliikide suhtes samad põhimõtted. Kohus leiab ka, et pakutav struktuur kindlustab piisavalt Euroopa Teadusnõukogu teadusalase sõltumatuse ning selle haldusstruktuur on võimalik piisavalt kiiresti kokku leppida ja rakendada ([23]). Kontrollikoda aga soovitab, et osalemiseeskirjade kohaldamine oleks õiguslikus aluses selgelt määratud (vt põhjendus 4 a ja artikkel 1).

Sisekontrolli ja välisauditi eristamine

18. Kontrollikoja õigused Euroopa Liidu välisaudiitorina tulenevad otseselt asutamislepingu artikli 248 lõikest 2 ning kontrollikoda kui komisjoni välisaudiitorit ei tohiks käsitleda sisekontrolli osana. Seetõttu tuleks osalemiseeskirjades selgelt eristada sisekontrolli ja välisauditi erinev süsteem ([24]) (vt põhjendus 16).

19. Kontrollikoda soovitab ka lisada viited nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa Ühenduse finantshuvide kaitse kohta, ([25]) määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/1996, ([26]) mis käsitleb komisjoni kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, ning määrusele (EÜ) nr 1073/1999 ([27]) ja määrusele (Euratom) nr 1074/1999, ([28]) mis käsitlevad Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi. Tuleb märkida, et neid määrusi kohaldatakse ainult komisjoni puhul (vt põhjendused 15 ja 16 ning artikli 19 lõige 8 a).

I peatükk. Sissejuhatavad sätted (artiklid 1–3)

"Kaudse meetme" määratlust tuleb täpsustada

20. Finantsmääruse rakenduseeskirjad nõuavad põhjenduses 38, et täpsustatakse otsesed ja kaudsed meetmed, mida ühendus võib rahastada. Kontrollikoja arvates ei ole artiklis 1 esitatud "kaudse meetme" määratlus täpne, sest otsuse III lisa a osas nimetatud rahastamiskord ei ole ainuke, mida see määrus hõlmab. III lisa b osas kehtestatud rahastamiskorra kohta aga paneb komisjon ette, et määrus hõlmaks ainult toetusi, mis antakse Euroopa Investeerimispangale.

21. Varem on kontrollikoda tuvastanud ohu, et kaudsete teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete kasutamise kaudu võidakse kõrvale hoida riigihangete tavapärastest menetlustest. See võib omakorda muuta keeruliseks kontrolli, kas komisjoni tegevus on kooskõlas igale programmile sätestatud halduskulude ülempiiriga ([29]). Seega soovitab kontrollikoda täpselt määratleda "kaudse meetme" artiklis 2, kus kirjutatakse lahti kaudsete meetmete erinevad vormid kooskõlas finantsmäärusega, s.o toetused, stipendiumid, auhinnarahad, honorarid ja liikmemaksud, aga ka riigihanked ([30]) (vt artikkel 1, artikli 2 lõige 12, artikli 13 lõige 1, artikkel 14 ja artikkel 53). Samamoodi tuleks muuta ka otsuse III lisa ([31]) (vt ka punkt 27). Vastasel juhul võib õiguslik alus luua

([20]) Vt kontrollikoja arvamus nr 10/2005, punktid 46 ja 47.

([21]) EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

([22]) Vt otsuse III lisa a osa punkt 4 "Üksikprojektid".

([23]) Kui Euroopa Teadusnõukogule antakse täitevvolitusi, mis asutamislepingute järgi kuuluvad komisjonile, peab kohaldama finantsmääruse artikli 54 sätteid. Eriti selgelt tuleb määrata delegeeritud rakendusülesanded ja korraldada nende üle täielik järelevalve (vt ka punkt 40).

([24]) Välisauditi ja sisekontrolli erinevate rollide kohta vt ka kontrollikoja ettepanekut ühtse sisekontrolli raamistiku loomiseks, mida kirjeldatakse kontrollikoja arvamuses nr 2/2004.

([25]) EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

([26]) EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

([27]) EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

([28]) EÜT L 136, 31.5.1999, lk 8.

([29]) Vt eriaruanne nr 1/2004, punktid 18 ja 78.

([30]) Vt finantsmääruse artikkel 160 (rakenduseeskirjade artikli 229 lõige 3).

([31]) Osa a 3. punkti viimane lause on sõnastatud järgmiselt: "*Neid meetmeid võib rakendada ka muul viisil kui konkursikutsete kaudu.*" See tuleks asendada järgmisega: "*Lisaks toetustele ning kooskõlas finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldatavate sätetega võib neid meetmeid rakendada ka järgmistel viisidel: pakkumiskutse alusel valitud ja lepinguga kindlaks määratud toodete või teenuste riigihanked; stipendiumid õppimiseks, uurimiseks või koolituseks ning konkursside tulemusena makstav auhinnaraha; organisatsioonide liikmemaksud; honorarid sõltumatutele ekspertidele.*"

mitmetimõistetavuse küsimuses, millised sätted kehtivad erinevate kaudsete meetmete kohta, eriti riigihangete puhul.

II peatükk. Osalemine (artiklid 4–38)

1. jagu. Miinimumtingimused (artiklid 4–12)

Osalemise miinimumtingimusi tuleb täpsustada

22. Kontrollikoja arvates tähendab konsortsiumis osalejate suur arv tihti ebavajalikku bürokraatiat ja ülemäärast halduskoormust. Eriti on see nii integreeritud projektide koordinaatorite ja pädevusvõrgustike puhul ([32]). Seega soovitatakse osalemiseeskirjades täpsustada, et peamine kaalutlus oleks tõhus rakendamine, eriti juhtudel, kus õiguslike miinimumtingimustega nõutav osalejate arv ja osalejate liigid on ületatud (vt põhjendus 9).

23. Komisjoni ettepanek kaudsetes meetmetes osalevate sõltumatute juriidiliste isikute ja nende asukoha miinimumnõuete kohta on liiga piirav või sellisena tõlgendatav. Kontrollikoda soovitab, et neid tingimusi tuleks kirjeldada selgemalt (vt artikkel 5 ja artikkel 7).

24. Veel peaks komisjon täpsustama kaudsetes meetmetes osalevatele üksikosalejatele artiklis 10 esitatavaid nõudeid. Eelkõige tuleks selgitada, kas see säte kehtib ainult Euroopa majandushuve esindavate rühmade ja rahvusvaheliste Euroopa huve esindavate organisatsioonide kohta või hõlmab see ka teist tüüpi juriidilisi isikuid.

Euroopa Teadusnõukogu rahastamise ülekandmist tagavad sätted puuduvad

25. Komisjoni ettepaneku kohaselt sõlmitakse toetuslepingud põhimõtteliselt juriidiliste isikute, mitte üksikteadlastega. Vastandina teistele seitsmenda raamprogrammi osadele antakse teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide toetused Euroopa Teadusnõukogu raamistikus konkreetse teadlase või teadlaste meeskonna tegevuse rahastamiseks. Sellest tulenevalt on raske tagada, et teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektile antud toetust oleks võimalik üle kanda, kui konkreetne teadlane läheb üle teise uurimisasutusse (vt artikli 9 lõige 2).

26. Kontrollikoja arvates saab selle küsimuse lahendada komisjoni sõlmitud toetuslepingus juriidilise isikuga, kelle juures teadlane/teadlased töötab/töötavad või komisjoni otsusega toetuse andmise kohta. Neis dokumentides võiks olla täpsustav klausel selle kohta, et toetuse andmise tingimus on konkreetse teadlase töötamine selle juriidilise isiku juures; kui teadlane läheb üle teise liikmesriigi või assotsieerunud riigi organisatsiooni, viiakse üle ka toetus teadlase asjaomase taotluse alusel pärast seda, kui komisjon on kindlaks teinud uue osaleja suutlikkuse tegutseda ja raha kasutada (vt punktid 34–36).

2. jagu. Menetlused (artiklid 13–28)

Teisiti kui konkursikutsete alusel antud toetuste kaudu eraldatava ühenduse rahastamise korral kohaldatavate sätete puhul puudub selgus

27. Komisjoni ettepanekus sätestatakse otsuse III lisas toetuste kasutamise erandid finantsmääruse artikli 160 kohaselt (rakenduseeskirjade artikli 229 lõige 3). Need erandid hõlmavad toetusi konkursikutsete alusel ja ühenduse rahastamist igal muul viisil kui toetustena:

— pakkumiskutse alusel valitud ja lepinguga sätestatud toodete või teenuste riigihanked,

— õppimis-, uurimis- või koolitusstipendiumid ning auhinnaraha konkursside võitjatele ([33]),

— organisatsioonide liikmemaksud,

— honorarid sõltumatutele ekspertidele.

28. Need erandid, mille suhtes automaatselt kehtivad finantsmääruses kehtestatud eeskirjad, tuleks otsuse III lisa a osa punktis 3 "Koordinatsiooni- ja toetusmeetmed" (vt joonealune märkus 31) ning osalemiseeskirjade artiklis 14 täpselt loetleda (vt ka punkt 21). Kontrollikoda soovitab ka, et komisjon määraks kindlaks, milliseid finantsmääruse sätteid iga artiklis 14 nimetatud erandi puhul kohaldatakse, ning täpsustab ka, millises ulatuses selle määruse teisi sätteid ei kohaldata.

([32]) Vt ka kontrollikoja ettepanekut mitme partneriga kaudseid meetmeid ellu viivate konsortsiumide lihtsustatud haldusstruktuuri kohta (vaata punktid 45–52).

([33]) Komisjoni ettepanekus artikli 14 kohta puudub eraldi säte stipendiumide ja auhinnaraha kohta (vt ka artikli 30 lõige 1).

Osalemiseeskirjades ei ole täpsustatud horisontaalseid valiku ja toetuste määramise nõudeid

29. Kohtu arvates ei ole komisjoni ettepanekus sätestatud valiku ja toetuste määramise nõuded hindamiste korraldamise piisav alus (vt näiteks eriprogrammi "Koostöö" artikli 6 lõige 3 ([34])). Seetõttu tuleb nõuded ja nende rakendamine täpsustada hilisemas etapis iga eriprogrammi (iga-aastastes) töökavades, ilma et Euroopa Parlament saaks nende määramisel kaasa rääkida.

30. Sidusamate ja läbipaistvamate eeskirjade huvides eelistaks kontrollikoda, et horisontaalsed valiku ja toetuste määramise nõuded sätestatakse selles määruses. Seejärel saaks nõudeid täiendada eriprogrammides või nende töökavades.

31. Veel soovitab komisjon artiklis 15 täpsustatavate hindamispõhimõtete ning valiku ja toetuste määramise nõuete puhul, et sätestataks

— erinõuded teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektidele, mida rahastatakse Euroopa Teadusnõukogu raames (vt ka otsuse III lisa a osa punkt 4 "Üksikprojektid"),

— kaughindamine (s.o detsentraliseeritud hindamine hindajate töökohas) kui tipptasemel hindajate kaasamise ning hindamisprotsessi kiirendamise viis, nagu on viidatud seletuskirjas,

— ettepanekute tagasilükkamine ükskõik millal, sh läbirääkimiste etapis (mis toimub pärast hindamismenetlust), kui need on vastuolus peamiste eetiliste põhimõtetega.

Komisjon peab määrama ja vastu võtma rakenduseeskirjad ning menetluse korra

32. Kontrollikoda nõustub ettepaneku selle osaga, et komisjon peaks kehtestama toetuste andmiseni viivate etappide haldamiseks ja sõltumatute ekspertide kasutamiseks täpsemad eeskirjad ja menetluse korra. Tarbetu bürokraatia vältimiseks peaksid need eeskirjad ja menetlused piisavalt arvestama erineva rahastamiskorra ning kaudsete meetmete liikide erinevusi. Veel enamgi, kontrollikoja arvates peaks need eeskirjad võtma vastu komisjon kui institutsioon, et teha need siduvaks kõigile seitsmendat raamprogrammi rakendavatele komisjoni talitustele ning läbipaistvuse huvides tuleks need avalikustada ([35]) (vt põhjendus 13).

33. Veel soovitab kontrollikoda vastupidiselt komisjoni ettepanekule, et need eeskirjad peaksid hõlmama ka läbirääkimiste etappi, mis toimub pärast sõltumatute ekspertide võrdleva hindamise alusel tehtud ettepanekute valikut ning enne toetuse määramist ([36]) (vt artikkel 16 ja artikli 17 lõike 4 punkt a). Eeskirjad peavad tagama, et komisjon ei muuda läbirääkimiste käigus teadusliku uurimise ala, välja arvatud juhtudel, kui seda soovitatakse hindamise tulemusena.

Juriidilised isikud soovitatakse eelnevalt tsentraliseeritult kontrollida ja sertifitseerida

34. Samamoodi nõustub kontrollikoda ettepanekuga, et komisjon peaks kehtestama täpsemad eeskirjad ja menetluse korra teadusuuringute ning tehnoloogiaarenduse raamprogrammides osalejate olemasolu, juriidilise staatuse ja finantssuutlikkuse kontrolliks (vt põhjendus 14 ja artikli 16 punkt a). Seda tehes tuleks arvestada, et dokumentide taotlemine ja asjakohane kontrollimine oleksid proportsionaalsed finantsriskiga. Arvesse tuleb võtta ka teatud juriidiliste isikute (nagu avalik-õiguslikud asutused või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted) suutlikkust anda teavet. Kontrollikoda leiab, et eeskirjad peaks vastu võtma komisjon kui institutsioon, et kehtestada ühine raamistik ning teha eeskirjade järgimine kohustuslikuks kõigile seitsmendat raamprogrammi rakendavatele komisjoni talitustele (ja ametitele). Finantsmäärusega täieliku kooskõla saavutamise nimel tuleb siiski sätestada komisjoni võimalus eeskirjade olemasolu ja juriidiline staatus välja selgitada ning kontrollida osalejate tegutsemisvõimet ja finantssuutlikkust.

35. Peaaegu kõik teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides osalevad juriidilised isikud võtavad osa mitmest kaudsest meetmest, mida sageli haldavad komisjoni erinevad talitused. Nagu kontrollikoja auditid on näidanud, tähendab see sageli seda, et sama teavet taotletakse korduvalt. Seetõttu

([34]) Vt ettepanekut nõukogu otsuse kohta, mis käsitleb eriprogrammi "Koostöö", (KOM(2005) 440, lõplik, 21. september 2005), artikli 6 lõige 3: *"Tööprogrammis määratakse kindlaks kriteeriumid, mille alusel hinnatakse rahastamiskava raames kaudseid meetmeid käsitlevaid taotlusi ja valitakse välja projektid. Kriteeriumideks on pädevus, programmi mõju ja rakendamine ning hiljem võib lisanõudeid, koefitsiente ja lävendeid kõnealuse tööprogrammi raames täpsustada või täiendada."*

([35]) Vt ka eriaruanne nr 1/2004, punktid 88, 92 ja 128.

([36]) Olgu märgitud, et termin "valik" viitab komisjoni hindamistulemuste alusel hindamise miinimumtulemuse saavutanud ettepanekute loetelu koostamisele (mille juurde võib kuuluda ka varunimekiri juhuks, kui läbirääkimiste ajal vabaneb lisaraha) ning tagasilükatavate ettepanekute nimekirja koostamisele (abikõlbmatud, hindamise miinimumtulemusi mittesaavutanud ning need ettepanekud, mida ei saa rahastada eelarveliste piirangute tõttu).

soovitab kontrollikoda luua tsentraliseeritud eelkontrollisüsteemi. Nimetatud süsteem võimaldaks kontrolli, mis ei sõltu ettepanekute hindamisest ([37]). Kontrollikoja arvates tuleks lähtuda järgmistest üldpõhimõtetest:

— kontrolli alus peaks olema juriidilise isiku esitatavad asjakohased tõendavad dokumendid, mis võimaldavad teha kindlaks nende olemasolu, ja juriidilist staatust ning ka tegevusvõimet ja finantssuutlikkust,

— neid dokumente peab juriidiline isik uuendama perioodiliselt või alati, kui komisjon seda taotleb ([38]),

— topeltkontrolli vältimiseks peaks komisjon kontrolli edukat läbimist sertifitseerima ning selle sertifikaadi tunnistaksid seejärel piisavaks kõik seitsmendat raamprogrammi rakendavad komisjoni talitused (ja ametid) kõigi sama juriidilise isiku esitatud ettepanekute korral kuni edaspidise teatamiseni.

36. Sellega looks komisjoni ühise raamistiku, mis aitaks kaasa volitatud eelarvevahendite käsutajate kooskõlastatud ja sidusale lähenemisele riskide hindamisel finantsmääruse artikli 118 kohaselt (rakenduseeskirjade artikkel 182). Samal ajal peaks see vähendama vajadust pangagarantiide järele. Lisaks peaks pakutav muudatus tagama sidusa lähenemise komisjoni sees, mis hoiaks teadusuuringutes ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides osalejatel ära tarbetu bürokraatia ning kiirendaks läbirääkimisi valitud ettepanekute puhul. Keskandmebaasi loomine nimetatud sertifitseerimissüsteemi osana oleks ka ühenduse finantshuvide kaitsmisel tõhusam (vt põhjendus 20 ja artikli 16 punkt a).

Toetuste määramine komisjoni otsuse alusel

37. Alates 2002. aastast on komisjon kehtestanud meetmeid, et lihtsustada teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides toetuste määramise menetlusi ([39]). Eelkõige on komisjon institutsioonina delegeerinud otsustuspädevuse volitamise teel konkreetsetele komisjoni liikmetele, kellel on edasivolitamise õigus peadirektoritele. Seitsmenda raamprogrammi puhul pakub komisjon toetuste määramise menetluse täiendavat lihtsustamist, mille kohaselt ei oleks komisjoni otsust enam vaja (vt artikli 16 lõige 8).

38. Kontrollikoda leiab siiski, et toetused tuleks määrata komisjoni otsuse alusel, sest finantsmääruse kohaselt ([40]) on komisjoni otsustusmenetluse kasutamine eeltingimus selleks, et leppida kokku kaudsete kulude finantsmäärusega kehtestatud 7 % ületava kindla summa hüvitamine, mis on arvestatud osaleja tavapäraste kuluarvestustavade kohaselt (vt lõiked 69 ja 70).

Sõltumatuid eksperte käsitlevate eeskirjade täpsustamine

39. Komisjon kasutab sõltumatuid eksperte kaudsete meetmete ettepanekute, käimasolevate meetmete ning raamprogrammide ja nende eriprogrammide kavandamisel, rakendamisel ning tulemuste hindamisel ja järelevalve korraldamisel nende üle. Seega tuleks kontrollikoja arvates lisada artiklile 17 viide järelevalvele, et see oleks kooskõlas ettepaneku artikliga 27.

40. Arvestades Euroopa Teadusnõukogu rahastamise eripära, soovitab kontrollikoda teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide hindamiseks lisada ekspertide määramist käsitleva eriklausli artiklisse 17. Kontrollikoja arvates peaks see kuuluma teadusnõukogu või tema volitatud alakomiteede vastutusalasse. See erinev lähenemine ainult ei eristaks Euroopa Teadusnõukogu rahastamist otseselt komisjoni hallatavatest raamprogrammi osadest, vaid täpsustaks ka teadusnõukogu vastutust ettepanekute valimisel (vt ka punkt 17).

Osalemiseeskirjades tuleb täpsustada ühiste andmebaaside kasutamine ja elektrooniline andmevahetus

41. Kontrollikoja arvates peaksid komisjoni infotehnoloogiasüsteemid võimaldama tehinguid elektrooniliselt töödelda igas menetlusetapis ([41]). Kuigi komisjon on juba kaua aega tagasi võtnud kohustuse rakendada süsteem, ei ole seda suudetud ellu viia ([42]).

42. Seega soovitab kontrollikoda osalemiseeskirjades täpsustada integreeritud andmebaaside ja ühise elektroonilise süsteemi loomise kohustust (vt artikli 17 punkt a). Seetõttu kiidab kontrollikoda heaks komisjoni kavatsuse luua ettepanekute esitamise ja registreerimise elektrooniline süsteem, ([37]) mida väljendatakse seletuskirjas, ning soovitab lisada see säte osalemiseeskirjadesse (vt artikkel 16 ja artikli 17 punkt a).

([37]) Eriaruanne nr 1/2004, punktid 92 ja 122.

([38]) Pange tähele, et alustuseks võiks komisjon luua esimese tõendavate dokumentide kogumi, kasutades kõigilt eelmistes teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides osalenud juriidilistelt isikutelt taotletud dokumentide arhiivi.

([39]) Eriaruanne nr 1/2004, punkt 66.

([40]) Vt finantsmääruse artikkel 117 (rakenduseeskirjade artikkel 181).

([41]) Need etapid on järgmised: ettepanekute elektrooniline töötlemine, ekspertide määramine ja valimine, ettepanekute hindamine ja valimine, läbirääkimine ettepanekute üle, toetuste määramine ja haldamine, projekti väljundite kogumine (näiteks aruanded ja raamatupidamisaruanded) ning suhtlemine osalejatega.

([42]) Vt eriaruanne nr 1/2004, punktid 86 ja 138; kontrollikoja aastaaruanne 2004. eelarveaasta kohta, punkt 6.10.

Toetuslepingute näidistes peaks arvestama erinevat rahastamiskorda

43. Pidades silmas otsuse III lisas pakutud rahastamiskorra suuri erinevusi, soovitab kontrollikoda koostada erinevate teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse ning kaudsete meetmete liikide tarvis näidised (vt artikkel 19).

44. Lisaks leiab komisjon, et kooskõlas artikli 17 lõikega 4 (mille kohaselt komisjon kinnitab sõltumatute ekspertide töölevõtu käskkirja näidise) tuleks osalemiseeskirjades sätestada komisjoni kohustus võtta vastu ka spetsiifiliste toetuslepingute ametlikud näidised, millega tagatakse ühtsus kõigis komisjoni talitustes ([43]).

Kaudsete meetmete haldamise liiga keerukas struktuur

45. Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammide algusest on komisjon kasutanud kaudsetes meetmes osalejate ja komisjoni õigusliku suhte loomiseks eraõiguslikke lepinguid (või toetuslepinguid). Algselt oli selle meetodi põhjus kavatsus tugevdada eri riikide juriidiliste isikute tegevuse kooskõlastamist ja edendada rahvusvahelist koostööd. See aga on viinud olukorrani, kus osalejad peavad ennast komisjoni lepingupartneriteks või neid nähakse komisjoni konsortsiumi aktiivse osalisena. Samuti on see loonud igale kaudses meetmes osalejale vetoõiguse, mille tulemusena kaob praktikas tihti paindlikkus eduka uuringu korraldamiseks.

46. Kontrollikoja arvates ei peaks komisjoni roll olema otsene osalemine üksikute kaudsete meetmete haldamises. Komisjoni rolli nimetatud tõlgendus suurendab oluliselt koormavat bürokraatiat, mida paljud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammide sidusrühmad on tauninud. Iga konsortsium peaks ise vajaduste alusel määrama oma sisemise otsustuskorra ja üksikud osalejad peaksid kõigi kaudse meetme halduse asjakohaste küsimuste puhul omavahel kokku leppima.

47. Kontrollikoda soovitab seetõttu kooskõlas oma varasemate ettepanekutega kaudseid meetmeid rakendavate konsortsiumide lihtsamat haldamist ([44]). Kontrollikoja arvates tuleks konsortsiumi iga üksiku osaleja õigused ja kohustused iga teise osaleja suhtes sätestada konsortsiumilepingus või vajaduse korral mõnes teises kirjalikus lepingus. Veel leiab komisjon, et toetuse määramisel peaks komisjon sõlmima toetuslepingu koordinaatoriga, kes tegutseb teiste osalejate nimel (vt artikkel 23).

48. Komisjoni praeguses ettepanekus on suur puudus see, et toetuslepingute teave on üksikute osalejate tõttu spetsiifiline, mis muudab toetuste haldamise tarbetult keeruliseks ja suurendab vajadust teha muudatusi, kui osalejad muutuvad. Veelgi enam, komisjoni ettepaneku järgi on kõik osalejad komisjoniga sõlmitud lepingu osalised, mis annab igaühele neist vetoõiguse.

49. Seetõttu soovitab kontrollikoda muuta artiklit 19 nii, et toetusleping hõlmaks ainult neid elemente, mis on tähtsaimad kaudse meetme puhul tervikuna:

— kestus,

— teaduslikud ja tehnilised kohustused,

— kogu hinnanguliste kulude eelarve,

— ühenduse rahastamise maksimummäär.

Üksikute osalejate spetsiifilised finantsaspektid ja kõik muud asjaolud tuleks sätestada konsortsiumilepingus. Selle tulemusena tuleks konsortsiumileping sõlmida pärast valitud ettepaneku üle läbirääkimist, kuid enne toetuslepingu allkirjastamist või toetuse määramist komisjoni otsusega (vt artikkel 23 ja artikli 24 lõige 2).

50. Komisjoni ettepaneku järgi jääks juriidiliselt ebaselgeks, kuidas osalejad toetuslepinguga liituvad. Täpsemalt ei ole selge, kuidas toetusleping saab jõustuda, ilma et kõik osalejad oleksid koordinaatorile enne toetuslepingu allkirjastamist volituse andnud. Kontrollikoja pakutava alternatiivse korra kohaselt sõlmitaks see kokkulepe koordinaatori ja osalejate vahel (millega koordinaatorile antakse voli tegutseda teiste osalejate juriidilise esindajana ja sõlmida nende nimel siduv toetusleping) konsortsiumilepingus.

Kooskõlas toetuslepinguga konsortsiumilepingu alusel kehtestatavad osalejate õigused ja kohustused

51. Kooskõlas eelnevaga tuleks osalemiseeskirjades täpsustada, et toetusleping ei ole ainuke allikas, millest tulenevad osalemisega seotud õigused ja kohustused, vaid konsortsiumilepinguga võib osalejate omavahelisi suhteid käsitlevaid õigusi ja kohustusi lisada (vt artikkel 24). Kooskõlas toetuslepingu näidisega peaksid konsortsiumilepingud eelkõige kehtestama

— sätted juriidilise esindamise, konsortsiumi sisekorralduse, konfidentsiaalsuslepete, osalejate lahkumise, kõrvaldamise ja vahetamise ning muude sisevaidluste lahendamise kohta,

([43]) Eriaruanne nr 1/2004, punkt 111.
([44]) Eriaruanne nr 1/2004, punkt 115.

— üksikasjalikult hinnanguliste kulude eelarve jagunemise, ühenduse maksimaalse rahalise toetuse jagamise, kasutatavate toetuste vormid ja iga osaleja kulude kalkuleerimise, kulude aruandlust käsitlevad sätted ning muud spetsiifilised finantsaspektid üksikutele osalejatele,

— intellektuaalse omandi õigustega seotud korra ja muud lisareeglid kaudse meetmega loodud teadmiste omandiõiguse, selle ülemineku, kasutusõiguste ning levitamise ja kasutamise kohta.

52. Kontrollikoda soovitab komisjonil koostada konsortsiumilepingute näidised, mis annavad osalejatele eeskujuks ühise standardi. Konsortsiumid peaksid siiski saama seda näidist vabalt oma vajaduste järgi kohandada. Vastupidiselt toetuslepingute näidistele ei peeta seega vajalikuks, et komisjon võtaks vastu konsortsiumilepingute ametlikud näidised (vt artikli 24 lõige 3). Võibolla peaks komisjon läbirääkimiste etapi ajal pakkuma teavet, tuge ja koolitust konsortsiumilepingute koostamiseks.

Koordinaatoritel peaks olema võimalus sisse osta haldus- ja juhtimisteenust

53. Arvestades halduskorralduste keerukust teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides, ei soovi mõned juriidilised isikud (sh need, kes on teaduslikust vaatepunktist peamised osalejad) koordinaatori rolli võtta. Eelkõige on see nii riiklike ülikoolide ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, kellel sageli puudub toetav haldusstruktuur. Seetõttu tuleks kontrollikoja arvates võimaldada koordinaatoril haldus- ja juhtimistöö teenuse pakkujatelt sisse osta tingimusel, et teised osalejad nõustuvad sellega konsortsiumilepingus (vt artikli 25 lõige 3) ([45]).

Muudatused konsortsiumi koosseisus tuleb teha õiglaselt, läbipaistvalt ja konkurentsi alusel

54. Kontrollikoda leiab, et kuigi tunnustatakse vajadust valida kaudsete meetmetega liituvad juriidilised isikud õiglaselt, läbipaistvalt ja konkurentsi alusel, on konkursikuulutuse avaldamise nõue ([46]) nii liiga kulukas kui ka aeganõudev. Praktikas oleks enamikul konsortsiumidest võimatu hallata koosseisu muutmist nimetatud menetlusega. Seetõttu soovitab kontrollikoda artikli 26 lõike 3 kustutada. Küll aga tuleks kontrollikoja arvates konsortsiumilepingute näidistes sätestada kohustus valida meetmetega liituvad juriidilised isikud õiglaselt, läbipaistvalt ja konkurentsi alusel (vt artikli 19 lõike 1 punkt a).

55. Komisjonil peaks olema õigus koosseisu muutmisest keelduda ainult juhul, kui ohtu seatakse teadusuuringu ala või õigusaktidega nõutav euroopalikkus. Kõigil teistel juhtudel peaks see jääma kaudsetes meetmetes osalevate juriidiliste isikute vastutusalasse (vt artikli 26 lõige 4).

Osalemiseeskirjades tuleks sätestada läbivaatamiste kasutamine kaudsete meetmete järelevalve vahendina

56. Kontrollikoda soovitab täpsustada komisjoni õiguslikku kohustust korraldada järelevalvet kaudsete meetmete ja programmide rakendamise üle, see käsitleb ka eelmisi teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogramme (vt ka otsuse artikkel 7) ([47]). Kontrollikoja arvates tuleks komisjoni järelevalve puhul täpselt sätestada alternatiivse järelevalvemeetodina läbivaatamised (või koosolekud) (vt artikli 19 lõige 4 ja artikli 27 lõige 2). Lisaks saaks nimetatud läbivaatamisi kasutada, kui on vaja hinnata meetme võimalikku lõpetamist või konkreetse juriidilise isiku osalemist (vt artikli 18 lõige 5). Ekspertide määramise ettepanekute hindamiseks (vt punkt 40) leiab kontrollikoda, et järelevalve Euroopa Teadusnõukogu raames teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide üle peaks kuuluma teadusnõukogu või selle alakomiteede vastutusalasse (vt artikli 27 lõige 6).

Liikmesriikide esindajatest koosnevale programmikomiteele programmi järelevalve tulemuste esitamine

57. Nagu kontrollikoja auditid on näidanud, on teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides tähtsad programmikomiteed. Seetõttu tuleks kontrollikoja arvates osalemiseeskirjades sätestada, et komisjoni programmi järelevalve tulemused, sh need, mis käsitlevad eelmisi raamprogramme, tuleb esitada liikmesriikide esindajatest koosnevale programmikomiteele Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 202 kohaselt (vt põhjendus 17 ja artikkel 27).

([45]) Komisjon võib seejärel hüvitada kulusid neile sisseostetud teenustele artikli 33 lõikes 4 sätestatud "halduse ja koolituse" määrade alusel.

([46]) Terminit "konkursikuulutus" kasutati juba kuuendas raamprogrammis, kuid seda ei määratletud juriidiliselt. Alates sellest ajast on komisjon andnud mitteametlikke juhiseid konkursikuulutuse elluviimiseks (üldiselt on see konkursikutsega sarnane menetlus). Komisjon ei ole andnud teavet selle kohta, kui paljudel juhtudel sellist menetlust on siiamaani tegelikult rakendatud.

([47]) Eriaruanne nr 1/2004, punkt 62.

3. jagu. Ühenduse rahaline toetus (artiklid 29–38)

Kontrollikoda kiidab heaks rahastamiskavade lihtsustamise ettepanekud

58. Kontrollikoda kiidab heaks rahastamiskavade lihtsustamise ettepanekud ([48]). Komisjon aga peaks täpsustama, milliste meetmete, toetusvormide, tegevuste ja kululiikide (s.o otsesed või kaudsed kulud) korral kohaldatakse rahastamist kindla summa ulatuses, sh ühiku maksumusel põhinevat või ühekordsete summeeritud väljamaksetega rahastamist. Kontrollikoja arvates peaks õiguslik alus olema selles küsimuses täpne, andes osalejatele seitsmenda raamprogrammi algusest õiguskindluse rahastamiskorra kohta (vt artikkel 30).

Ühekordseid summeeritud väljamakseid tuleks kasutada ainult nende sobivuse korral

59. Arvestades enamiku kaudsete meetmete mõõtmeid, leiab kontrollikoda, et ühekordsete summeeritud väljamaksete kasutamine sobib täpselt määratud tööde puhul projekti raames, mis võivad olla seotud konkreetsete tulemuste saavutamisega. Samuti tuleks nimetatud ühekordsed maksed määrata põhjaliku läbirääkimise tulemusena. Praktiline probleem seda tüüpi maksete puhul kerkib väljamakse hetkel, kui komisjon peab hindama, kuidas on need tööd kokkulepete alusel tehtud. Eelkõige tekib raskusi olukordades, kus tööde tegemine viibib, tööd on tehtud ainult osaliselt või asendatud teiste töödega. Ühekordsete maksete puhul, sh nende korral, mida pakuvad artiklis 35 sätestatud pädevusvõrgustikud, soovitab kontrollikoda meedet tervikuna ettevaatlikumat käsitleda (vt ka punktid 78–79).

60. Komisjoni üksikasjalikuma ettepaneku puudumise korral pakub kontrollikoda, et meetme puhul võiks tervikuna olla piiratud ühekordsete summeeritud väljamaksete kasutamine otsuse III lisa a osas sätestatud "Koordinatsiooni- ja toetusmeetmetega" ning "Teadlaste koolituse ja karjääri kujundamise toetamisega" (vt osalemiseeskirjade artikli 30 lõige 1). Kontrollikoda soovitab komisjonil meetmete puhul tervikuna veel järele mõelda ühekordsete summeeritud väljamaksete kasvava kasutamise üle. Selle võiks sätestada õiguslikus aluses osalemiseeskirjade vahepealse läbivaatamise järel (vt artikkel 54).

([48]) Kontrollikoja aastaaruanne 2004. eelarveaasta kohta, punkt 6.47. Eriaruanne nr 1/2004, punktid 36–39 ja 139.

61. Lisaks on komisjoni ettepanek ühenduse rahalise toetuse arvutamise kohta artikli 30 lõikes 2 vastuoluline ja seda tuleks täpsustada, kasutades asjakohaseid termineid (s.o "maksimaalne ühenduse rahaline toetus", mis tuleb kehtestada "hinnangulise kulueelarve" alusel) ([49]).

Tagada tuleb kasumi mittetaotlemise põhimõtte järgimine

62. Komisjoni ettepaneku alusel muudetud finantsmääruse alusel on tulevikus võimalik käsitleda toetuse saajana kaudset meedet tervikuna, mis annab üksikutele osalejatele mitme partneriga meetmetes põhimõtteliselt võimaluse kasumit teenida ([50]). Seega tuleks osalemiseeskirjade artiklis 31 täpsustada kasumi mittetaotlemise põhimõtte kohaldamine kõigi osalejate puhul.

Osaleja raamatupidamispõhimõtete ja kuluarvestuse tavade alusel kulude hüvitamise kord

63. Kontrollikoda soovitab, et artikli 31 lõike 3 punkt c viitaks juriidilise isiku asukohariigi raamatupidamispõhimõtetele ja osaleja tavapärastele kuluarvestustavadele. Lisaks sellele piisab kontrollikoja arvates viitest "ainsa eesmärgiga saavutada kaudse meetme eesmärgid ja kavandatud tulemused", et tagada ainult meetme rakendamise kulude hüvitamine.

64. Kontrollikoja arvates peaks abikõlbmatute kuludena käsitama ainult tagastatavaid kaudseid makse. Praktikas ei ole teatud tüüpi osalevatel juriidilistel isikutel (mittetulundusühingud, fondid, ühendused) ja füüsilistel isikutel võimalik tagasi saada kaudseid makse, näiteks käibemaksu ([51]). Seega on need osalejatele kulud ja nimetatud juhtudel peaks tagastamatud kaudsed maksud hüvitama (vt artikli 31 lõike 3 punkt e).

([49]) Tuleb märkida, et selle kalkulatsiooni tegemisel tuleb arvesse võtta üksikute osalejate erinevaid tegevusi (nt juhtimis- ja koolitustegevus, millel on erinevad kaasrahastamismäärad), kas ühekordsete summeeritud väljamaksete või kindlasummalise määra rakendamist sõltuvalt konkreetsetest tegevustest, osalevate juriidiliste isikute erinevaid kulustruktuure ja artiklis 33 sätestatud erinevaid kõrgemaid rahastamismäärasid. Mõistagi kohaldatakse seda aluspõhimõtet ka artiklis 31 sätestatud abikõlblike kulude hüvitamise puhul.

([50]) Kontrollikoja arvamus nr 10/2005, punkt 44.

([51]) Komisjoni ettepanek muuta abikõlbmatuks ainult eristatavad kaudsed maksud võib motiveerida osalejaid kuluaruannetes käibemaksu varjama.

65. Finantsmääruses kirjeldatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtted ei ole siiski tingimata osaleja raamatupidamispõhimõtete ja kuluarvestustavade osa. Seega soovitab kontrollikoda artikli 31 lõike 3 punkti c viimase lause lõpu kustutada.

Ühenduse rahalise toetuse läbipaistva, kindla ja lihtsalt hallatava viisi sätestamise alternatiivne ettepanek

66. Kontrollikoda on pakkunud mitmel puhul välja abikõlblike kulude hüvitamise lihtsustatud süsteemi teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides ([52]). Kontrollikoja arvates peaks kuluarvestuse ja -aruandluse ning ühenduse rahalise toetuse kindlaksmääramise süsteem põhinema ühtsel kulusüsteemil (vt punkt 94), seda peaks saama kohaldada kõigi rahastamissüsteemide puhul ning see peaks olema piisavalt paindlik, et seda saaksid kasutada kaudsetes meetmetes osalevad eri tüüpi juriidilised isikud. Lisaks tuleb süsteemi läbipaistvuse, kindluse ja lihtsa haldamise nimel kasutada kuluaruandluses võimalikult palju osaleja tavapäraseid arvestustavasid.

Kolm otseste kulude kategooriat

67. Nimetatud lihtsustatud süsteem peaks sätestama kolm otseste kulude kategooriat (personalikulud, sõidu- ja majutuskulud ja muud erikulud), mida on kerge eristada ja iga osaleja (kulu)arvestussüsteemist välja lugeda.

— Personalikulud on peamine kaudsete meetmete rakendamisel tekkiv otsene kulu. See on mõeldud osaleva juriidilise poole otseselt palgatud personali töötasu ja sellega seotud maksude tasumiseks töölepingutes sätestatud piires ja tingimustel. Tegelike kulude hüvitamisel põhineva süsteemi puhul on esmatähtis tõendada kaudse meetme nimel töötava personali tööaeg, et personalikulusid saaks õigesti eristada. Tööaja registreerimise kohta peaks komisjon määrama kõigi osalejate puhul kohaldatavad miinimumnõuded. Sarnaselt komisjoni ettepanekuga soovitab ka kontrollikoda võimaldada kasutada lihtsustatud kalkuleerimismeetodit, nt eelarveliste kulude, keskmiste kulude või ühiku maksumuse, kategooriaspetsiifiliste määrade meetodit, kui see määratakse kindlaks kooskõlas osaleja tavapäraste kuluarvestustavadega ega kalduta oluliselt kõrvale tegelikest kuludest.

— Teiseks kategooriaks pakutakse sõidu- ja majutuskulusid, eriti seetõttu, et need võivad moodustada mõne spetsiifilise meetme kogukuludest suure osa. Taas soovitab kontrollikoda kasutada lihtsustatud kalkuleerimismeetodit – ühiku maksumusel põhinevat –, kui see kehtestatakse kooskõlas osaleja tavapäraste kuluarvestusmeetoditega ega kalduta oluliselt kõrvale tegelikest kuludest, alternatiivse võimalusena võib kasutada komisjoni kehtestatud ühiku maksumust.

— Kontrollikoda soovitab lisada kõigi teiste otseste kulude tarvis kolmanda kategooria: muud erikulud. See võib osutuda kasulikuks erandlike kulude, näiteks kestvuskaupade, kallite tarbekaupade ja allhangete puhul, kuid ka kasutustasude puhul, kui toetuslepingus on kehtestatud nimetatud artiklite kasutamisel hinnanguliste abikõlblike kulude eelarve. Selle kategooria hinnanguliste kulude abikõlblikkust, vajalikkust ja mõistlikkust hinnatakse ettepanekute hindamise ja läbirääkimiste ajal ning need lepitakse komisjoniga kokku toetuslepingus. Tulemusena on osalejatel õiguskindlus, et need kulud tekkimisel ka hüvitatakse, kui ei ületata hinnangulist kulueelarvet. Alternatiivse võimalusena võib selle kategooria kuluartiklite rahastamiseks kasutada ka ühekordseid summeeritud väljamakseid.

Läbiräägitud kindlatel summadel põhinev kaudsete kulude hüvitamine

68. Ebaselgeks jääb komisjoni ettepaneku see osa, milline on kindlaks määratud summaga rahastamise määr kaudsete abikõlblike kulude hüvitamisel (s.t kas süsteem vastab kuuenda raamprogrammi määrale 20 % kogukulust või finantsmäärusega vaikimisi kehtestatud 7 %le). Samuti ei ole selge, milliste tingimuste korral võivad osalejad valida rahastamise kindla summa ulatuses.

69. Vastupidiselt komisjoni ettepanekule leiab kontrollikoda, et osalejatel peaks olema võimalik taotleda rahastamist kindla summa ulatuses oma tavapäraste kuluarvestustavade alusel (vt punkt 38). Nende määrade mõistlikkust tuleks tõestada ettepaneku läbirääkimiste etapis osaleja raamatupidamisteabe ja välisaudiitori esitatud auditeerimissertifikaadi alusel (vt artikli 34 punkt a).

70. Kontrollikoja arvates lihtsustaks läbiräägitud kindla summa ulatuses rahastamine oluliselt kuluaruandlust komisjonile. Osalejad saavad programmis nii oma sise-eeskirjade kui ka osalemiseeskirjadega täielikus kooskõlas osaleda ainult siis, kui neil võimaldatakse tegelike kulude kalkuleerimisel ja aruandluses kasutada nende endi kuluarvestussüsteemi. Praktikas tähendaks see, et osalejad saaksid taotleda kaudsete kulude eest hüvitust tunduvalt rohkem kui eelmiste raamprogrammide puhul sätestatud maksimaalselt 20 % ulatuses ([53]).

([52]) Kontrollikoja aastaaruanne 2001. eelarveaasta kohta, punkt 4.47; eriaruanne nr 1/2004, punktid 36–40 ja 115 ning arvamus nr 3/2005, punkt 13.

([53]) Eriaruanne nr 1/2004, punktid 30–33.

Ainult ühtse kulusüsteemi kehtestamise korral on õigustatud rahastamise ülemmäära tõstmine

71. Vastandina eelmistele teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammidele pakub komisjon artiklis 33 seitsmenda raamprogrammi puhul rahastamise ülemmäärade (s.o hüvitusmäärade) suurendamist avalik-õiguslikele asutustele, kesk- ja kõrgharidust andvatele asutustele, uurimisasutustele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele 50 %lt 75 %le ning samal ajal ühtse kulusüsteemi kehtestamist. Praktikas tähendaks see, et enam ei kohaldata kogukulude süsteemi ega lisakulude süsteemi, mida on peamiselt kasutanud avalik-õiguslikud asutused ja kõrgharidusasutused. Kontrollikoda on lisakulude süsteemi varem kritiseerinud, sest see ei võimalda kontrollida osalejate kaasfinantseerimise osa ning selle rakendamisel koheldi tihti ebavõrdselt juriidilisi isikuid, kes kasutavad kogukulude süsteemi ([54]).

72. Seega toetab kontrollikoda komisjoni ettepanekut täielikult, sest

— rahastamise ülemmäärad jäävad riigiabi korral kohaldatavate reeglitega kehtestatud piiridesse (vt punkt 15),

— kogumõju osalejate rahastamisele peaks olema neutraalne või isegi positiivne nende juriidiliste isikute puhul, kes täitsid eelmistes teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse programmides lisakulude süsteemi nõudeid.

Lisakulude süsteemi kõrvaldamise mõju osalejate rahastamisele korvatakse rahastamise ülemmäärade tõstmisega. Nii hoiab komisjoni ettepanek ära olukorra, kus seitsmes raamprogramm annaks eelmiste raamprogrammidega võrreldes lihtsalt sama uurimistöö jaoks rohkem raha.

73. Komisjoni ettepaneku kohta, et mõne kaudsete meetme hulka kuuluva tegevuse rahastamismäära võiks tõsta kuni 100 %ni abikõlblikest kuludest, arvab kontrollikoda, et nimetatud määr oleks õigustatud ainult haldus- ja koolitustegevuse puhul ning osalemiseeskirjades tuleks sätestada, et see määr ei tohi mingil juhul muutuda üldiseks (vt artikli 33 lõige 4).

Kuluaruandluse ja auditeerimissertifikaatide sätted ei ole piisavalt selged

74. Kontrollikoja arvates tuleks kõigi kulude kohta aru anda igal perioodil, mis tagab komisjonile võimaluse kontrollida kaudse meetme tõhusat kaasfinantseerimist (vt artikkel 34).

75. Kontrollikoja arvates peaksid osalemiseeskirjad täpsustama auditeerimissertifikaatide käsitlusala ja sisu (vt artikli 34 punkt a) ([55]). Finantsmääruse ([56]) ja osalemiseeskirjade kohaselt peavad sertifikaadid kinnitama, et

— hüvitamiseks esitatud kulud on abikõlblikud,

— kulud, eelfinantseerimise intress ja kviitungid on õigesti kindlaks määratud ning piisavate alusdokumentidega tõendatud.

76. Auditeerimissertifikaadi peab esitama välisaudiitor või avalik-õiguslike asutuste puhul pädev riigiametnik. Välisaudiitor peab vastama kehtestatud nõuetele, mis on kooskõlas nõukogu 10. aprilli 1984. aasta kaheksanda direktiiviga 84/253/EMÜ ([57]). Riigiametniku pädevuse määravad kindlaks riigi õigusaktid ja asjakohased ametiasutused. Välisaudiitor või avalik-õigusliku asutuse puhul pädev riigiametnik, kes esitab auditeerimissertifikaadi, peab olema audiitori valimise eest vastutavast osalejast sõltumatu.

77. Auditeerimissertifikaadid on komisjoni sisekontrolli põhielement. Kontrollikoja arvates on komisjonil seetõttu vaja juurdepääsu välisaudiitorite dokumentidele ja töödokumentidele. Kohustus võimaldada juurdepääs tuleks lisada toetuslepingute näidistesse ja välisaudiitori töölevõtu tingimustesse.

Pädevusvõrgustike puhul ei peaks kohaldama erinevat rahastamiskorda

78. Kontrollikoja arvates ei peaks pädevusvõrgustike puhul kohaldama erilist rahastamiskorda ja seega tuleks artikkel 35 kustutada (vt ka punkt 59). Jääb selgusetuks, mille alusel on komisjon kindlaks määranud põhisumma 23 500 eurot teadlase kohta aastas. Ei ole näidatud, et see summa oleks arvutatud kuuenda raamprogrammi piires tegutsevate pädevusvõrgustike tõendusmaterjalil põhineva kulude alusstruktuuri hindamise tulemusena. Kunstlikult määratud summa korral ei järgita võrdse kohtlemise põhimõtet nende liikmesriikide või assotsieerunud riikide puhul, kus on kõrgem nominaalne palgatase.

([54]) Eriaruanne nr 1/2004, punktid 23–26.

([55]) Arvamus nr 2/2004, V lõik: "*Sisekontrollisüsteemide aluseks peaks olema kontrollimenetluste ahel, kus igal tasandil on konkreetsed ja määratletud eesmärgid, mis võtavad arvesse teiste tasandite tööd. Teatud piirmäära ületavatele kulutustele või kulude hüvitamise taotlustele tuleks lisada ühisel metoodikal ja sisustandardil põhinev sõltumatu auditeerimissertifikaat ja aruanne.*"

([56]) Vt finantsmääruse artikkel 117 (rakenduseeskirjade artikli 180 lõige 2).

([57]) EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20.

79. Pakutav rahastamiskord on ka vastuolus otsuse III lisa a osa punktis 2 "Pädevusvõrgustikud" sedastatud eesmärgiga toetada võrgustikus osalevate institutsioonide lõimumist. Praegu osalemiseeskirjas pakutud kord sätestab kaudselt just uurimistegevuse toetamise, mitte pikaajaliste tegevuste lõimumise koostöövõrgustike raames.

Tagatisfond ei lahenda abisaajate probleeme

80. Kontrollikoja kogemuse põhjal tekitavad osalejatele komisjoniga suhtlemisel peamiselt probleeme komisjoni talituste ebastandardsed nõuded osalejate õiguslikku ja finantsvõimekust kontrollides ning ülemäärased ja tihti korduvad teabetaotlused (vt punktid 34–36).

81. Tagatisfondi loomine ei lahenda osalejate neid probleeme ning lisaks ei ole see tõenäoliselt ka tasuv (vt põhjendus 20 ja artikkel 38) ([58]).

— Esiteks ei ole selle korra loomisega võimalik loobuda finantsmääruse artikli 118 (rakenduseeskirjade artikkel 182) nõuetest tulenevast pangatagatiste kohustusest ([59]). See tuleneb peamiselt ühenduse eelfinantseerimisest (üldiselt 80 % ulatuses aastasest maksest).

— Teiseks – kuna tagatisfond oleks kindlustuse tüüpi mehhanism, korvaksid rahaliselt stabiilsed osalejad riski, mis tekib eeskirju rikkuvate osalejate, peamiselt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevuse tõttu. Riskid hajutataks teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi piires rahastatavate kõigi tegevuste, isegi muude tegevuste peale, milles osalevad fondi maksjad.

— Kolmandaks teeb komisjoni ettepanek vahet eri liiki juriidilistel isikutel, vähendades niimoodi muude kui avalik-õiguslike isikute soovi osaleda teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides ([60]). Samuti vähendab see uurimistööks saada olevat raha.

— Neljandaks on äärmiselt väike tegelike juhtumite arv, kus juriidilised isikud ei täitnud eelmiste raamprogrammide käigus oma kohustusi komisjoni ees.

— Viiendaks kataks tagatisfond kolmandate osaliste finantsriski ühenduse eelarvele teadusest vahendite kõrvalejuhtimise teel.

— Komisjoni ettepanek ei selgita, mis saab vahenditest, mida eeskirju eiranud osalejate tegevuse tõttu ei vajatud tekkinud kaotuste hüvitamiseks. Kontrollikoja arvates ning finantsmääruse aastaringsuse ja kõikehõlmavuse aluspõhimõtete kohaselt oleksid teadusele tegelikult samuti kättesaamatud ülearused vahendid, mida ei olnud võimalik raamprogrammi tuludesse suunata ([61]).

Seega soovitab kontrollikoda kustutada põhjenduse 20 ja artikli 38.

III peatükk. Levitamine ja kasutamine ning kasutusõigused (artiklid 39–52)

Seotud isikutele teadmiste kasutusõiguste kehtestamine

82. Sageli ei kuulu tööstusest tulevate osalejate puhul kaudse meetme asjakohane taustteave meetmes osalevale juriidilisele isikule, vaid tööstusgrupi mõnele teisele liikmele. Kontrollikoja arvates ja kooskõlas artikli 46 lõikes 1 sätestatud teadmiste kasutamise kohustusega tuleks teatud tingimustel anda teadmiste kasutusõigus ka kaudses meetmes osalejatega seotud isikutele (vt artikkel 42 ja artiklid 49–50). Täpsemalt peab seotud isik

— asuma liikmesriigis või assotsieerunud riigis,

([58]) Arvamus nr 2/2004, VIII lõik: "*Sisekontrolli süsteemides tuleb leida sobiv tasakaal konkreetse eelarvevaldkonna kontrollimise kulukuse ning kontrollimisest kaotuste ja eiramiste riski vastuvõetaval tasemel piiramisel saadava kasu vahel.*"

([59]) Kontrollikoja pakutud muudatused konsortsiumide autonoomia suurendamiseks (vt artiklid 18, 19 ja 23–26) ning komisjoni osalejate olemasolu, juriidilise staatuse ning tegevusliku ja finantssuutlikkuse kontroll (vaata artikkel 16 a) peaks vähendama riski ühenduse eelarvele niivõrd, et valdaval osal juhtudest ei peaks eelarvevahendite käsutaja rakendama kolmanda isiku solidaartagatist ega tühistamatut ja tingimusteta ühistagatist (mis on finantsmääruse rakenduseeskirjade artikli 182 lõike 3 kohaselt kohustuslik, kui eelfinantseerimise määr ületab 80 % kogutoetusest).

([60]) Pange tähele, et komisjon paneb artikli 38 lõikes 2 ette, et järgmised institutsioonid ei pea tagatisfondi makseid tegema: avalik-õiguslikud asutused, juriidilised isikud, kelle osaluse kaudses meetmes tagab liikmesriik või assotsieerunud riik, kõrg- ja keskharidusasutused, teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmetes osalejad, "eesliini" teadustegevustes osalejad ning neis uurimisprojektides osalejad, mis on kasulikud konkreetsetele rühmadele, välja arvatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele suunatud meetmetes osalejad.

([61]) Vaata ka arvamus nr 10/2005, punktid 20–22.

— andma üle kõik talle kuuluvad ja teadmiste kasutamiseks vajalikud taustteabe vastastikused kasutusõigused,

— täitma artiklis 3 sätestatud konfidentsiaalsuskohustust.

Kontrollikoja ettepanekuga seotud isikutele vastastikuse kasutusõiguse andmisega kõrvaldataks see negatiivne stiimul ja sellega võidakse parandada osalemist teadusuuringute ning tehnoloogiaarenduse raamprogrammides.

Ühisomandisse kuuluvate teadmiste kasutamise edendamine

83. Kontrollikoja arvates on asjalik säte, et kaasomanikud saavad ühisomandisse kuuluvaid teadmisi kasutada, mis hoiab ära olukordi, kus ühisomandis teadmisi ei kasutata, sest mõned konsortsiumi liikmed ei soovi teadmiste kaitse nimel anda asjakohast luba. Komisjoni ettepanek aga võib suurendada ohtu, et eelkokkuleppe puudumise korral ehitavad osalejad töö üles teadmiste ühisomandit vältides, mis omakorda tähendab, et osalejatel võib olla vähem huvi koostööd teha. Kontrollikoja arvates peaks jääma konsortsiumi pädevusse kokku leppida, kuidas ühisomandiga toimida käesoleva määruse, toetuslepingu ja konsortsiumilepingu alusel. Seetõttu soovitab kontrollikoda lisada artikli 40 lõikesse 1 kohustuse sõlmida ühisomandiõiguse kokkulepe ning kustutada artikli 40 lõike 2 punkt b, luues seega osalejatele stiimuli ühisomandiõiguse kokkulepetega liitumiseks.

Ainult eritingimustes tuleks nõuda komisjoni teavitamist teadmiste omandiõiguse üleandmisest

84. Kontrollikoja arvates ei ole komisjonil üldiselt vaja teavet omandiõiguse üleandmise kohta. Komisjonile tuleks siiski eelnevalt teatada juhtudel, kui üleandmine on vastuolus Euroopa majanduse konkurentsivõime arendamise või eetiliste põhimõtetega. Kontrollikoda soovitab, et komisjon kehtestaks nimetatud juhtudeks juhendava korra. Muudel juhtudel peaksid omandiõiguse ülemineku korraldusega tegelema osalejad (vt artikleid 42 ja 43).

Pärast toetuse andmist ei piirata kasutusõigust ega välistata seda

85. Kontrollikoja arvates oleks vastuoluline ja mittevajalik täiendavalt piirata või välistada kasutusõiguse subjektiks olevaid taustteadmisi (s.o intellektuaalse omandi õigust kaudse meetme rakendamiseks või tulemuste kasutamiseks) (vt artikkel 48). Taustteadmiste piiramine või välistamine võiks tähendada, et kaudseid meetmeid ei saa algse ettepaneku kohaselt rakendada või ei saa teadmisi levitada.

86. Lisaks tuleks määratluse järgi anda kasutusõigus kõigile kaudses meetmes osalejatele (vt artikkel 49). Ainult juhtudel, kui kasutusõigusega on vaja siduda lisatingimusi, tuleb seda eraldi taotleda ja asjaomaste osaliste vahel kokku leppida. Kontrollikoja arvates tuleks eelnevalt kirjeldatud viisil (vt punkt 82) anda vastastikusel alusel kasutusõigus ka seotud isikutele.

IV peatükk. Euroopa Investeerimispank (artikkel 53)

Riskijagamisrahastu täpsustuse vajadus

87. Komisjoni ettepaneku kohaselt otsuse III lisa b osas koosneb riskijagamisrahastu rahastamise kord toetuse andmisest Euroopa Investeerimispangale (EIP). Kontrollikoja arvates tuleks veelgi täpsustada EIP laenu- ja tagatisrahastamise ulatust ([62]) (vt põhjendus 23 ja artikkel 53).

88. Riskijagamisrahastu rahastamiskorra kohta soovitab komisjon täpsustada, kas kõigi EIP-le antavate toetuste puhul kohaldatakse osalemiseeskirjade kõiki osi (sh III lisa sätteid "Levitamine ja kasutamine, kasutusõigused").

89. Komisjoni ettepaneku kohaselt antakse ka ühenduse rahaline toetus EIP-le ainult finantsmääruse sätete alusel. Lisatäpsustust on vaja selle kohta, kuidas ja milliste reeglite alusel eraldab EIP laenu- ja tagatisraha. Kontrollikoja arvates peaks raha andma ja rahastamist haldama EIP oma tegevusjuhise alusel, võttes arvesse toetuslepingu üldeesmärke ja põhimõtteid, mis on kehtestanud komisjon (vt artikli 53 lõikeid 2 ja 3).

V *peatükk. Lõppsätted (artikkel 54)*

90. Pidades silmas seitsmenda raamprogrammi seitsmeaastast programmiperioodi, peaks osalemiseeskirjades olema sätestatud tingimuste läbivaatamine ja võimalik muutmine teatud aja järel. Pakutava vahepealse hindamise käigus peaks hindama eelkõige seda, kas on lihtsustatud haldust ja rahastamise asjaolusid ning vajaduse korral soovitama, milliseid lisameetmeid võiks võtta (vt artikkel 54).

([62]) Eelkõige tuleks täpsustada, kas otsuse III lisa sõnastuse alusel laieneb see ka seitsmenda raamprogrammi ulatusest välja jäävatele meetmetele, nagu EUREKA projektidele, või kas EIP laenu- ja tagatisrahastamist võivad taotleda teised tegevused (s.o ühised tehnoloogiaalgatused, suurprojektid – sh EUREKA projektid, ja uued teadustegevuse infrastruktuurid) peale III lisas viidatud projektide.

KOKKUVÕTE

91. Kontrollikoda leiab, et paljudes valdkondades on komisjoni ettepanek oluline edusamm lihtsustamise ja paindlikkuse suunas, et säästlikult, tõhusalt ja tulemuslikult rakendada seitsmes raamprogramm.

92. Ülaltoodud põhjustel aga ei ole alati järgitud põhimõtteid ja norme, millest nende muudatuste puhul oleks pidanud lähtuma, seetõttu on komisjon jätnud kasutamata võimaluse saavutada lihtsustamine. Eelkõige ei ole kontrollikoja arvates mõned komisjoni ettepanekud õigustatud ja võivad muuta seitsmenda raamprogrammi haldamise tarbetult keeruliseks.

93. Teistes valdkondades, kus on vaja rohkem lihtsustusi ja paindlikkust, pakub kontrollikoda täiendavaid muudatusi, näiteks

— osalevate juriidiliste isikute tsentraliseeritud eelkontrolli ja sertifitseerimise korraldamine (vt punktid 34–36),

— nõue komisjoni talitustele kasutada ühiseid andmekogusid ning vahetada andmeid elektrooniliselt (vt punktid 41–42),

— kasutada kaudsete meetmete puhul paindlikumat haldusstruktuuri (vt punktid 45–55),

— parimal juhul kasutada läbivaatamisi (või koosolekuid) vastastikuste eksperdihinnangute kaudsete meetmete järelevalvemeetodina (vt punkt 56),

— sätestada ühtne kulude hüvitamise süsteem, mis võimaldaks osalejatel ühenduse rahaline toetus läbipaistvalt, kindlalt ja lihtsalt hallataval viisil kindlaks määrata (vt punktid 63–70),

— edendada kaudsete meetmete kasutamist ja levitamist ning omandiõiguse üleandmist (vt punktid 82–84).

94. Komisjoni ettepanekus osalemiseeskirjade kohta sätestatakse mõned lihtsama süsteemi elemendid, eelkõige ühtse kulusüsteemi kehtestamine, kuid ei pakuta läbipaistvat, kindlat ja lihtsalt hallatavat viisi kulude kalkuleerimiseks ja aruandluseks ning ühenduse rahalise toetuse kindlaksmääramiseks. Pakutava kulude hüvitamise korra tulemus oleks liiga keeruline ja olemuselt komisjonile raskesti kontrollitav süsteem. Lisaks ei ole ka piisavat seost kulude hüvitamise pakutava korra ja osalejate tasandi (kulu)arvestusteabe vahel. Selle tulemusena ja juhul, kui seadusandja ei tee olulisi muudatusi, jäävad osalejad endiselt rahulolematuks ning kulude enamnäitamise maht ja sagedus ka seitsmendas raamprogrammis märkimisväärseks.

Kontrollikoda võttis käesoleva arvamuse vastu 5. aprilli 2006. aasta istungil Luksemburgis.

Kontrollikoja nimel
president
Hubert WEBER

LISA

“OSALEMISEESKIRI”

KOM(2005) 705, lõplik — määrus

Ettepanek: **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,** **millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Ühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad** **(EMPs kohaldatav tekst)**	**Kontrollikoja** **ARVAMUSES NR 1/2006** **pakutud muudatused**	**(arvamuse nr 1/2006 punkt)**
EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU, võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 167 ja artikli 172 teist lõiku, võttes arvesse komisjoni ettepanekut (1), võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust (1), võttes arvesse kontrollikoja arvamust (1), toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras (2), NING ARVESTADES JÄRGMIST:		
(1) Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmes raamprogramm (2007–2013) (edaspidi “seitsmes raamprogramm”) võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr …/…/EÜ (1).		**5**
Raamprogrammi ja selle eriprogrammide rakendamine, sealhulgas sellest tulenevad finantsaspektid, kuuluvad komisjoni vastutusalasse.		**6**
(2) Seitsmendat raamprogrammi rakendatakse kooskõlas määrusega (EÜ, EURATOM) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, (3) (edaspidi “finantsmäärus”) ja määrusega (EÜ, EURATOM) nr 2342/2002, millega kehtestatakse finantsmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad (4) (edaspidi “rakenduseeskirjad”).	(2) Seitsmendat raamprogrammi ~~rakendatakse~~tuleb rakendada kooskõlas määrusega (EÜ, EURATOM) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, (3) (edaspidi “finantsmäärus”) ja määrusega (EÜ, EURATOM) nr 2342/2002, millega kehtestatakse finantsmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad (4) (edaspidi “rakenduseeskirjad”).	
(3) Seitsmendat raamprogrammi rakendatakse vastavalt riigiabi eeskirjadele, eelkõige vastavalt uurimis- ja arendustegevusele antava riigiabi eeskirjadele (5).	(3) Seitsmendat raamprogrammi ~~rakendatakse~~ tuleb rakendada vastavalt riigiabi eeskirjadele, eelkõige vastavalt uurimis- ja arendustegevusele antava riigiabi eeskirjadele (5).	**15, 16**

(1) ELT C …, …, lk ….
(2) Euroopa Parlamendi 2005. aasta aprilli arvamus ja nõukogu … määrus.
(3) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
(4) EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ, Euratom) nr 1261/2005 (ELT L 201, 2.8.2005, lk 3).
(5) Uurimis- ja arendustegevusele riigiabi andmise ühenduse raamistik (EÜT C 45, 17.2.1996, lk 5). Vaata ka Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artiklit 8 (vt EÜT L 336, 23.12.1994).

(4) Ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide osalemise eeskirjad loovad ühtse ja läbipaistva raamistiku, et tagada tõhus rakendamine ja lihtne juurdepääs kõikidele seitsmendas raamprogrammis osalejatele.		
	[uus põhjendus **(4a)**] Käesolevat määrust tuleb kohaldada ka Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate meetmete puhul.	**2, 17**
(5) Seitsmenda raamprogrammi meetmed peaksid soodustama ühenduse äärepoolseimate piirkondade osalemist ning samuti paljude ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide osalemist.		
(6) Ühtsuse ja läbipaistvuse huvides tuleks kohaldada komisjoni soovituses 2003/361/EÜ (6) sätestatud mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete mõistet.		
(7) Seetõttu on asjakohane lubada mitte ainult juriidiliste isikute, vaid ka füüsiliste isikute osalemist tingimusel, et neil on õigus teostada õigusi ja võtta kohustusi. Füüsiliste isikute osalemine tagab selle, et teadusliku pädevuse ja võimekuse arendamine ei ole piiratud ühenduse toetusega projektidele, mis hõlmavad ainult juriidilisi isikuid, tagades ka nende VKEde osalemise, mis ei ole juriidilised isikud.	(7) Seetõttu on asjakohane lubada mitte ainult juriidiliste isikute, vaid ka füüsiliste isikute osalemist tingimusel, et neil on õigus teostada õigusi ja võtta kohustusi. ~~Füüsiliste isikute osalemine tagab selle, et teadusliku pädevuse ja võimekuse arendamine ei ole piiratud ühenduse toetusega projektidele, mis hõlmavad ainult juriidilisi isikuid, tagades ka nende VKEde osalemise, mis ei ole juriidilised isikud~~.	
(8) On vaja kehtestada miinimumtingimused osalemisele nii üldreeglina kui ka arvestades seitsmenda raamprogrammi kaudsete meetmete eripära. Eelkõige tuleb kindlaks määrata eeskirjad osalejate arvu ja nende asukoha kohta.		
(9) On asjakohane, et iga juriidiline isik võib osaleda, kui miinimumtingimused on täidetud. Miinimumtingimusi ületav osalemine peaks tagama asjaomase kaudse meetme tõhusa toimimise.	(9) ~~On asjakohane, et iga juriidiline isik võib osaleda, kui miinimumtingimused on täidetud.~~ Õiguslikke miinimumnõudeid ületav osalemine ei tohiks takistada asjaomase kaudse meetme tõhusat ~~toimimise~~ rakendamist.	**22, 23, 24**
(10) Rahvusvahelisi organisatsioone, mille eesmärk on arendada teaduskoostööd Euroopas ning mis koosnevad peamiselt liikmesriikidest või assotsieerunud riikidest, tuleks julgustada seitsmendas raamprogrammis osalema.		
(11) Kooskõlas asutamislepingu artiklites 164 ja 170 sätestatud rahvusvahelisele koostööle seatud eesmärkidega tuleb kavandada ka kolmandate riikide juriidiliste isikute osalemist, samuti rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist. Siiski on asjakohane nõuda, et selline osalemine on õigustatud seitsmendale raamprogrammile seatud eesmärkide saavutamiseks tehtud suurema panuse andmise kaudu.		
	[uus põhjendus **(11a)**] Komisjon peaks rakendama seitsmendat raamprogrammi kooskõlas ühtse sisekontrolli raamistiku põhimõtetega.	
(12) Kooskõlas eespool mainitud eesmärkidega on vaja kehtestada tingimused ühenduse toetuse andmiseks kaudsetes meetmetes osalejatele.	(12) Kooskõlas eespool mainitud eesmärkidega on vaja kehtestada tingimused ühenduse toetuse andmiseks kaudsetes meetmetes osalejatele seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa a osa sätete kohaselt.	

(6) ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

(13) Komisjonil on vaja kehtestada lisaks finantsmääruses ja selle rakendamiseeskirjades sätestatule eeskirjad ja menetlused, et reguleerida ettepanekute esitamist, hindamist, valikut ja toetuse andmist. Eelkõige tuleb kehtestada eeskirjad, mis reguleerivad sõltumatute ekspertide kasutamist.	(13) Komisjonil ~~on vaja kehtestada~~ peab kehtestama ja vastu võtma lisaks finantsmääruses ja selle rakendamiseeskirjades ning käesolevas määruses sätestatule eeskirjad ja menetlused, et reguleerida ettepanekute esitamist, hindamist, valikut ja läbirääkimisi ning toetuse andmist. Eelkõige ~~tuleb~~ peaksid need ~~kehtestada~~ eeskirjad sisaldama sätteid, mis reguleerivad sõltumatute ekspertide kasutamist.	**32, 33**
(14) On asjakohane, et komisjon kehtestab lisaks finantsmääruses ja selle rakendamiseeskirjades sätestatule eeskirjad ja menetlused, et reguleerida seitsmenda raamprogrammi kaudsetes meetmetes osalejate õigusliku vastutuse ja rahalise elujõulisuse hindamist.	(14) ~~On asjakohane, et k~~Komisjon ~~kehtestab~~ peaks kehtestama ja vastu võtma lisaks finantsmääruses ja selle rakendamiseeskirjades sätestatule eeskirjad ja menetlused, et reguleerida seitsmenda raamprogrammi kaudsetes meetmetes osalejate ~~õigusliku vastutuse ja rahalise elujõulisuse~~ olemasolu, juriidilise staatuse ning tegevusliku ja finantssuutlikkuse ~~hindamist~~ kontrolli.	**34, 35, 36**
(15) Antud kontekstis reguleerivad finantsmäärus ja selle rakenduseeskirjad muu hulgas ühenduse finantshuvide kaitset, pettuse ja eeskirjade eiramise vastast võitlust, komisjonile võlgnetavate summade sissenõudmise korda, lepingute sõlmimise ja toetusemenetlusest välja jätmist ning sellega seotud karistusi, ning komisjoni ja kontrollikoja auditeerimisi ja kontrolle vastavalt asutamislepingu artikli 248 lõikele 2.	(15) Antud kontekstis reguleerivad finantsmäärus ~~ja,~~ selle rakenduseeskirjad ja nõukogu määrus (EÜ, EURATOM) nr 2988/1995 (7) muu hulgas ühenduse finantshuvide kaitset, pettuse ja eeskirjade eiramise vastast võitlust, komisjonile võlgnetavate summade sissenõudmise korda, lepingute sõlmimise ja toetusemenetlusest välja jätmist ning sellega seotud karistusi, ning komisjoni ~~ja kontrollikoja~~ auditeerimisi ja kontrolle~~vastavalt asutamislepingu artikli 248 lõikele 2~~.	**19**
(16) Iga meetme jaoks sõlmitud lepingud peaksid ette nägema komisjoni või komisjonilt volitused saanud mis tahes esindaja järelevalve ja finantskontrolli, samuti kontrollikoja auditid ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kohapeal läbiviidavad kontrollid vastavalt nõukogu määruses nr 2185/96 sätestatud korrale.	(16) Iga meetme jaoks sõlmitud lepingud ~~peaksid~~ peavad ette nägema komisjoni või komisjonilt volitused saanud mis tahes esindaja järelevalve ja finantskontrolli, samuti ~~kontrollikoja auditid ja~~ Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kohapeal läbiviidavad kontrollid vastavalt nõukogu määrustes nr 2185/96, nr 1073/99 ja nr 1074/99 sätestatud korrale. Sarnaselt peavad lepingud sätestama kontrollikoja auditid, kes võib asutamislepingu artikli 248 lõike 2 kohaselt korraldada auditi oma reeglite järgi.	**18, 19**
(17) Komisjon peaks teostama järelevalvet nii seitsmenda raamprogrammi raames võetavate kaudsete meetmete kui ka selle eriprogrammide üle.	(17) Komisjon peaks teostama järelevalvet ~~nii~~ seitsmenda raamprogrammi ~~raames võetavate kaudsete meetmete kui ka~~ ja selle eriprogrammide rakendamise ning eelmiste raamprogrammide lõpetamise üle. Komisjon esitab järelevalve tulemused liikmesriikide esindajatest koosnevale komiteele, mida juhib komisjon.	**57**
(18) Uurimistulemuste levitamise eeskirjadega tuleks tagada, et vajaduse korral kaitsevad osalejad tegevuse käigus loodud intellektuaalomandit ja kasutavad ning levitavad neid tulemusi.	(18) Uurimistulemuste levitamise eeskirjadega tuleks tagada, et vajaduse korral kaitsevad osalejad ja nendega seotud üksused tegevuse käigus loodud intellektuaalomandit ja kasutavad ning levitavad neid tulemusi.	
(19) Austades intellektuaalomandi õigusi, tuleks koostada eeskirjad, mis tagavad, et osalejatel on juurdepääs teabele, mille nad projekti kaasa toovad, ja teadmistele, mis luuakse projekti käigus tehtud uurimistöö tulemusena selles ulatuses, mis on vajalik teadustöö tegemiseks või selle tulemusel saadud teadmiste kasutamiseks.	(19) Austades intellektuaalomandi õigusi, tuleks koostada eeskirjad, mis tagavad, et osalejatel ja nendega seotud üksustel on juurdepääs teabele, mille nad projekti kaasa toovad, ja teadmistele, mis luuakse projekti käigus tehtud uurimistöö tulemusena selles ulatuses, mis on vajalik teadustöö tegemiseks või selle tulemusel saadud teadmiste kasutamiseks.	

(7) ELT C …, …, lk ….

(20) Kuuendas raamprogrammis teatud osalejatele kehtestatud kohustusest kanda endaga samasse konsortsiumisse kuuluvate partnerite eest rahalisi kohustusi loobutakse. Sõltuvalt võlgnetavate summade mittehüvitamise riski suurusest, võib osa ühenduse rahalisest toetusest kinni pidada, et katta oma kohustusi mittetäitvate partnerite mis tahes võlgnetavaid ja hüvitamata summasid. Osalejad, kes varasemalt olid kohustatud teiste osalejate rahalisi kohustusi kandma, annavad oma panuse riskide maandamisse, mille komisjon peab kinni maksete tegemise hetkel.	~~(20) Kuuendas raamprogrammis teatud osalejatele kehtestatud kohustusest kanda endaga samasse konsortsiumisse kuuluvate partnerite eest rahalisi kohustusi loobutakse. Sõltuvalt võlgnetavate summade mittehüvitamise riski suurusest, võib osa ühenduse rahalisest toetusest kinni pidada, et katta oma kohustusi mittetäitvate partnerite mis tahes võlgnetavaid ja hüvitamata summasid. Osalejad, kes varasemalt olid kohustatud teiste osalejate rahalisi kohustusi kandma, annavad oma panuse riskide maandamisse, mille komisjon peab kinni maksete tegemise hetkel.~~	**34, 35, 36, 80, 81**
(21) Ühenduse toetused ühisettevõtetele või mis tahes muudele struktuuridele, mis on loodud vastavalt asutamislepingu artiklile 171 või asutamislepingu artikli 169 alusel, ei jää käesoleva määruse reguleerimisalasse.	~~(21) Ühenduse toetused ühisettevõtetele või mis tahes muudele struktuuridele, mis on loodud vastavalt asutamislepingu artiklile 171 või asutamislepingu artikli 169 alusel, ei jää käesoleva määruse reguleerimisalasse.~~	
(22) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.	(22) Kõigi k~~K~~äesolevas määrusega hõlmatud meetmete raames tuleks austadatakse põhiõigusi ja järgidatakse ~~eelkõige~~ Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.	
(23) Ühendus võib anda Euroopa Investeerimispangale (EIB) toetust, et suurendada erasektori investeeringuid laiaulatuslikesse abikõlblikesse Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogia arendamisega seotud meetmetesse, tõstes selleks Euroopa Investeerimispanga võimet riske maandada, võimaldades seega i) suuremat Euroopa Investeerimispanga laenude mahtu teatud riskitaseme puhul ja ii) riskantsemate Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogia arendamisega seotud tegevuse rahastamist, mis ei oleks ilma vastava ühenduse toetuseta võimalik.	(23) Ühendus võib anda Euroopa Investeerimispangale (EIB) toetust, et suurendada erasektori investeeringuid laiaulatuslikesse abikõlblikesse seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa b osas kirjeldatud Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogia arendamisega seotud meetmetesse, tõstes selleks Euroopa Investeerimispanga võimet riske maandada, võimaldades seega i) suuremat Euroopa Investeerimispanga laenude mahtu teatud riskitaseme puhul ja ii) riskantsemate Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogia arendamisega seotud tegevuse rahastamist, mis ei oleks ilma vastava ühenduse toetuseta võimalik.	**2**
(24) Ühendus võib anda kaudseteks meetmeteks rahalist toetust vastavalt finantsmääruses kehtestatule muu hulgas järgmistel viisidel:	~~(24) Ühendus võib anda kaudseteks meetmeteks rahalist toetust vastavalt finantsmääruses kehtestatule muu hulgas järgmistel viisidel:~~	
a) riigihangetena, mis põhinevad kaupade või teenuste lepingulistel hindadel ja on valitud välja pakkumiskutsete alusel;	~~a) riigihangetena, mis põhinevad kaupade või teenuste lepingulistel hindadel ja on valitud välja pakkumiskutsete alusel;~~	
b) toetustena;	~~b) toetustena;~~	
c) organisatsioonide liikmemaksudena;	~~c) organisatsioonide liikmemaksudena;~~	
d) honoraridena käesoleva määruse artiklis 17 määratletud sõltumatutele ekspertidele.	~~d) honoraridena käesoleva määruse artiklis 17 määratletud sõltumatutele ekspertidele.~~	
ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:		
I PEATÜKK **Sissejuhatavad sätted**		
Artikkel 1	*Artikkel 1*	
Sisu	**Sisu ja reguleerimisala**	
Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide ning teiste juriidiliste isikute osalemiseks meetmetes, mida teostab üks või enam osalejat, kasutades selleks otsuse […/…] (seitsmenda raamprogrammi loomise kohta) III lisa a osas kindlaks määratud rahastamisskeeme, edaspidi "kaudsed meetmed".	**[1.]** Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide ning teiste juriidiliste isikute osalemiseks meetmetes, mida teostab üks või enam osalejat, kasutades selleks otsuse […/…] (seitsmenda raamprogrammi loomise kohta) III lisas ~~a osas~~ kindlaks määratud rahastamisskeeme, ~~edaspidi "kaudsed meetmed"~~ välja arvatud käesoleva artikli lõikes 8 viidatud erandjuhul.	**20, 21**

Ühtlasi sätestatakse käesolevas määruses seitsmenda raamprogrammi kaudsetes meetmetes osalejatele ühenduse rahalise toetuse maksmise eeskirjad vastavalt määruses (EÜ/EURATOM) nr 1605/2002 (edaspidi "finantsmäärus") ja määruses (EÜ/Euratom) nr 2342/2002 (edaspidi "rakenduseeskirjad") sätestatule.	**[2.]** Ühtlasi sätestatakse käesolevas määruses seitsmenda raamprogrammi kaudsetes meetmetes osalejatele ühenduse rahalise toetuse maksmise eeskirjad vastavalt määruses (EÜ/EURATOM) nr 1605/2002 (edaspidi "finantsmäärus") ja määruses (EÜ/Euratom) nr 2342/2002 (edaspidi "rakenduseeskirjad") sätestatule.	
Seitsmenda raamprogrammi raames läbi viidud teadustöö tulemuste puhul sätestatakse käesolevas määruses eeskirjad teadmiste avalikustamiseks kõigi asjakohaste vahendite abil, välja arvatud teadmiste kaitsmisega seotud formaalsustest tulenev avaldamine; see hõlmab teadmiste avaldamist mis tahes teabekanalites, edaspidi "levitamine".	**[3.]** Seitsmenda raamprogrammi raames läbi viidud teadustöö tulemuste puhul sätestatakse käesolevas määruses eeskirjad teadmiste avalikustamiseks kõigi asjakohaste vahendite abil, välja arvatud teadmiste kaitsmisega seotud formaalsustest tulenev avaldamine; see hõlmab teadmiste avaldamist mis tahes teabekanalites, edaspidi "levitamine".	
Lisaks sätestatakse eeskirjad teabe otseseks või kaudseks kasutamiseks edasises uurimistegevuses, mida meede ei kata, või toote või protsessi arendamiseks, loomiseks ja turustamiseks või teenuse loomiseks ja osutamiseks, edaspidi "kasutamine".	**[4.]** Lisaks sätestatakse eeskirjad teabe otseseks või kaudseks kasutamiseks edasises uurimistegevuses, mida meede ei kata, või toote või protsessi arendamiseks, loomiseks ja turustamiseks või teenuse loomiseks ja osutamiseks, edaspidi "kasutamine".	
Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad nii teadmiste kui ka taustteabe litsentside ja kasutaja õiguste kohta, edaspidi "kasutusõigused".	**[5.]** Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad nii teadmiste kui ka taustteabe litsentside ja kasutaja õiguste kohta, edaspidi "kasutusõigused".	
	[6.] Määrust kohaldatakse Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate meetmete puhul.	**2, 17**
	[7.] Määrust kohaldatakse Euroopa Investeerimispangale (EIB) antavate toetuste puhul, mille eesmärk on panustada seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisas nimetatud meetmete laenu- ja tagatisrahastamisse ning sellele vahendite eraldamisse. **[8.** toodud üle põhjendusest (21)**]** Ühenduse toetused seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa b osas nimetatud ühisettevõtetele või mis tahes muudele struktuuridele, mis on loodud vastavalt asutamislepingu artiklile 171 või asutamislepingu artikli 169 alusel, ei jää käesoleva määruse reguleerimisalasse ei jää ühenduse toetused seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa b osas nimetatud ühisettevõtetele või muudele struktuuridele, mis on loodud asutamislepingu artikli 171 või asutamislepingu artikli 169 alusel.	
Artikkel 2		**14**
Mõisted Lisaks finantsmääruses ja rakenduseeskirjades kehtestatule kasutatakse käesolevas määruses järgmisi mõisteid:		
1) teadmised — meetmete tulemused, sealhulgas teave, olenemata sellest, kas neid saab kaitsta või mitte. Sellised tulemused hõlmavad autoriõigustega seotud õigusi, tööstusdisainilahenduse õigusi, patendiõigusi, sordikaitset või sarnaseid kaitseliike;		
2) taustteave — enne toetuslepingu sõlmimist osalejate omanduses olev teave, samuti sellise teabe juurde kuuluvad autoriõigused või intellektuaalomandi õigused, mida on taotletud enne toetuslepingu sõlmimist ning mida on vaja kaudse meetme läbiviimiseks või kaudse meetme tulemuste kasutamiseks;	2) taustteave — enne toetuslepingu sõlmimist osalejate omanduses olev teave, samuti sellise teabe juurde kuuluvad autoriõigused või intellektuaalomandi õigused või nende rakendused, ~~mida on taotletud enne toetuslepingu sõlmimist ning~~ mida on vaja kaudse meetme läbiviimiseks või kaudse meetme ~~tulemuste~~ teadmiste kasutamiseks;	
3) uurimisinstituut — mittetulunduslik organisatsioon, mis teostab oma põhitegevusena teaduslikke või tehnoloogilisi uurimusi;	3) uurimisinstituut — mittetulundusliku organisatsioonina registreeritud juriidiline isik, mis teostab oma põhitegevusena teaduslikke või tehnoloogilisi uurimusi;	

4) kolmas riik — riik, mis ei ole liikmesriik; 5) assotsieerunud riik — kolmas riik, mis on Euroopa Ühendusega sõlmitud sellise rahvusvahelise lepingu osaline, mille tingimuste kohaselt või mille alusel ta annab rahalist toetust kogu seitsmendale raamprogrammile või selle osale; 6) rahvusvaheline organisatsioon — valitsustevaheline organisatsioon, välja arvatud Euroopa Ühendus, millel on rahvusvahelise avaliku õiguse alusel oma liikmesriikidest erinev iseseisev õigusvõime ja sellise rahvusvahelise organisatsiooni asutatud eriasutused;		
7) Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon — rahvusvaheline organisatsioon, mille liikmetest enamik on Euroopa Ühenduse liikmesriigid või assotsieerunud riigid ning mille peaeesmärk on edendada teadus- ja tehnoloogiakoostööd Euroopas;	7) Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon — rahvusvaheline organisatsioon, mille liikmetest enamik on Euroopa Ühenduse liikmesriigid, assotsieerunud riigid, nende riikide avalik-õiguslikud uurimisinstituudid või riiklikud rahastamisasutused ning mille peaeesmärk on edendada teadus- ja tehnoloogiakoostööd Euroopas;	
8) rahvusvahelise koostöö partnerriik — kolmas riik, mille Euroopa Komisjon on liigitanud madala sissetulekuga, keskmisest madalama sissetulekuga või keskmisest kõrgema sissetulekuga riigiks; 9) avalik-õiguslik asutus — siseriikliku õiguse või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt selliselt määratletud mis tahes juriidiline isik; 10) VKEd — ettevõtted, mis vastavad komisjoni 6. mai 2003. aasta soovituses 2003/361/EÜ kehtestatud mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete mõistele; 11) tööprogramm — kava, mille komisjon on vastu võtnud otsuse […/…] artiklis 3 määratletud eriprogrammi rakendamiseks;		
12) rahastamiskavad — ühenduse mehhanismid määruse […/…] III lisa a osas sätestatud kaudsete meetmete rahastamiseks;	12) rahastamiskavad — ühenduse mehhanismid määruse […/…] III lisas ~~a osas~~ sätestatud ~~kaudsete~~ meetmete rahastamiseks;	**20, 21**
13) teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse teostaja — konkreetsete rühmade kasuks uurimisprojektides teadusuuringuid ja tehnoloogiaarendust ellu viiv juriidiline isik.	13) teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse teostaja — otsuse […/…] III lisa a osa punkti 6 kohaselt konkreetsete rühmade kasuks ~~uurimisprojektides~~ teadusuuringuid ja tehnoloogiaarendust ellu viiv juriidiline isik.	
Artikkel 3 **Konfidentsiaalsus** Toetuslepingus, töölevõtu kirjas või lepingus sätestatud tingimustest lähtudes hoiavad komisjon ja osalejad kõigi neile konfidentsiaalselt edastatud andmete, teadmiste ja dokumentide konfidentsiaalsust.		

II PEATÜKK **Osalemine** *1. JAGU* MIINIMUMTINGIMUSED *Artikkel 4* **Üldpõhimõtted** 1. Kui käesolevas peatükis sätestatud miinimumtingimused, kaasa arvatud vastavalt artiklile 12 sätestatud tingimused, on täidetud, võib mis tahes liikmesriigis või assotsieerunud riigis või kolmandas riigis asutatud ettevõte, uurimiskeskus või ülikool või muu juriidiline isik osaleda kaudses meetmes.		
Artikli 5 lõikes 1 ja artiklites 7, 8 või 9 mainitud kaudse meetme puhul, mille alusel on võimalik miinimumtingimuste täitmine ilma, et osaleks ükski liikmesriigis asutatud juriidiline isik, peab asutamislepingu artiklites 163 ja 164 sätestatud eesmärkide saavutamine olema eriti tugevalt esile tõstetud.	~~Artikli 5 lõikes 1 ja artiklites 7, 8 või 9 mainitud kaudse meetme puhul, mille alusel on võimalik miinimumtingimuste täitmine ilma, et osaleks ükski liikmesriigis asutatud juriidiline isik, peab asutamislepingu artiklites 163 ja 164 sätestatud eesmärkide saavutamine olema eriti tugevalt esile tõstetud.~~	
Juriidiline isik on tegevuskoha siseriikliku õiguse või ühenduse õiguse või rahvusvahelise õiguse kohaselt asutatud füüsiline isik või juriidiline isik, kellel on iseseisev õigusvõime ning õigus omada enda nimel mis tahes õigusi ja kohustusi.	[Juriidiline isik on tegevuskoha siseriikliku õiguse või ühenduse õiguse või rahvusvahelise õiguse kohaselt asutatud füüsiline isik või juriidiline isik, kellel on iseseisev õigusvõime ning õigus omada enda nimel mis tahes õigusi ja kohustusi.]	
	Artikli 5 lõikes 1 ning artiklites 7, 8 ja 9 osutatud kaudse meetme puhul, kui miinimumtingimused on võimalik täita liikmesriigis asuva juriidilise isiku osaluseta, tuleb asutamislepingu artiklites 163 ja 164 seatud eesmärkide saavutamisele vastavalt kaasa aidata.	
2. Füüsiliste isikute puhul mõeldakse asutamiskoha all tavalist elukohta.	[2. Füüsiliste isikute puhul mõeldakse asutamiskoha all tavalist elukohta.]	
3. Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus, edaspidi "Teadusuuringute Ühiskeskus", võib osaleda kaudsetes meetmetes samadel alustel liikmesriigis asutatud juriidilise isikuga ning tal on samad õigused ja kohustused.		
Artikkel 5		**22, 23, 24**
Miinimumtingimused		
1. Kaudsete meetmete miinimumtingimused on järgmised:	1. Kaudsete<u>s</u> meetmete<u>s osalemise</u> miinimumtingimused on järgmised:	
a) osalema peab vähemalt kolm juriidilist isikut, mis on asutatud kolmes liikmesriigis või assotsieerunud riigis ning millest kaks ei ole asutatud samas liikmesriigis või assotsieerunud riigis;	a) osalema peab vähemalt kolm juriidilist isikut~~, mis on asutatud kolmes liikmesriigis või assotsieerunud riigis ning millest kaks ei ole asutatud samas liikmesriigis või assotsieerunud riigis~~;	
	b) <u>juriidiliste isikute asukohariikide seas peab olema vähemalt kolm erinevat liikmesriiki või assotsieerunud riiki</u>;	
b) kõik kolm juriidilist isikut peavad vastavalt artiklile 6 olema üksteisest sõltumatud.	~~b~~c) ~~kõik~~ <u>vähemalt</u> kolm juriidilist isikut peavad vastavalt artiklile 6 olema üksteisest sõltumatud.	

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel, kui üks osalejatest on Teadusuuringute Ühiskeskus või rahvusvaheline Euroopa huve esindav organisatsioon või ühenduse õiguse alusel asutatud juriidiline isik, peab see olema asutatud mõnes muus liikmesriigis või assotsieerunud riigis, kui mis tahes muu samas meetmes osaleja on asutatud.		
Artikkel 6 **Sõltumatus** 1. Kahte juriidilist isikut tuleb käsitleda teineteisest sõltumatult, kui üks neist ei ole teise otsese või kaudse kontrolli all või kui nad ei ole ühe ja sama otsese või kaudse kontrolli all. 2. Lõike 1 tähenduses võib kontroll esineda eelkõige järgmises vormis: a) otsesest või kaudsest osalusest, mis on üle 50 % asjaomase juriidilise isiku aktsiakapitali nimiväärtusest, või aktsionäride või osanike häälteenamusest selles juriidilises isikus; b) otsesest või kaudsest tegelikust või õiguslikust otsustamisõiguse omamisest asjaomases juriidilises isikus. 3. Järgmised suhted ei moodusta siiski iseenesest veel kontrollisuhet: a) samal riiklikul investeerimisühingul, institutsionaalsel investoril või riskikapitaliettevõttel on üle 50 %ne otsene või kaudne osalus aktsiakapitali nimiväärtusest või osanike häälteenamus; b) sama avalik-õiguslik asutus omab asjaomaseid juriidilisi isikuid või teostab nende üle järelevalvet.		
Artikkel 7		**22, 23, 24**
Rahvusvahelise koostöö partnerriike hõlmavad kaudsed meetmed		
Rahvusvahelise koostöö partnerriike liikmesriikide või assotsieerunud riikidega pariteetsetel alustel kaasavate koostööprojektide miinimumtingimused on vastavalt tööprogrammis määratletule järgmised:	Rahvusvahelise koostöö partnerriike liikmesriikide või assotsieerunud riikidega pariteetsetel alustel kaasavate otsuse […/…] III lisa a osa punktis 1 sätestatud koostööprojektide miinimumtingimused on vastavalt tööprogrammis määratletule järgmised:	
a) osalema peab vähemalt neli juriidilist isikut;	a) osalema peab vähemalt neli juriidilist isikut;	
b) vähemalt kaks punktis a osutatud juriidilist isikut peavad olema asutatud liikmesriigis või assotsieerunud riigis, kuid kaks juriidilist isikut ei või olla asutatud ühes ja samas liikmesriigis või assotsieerunud riigis;	b) ~~vähemalt kaks~~ riikide seas, kus punktis a osutatud osalevad juriidilised~~t~~ isikud ~~peavad olema~~ on asutatud, peab olema vähemalt kaks liikmesriikigis või assotsieerunud riikigis, ~~kuid kaks juriidilist isikut ei või olla asutatud ühes ja samas liikmesriigis või assotsieerunud riigis~~;	
c) vähemalt kaks punktis a osutatud juriidilist isikut peavad olema asutatud rahvusvahelise koostöö partnerriigis, kuid kaks juriidilist isikut ei või olla asutatud ühes ja samas rahvusvahelise koostöö partnerriigis;	c) ~~vähemalt kaks~~ riikide seas, kus punktis a osutatud osalevad juriidilised~~t~~ isikud~~t~~ ~~peavad olema~~ on asutatud, peab olema vähemalt kaks rahvusvahelise koostöö partnerriikigis, ~~kuid kaks juriidilist isikut ei või olla asutatud ühes ja samas rahvusvahelise koostöö partnerriigis~~;	
d) kõik neli punktis a osutatud juriidilist isikut peavad olema üksteisest sõltumatud vastavalt artiklile 6.	d) ~~kõik~~ vähemalt neli punktis a osutatud osalevat juriidilist isikut peavad olema üksteisest sõltumatud vastavalt artiklile 6.	

Artikkel 8 **Koordineerimis- ja toetusmeetmed ning teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamine** Koordineerimis- ja toetusmeetmete ning teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise puhul on miinimumtingimuseks ühe juriidilise isiku osalemine. Esimest lõiku ei kohaldata meetmete suhtes, millega koordineeritakse teadusprojekte.		
Artikkel 9		**2**
Teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektid		
Teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide, mida finantseeritakse Euroopa Teadusnõukogu "eesliini teadusprogrammi" raames, toetamisele suunatud kaudsete meetmete miinimumtingimuseks on, et selles osaleb üks liikmesriigis või assotsieerunud riigis asutatud juriidiline isik.	**[1.]** Teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide, mida finantseeritakse otsuse […/…] III lisa a osa punktis 4 määratletud Euroopa Teadusnõukogu "eesliini teadusprogrammi" raames, toetamisele suunatud kaudsete meetmete miinimumtingimuseks on, et selles osaleb üks liikmesriigis või assotsieerunud riigis asutatud juriidiline isik.	
	[2.] Komisjon võtab meetmeid tagamaks, et Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavatele teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektidele antud toetusi on võimalik üle kanda liikmesriikide või assotsieerunud riikide juriidiliste isikute vahel.	**25, 26**
Artikkel 10		**24**
Üksikosalejad		
Kui on täidetud kaudse meetme miinimumtingimused osalevate juriidiliste isikute arvu osas, kes koos moodustavad ühe juriidilise isiku, võib viimane olla kaudse meetme üksikosaleja tingimusel, et see on asutatud liikmesriigis või assotsieerunud riigis.	Kui on täidetud kaudse meetme miinimumtingimused osalevate juriidiliste isikute arvu osas, kes koos moodustavad ühe juriidilise isiku, nagu Euroopa Majandushuviühingud või rahvusvahelised Euroopa huve esindavad organisatsioonid, võib ~~viimane~~ see juriidiline isik olla kaudse meetme üksikosaleja tingimusel, et see on asutatud liikmesriigis või assotsieerunud riigis.	
Artikkel 11 **Kolmandates riikides asutatud rahvusvahelised organisatsioonid ja juriidilised isikud** Kui käesolevas peatükis kehtestatud miinimumtingimused ning eriprogrammides või asjakohastes tööprogrammides sätestatud tingimused on täidetud, on kaudsetes meetmetes osalemine avatud kolmandas riigis asutatud rahvusvahelistele organisatsioonidele ja juriidilistele isikutele. *Artikkel 12* **Lisatingimused** Lisaks käesolevas peatükis sätestatud miinimumtingimustele võidakse eriprogrammides või tööprogrammides kindlaks määrata tingimused minimaalse osalejate arvu kohta. Ühtlasi võib neis sätestada lisatingimusi osalejate liigi ja vajaduse korral nende asukoha kohta, lähtudes kaudse meetme iseloomust ja eesmärkidest.		

2. JAGU MENETLUSED *ALAJAGU 1* KONKURSIKUTSED *Artikkel 13* **Konkursikutsed**		
1. Komisjon avaldab kaudsete meetmete konkursikutsed vastavalt asjaomastes eriprogrammides ja tööprogrammides sätestatud nõuetele.	1. Komisjon avaldab ~~kaudsete meetmete~~ konkursikutsed vastavalt asjaomastes eriprogrammides ja tööprogrammides sätestatud nõuetele.	**20, 21**
Lisaks rakenduseeskirjades märgitud avaldamisele avaldab komisjon konkursikutsed seitsmenda raamprogrammi veebilehtedel, kindlates teabekanalites ning liikmesriikide ja assotsieerunud riikide loodud riiklikes teabepunktides. 2. Vajadusel täpsustab komisjon konkursikutses, et osalejad peavad sõlmima konsortsiumikokkuleppe.		
Artikkel 14		**20, 21, 27, 28**
Erandid		
Komisjon ei avalda konkursikutseid järgneva osas:	Kooskõlas finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjadega ei avalda ~~K~~komisjon ~~ei avalda~~ konkursikutseid järgneva osas:	
a) eriprogrammides või tööprogrammides määratletud juriidiliste isikute võetavad koordineerivad ja toetavad meetmed, kui eriprogramm lubab tööprogrammides nimetada abisaajaid vastavalt rakenduseeskirjadele;	a) eriprogrammides või tööprogrammides määratud juriidiliste isikute võetavad koordineerivad ja toetavad meetmed, kui eriprogramm lubab tööprogrammides nimetada abisaajaid ~~vastavalt rakenduseeskirjadele~~;	
b) koordineerivad ja toetavad meetmed, mis koosnevad vastavalt finantsmääruses riigihangete suhtes kehtestatud eeskirjadele tehtud ostudest või osutatud teenustest;	b) koordineerivad ja toetavad meetmed, mis koosnevad ~~vastavalt finantsmääruses~~ lepinguga ette nähtud ja riigihangete suhtes kehtestatud eeskirjade~~le~~ alusel ~~tehtud ostudest või osutatud teenustest~~ valitud kaupade või teenuste ostmisest;	
	c) õppe-, uurimis- või koolitusstipendiumide ja konkursside auhinnaraha maksmisega seotud koordineerivad ja toetavad meetmed;	
c) sõltumatute ekspertide nimetamisega seotud koordineerivad ja toetavad meetmed;	~~c~~d) sõltumatute ekspertide nimetamisega seotud koordineerivad ja toetavad meetmed;	
d) muud meetmed, kui see on sätestatud finantsmääruses või rakenduseeskirjades.	~~d~~e) muud seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa b osas nimetatud nõukogu ja Euroopa Parlamendi (või Euroopa Parlamendiga konsulteerinud nõukogu) otsuste alusel rakendatavad meetmed~~, kui see on sätestatud finantsmääruses või rakenduseeskirjades~~.	

ALAJAGU 2 ETTEPANEKUTE HINDAMINE	*ALAJAGU 2* ETTEPANEKUTE HINDAMINE, VALIMINE JA LÄBIRÄÄKIMINE NING TOETUSTE MÄÄRAMINE	
Artikkel 15	*Artikkel 15*	**30, 31**
Hindamine, valik ja toetuse määramine	**Hindamine,põhimõtted ning valiku ja toetuse määramise kriteeriumid**	
1. Komisjon hindab kõiki konkursikutsetele esitatud ettepanekuid vastavalt eriprogrammis ning tööprogrammis sätestatud hindamis-, valiku- ja toetuse määramise kriteeriumide põhimõtetele.	1. Komisjon hindab kõiki konkursikutsetele esitatud kaudsete meetmete ettepanekuid vastavalt käesolevas määruses, eriprogrammis ning tööprogrammis sätestatud hindamispõhimõtetele, ning valiku- ja toetuse määramise kriteeriumidele põhimõtetele.	
Tööprogrammis võib sätestada erikriteeriume või täiendavaid üksikasju kriteeriumide kohaldamiseks.		
	[1a.] Eelkõige võib valiku ja toetuse määramise erikriteeriumid kehtestada Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavatele teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektidele.	**31**
	[1b.] Tööprogrammides või konkursikutsetes sätestatud juhtudel võib toimuda kaughindamine.	**4, 31**
2. Ettepanekut, mis on vastuolus peamiste eetiliste põhimõtetega või mis ei vasta eriprogrammis, tööprogrammis või konkursikutses esitatud tingimustele, ei valita. Niisuguse ettepaneku võib igal ajal hindamis-, valiku- ja toetuse määramise menetlustest välja arvata.	2. Ettepanekut, mis on vastuolus peamiste eetiliste põhimõtetega või mis ei vasta eriprogrammis, tööprogrammis või konkursikutses esitatud tingimustele, ei ole osalemiskõlblik ei valita. ja sellele Niisuguse ettepaneku võib igal ajal hindamis-, valiku- ja toetuse määramise menetlustest välja arvata.	**31**
3. Ettepanekud valitakse hindamistulemuste alusel.	3. Ettepanekud valitakse hindamistulemuste alusel.	
Artikkel 16	*Artikkel 16*	**32, 33**
Esitamine, hindamine, valik ja toetuse määramise menetlus	**Esitamine, hindamine, valik, läbirääkimine ja toetuse määramise menetlus**	
1. Komisjon võtab vastu ja avaldab eeskirjad, mis reguleerivad nii ettepanekute esitamist kui ka sellega seotud hindamis-, valiku- ja toetuse määramise menetlust. Eelkõige kehtestab komisjon kaheetapilise taotluste esitamise üksikasjalikud eeskirjad ning kaheetapilise hindamismenetluse eeskirjad.	1. Komisjon võtab vastu ja avaldab eeskirjad, mis reguleerivad nii ettepanekute esitamist kui ka sellega seotud hindamis-, valiku-, läbirääkimis- ja toetuse määramise menetlust. Eelkõige kehtestab komisjon kaheetapilise taotluste esitamise üksikasjalikud eeskirjad ning kaheetapilise hindamismenetluse eeskirjad.	
2. Kui konkursikutses määratakse kindlaks kaheetapilise hindamismenetluse reeglid, kutsutakse teise etappi täielikku ettepanekut esitama üksnes ettepanekud, mis läbivad esimese etapi hindamiskriteeriumid. 3. Kui konkursikutses määratakse kindlaks kaheetapilise hindamismenetluse reeglid, lähevad edasisele hindamisele üksnes need ettepanekud, mis läbivad esimese etapi, mille käigus hinnatakse ettepanekuid piiratud hindamiskriteeriumide alusel.		
	[3a.] Kui tööprogrammis ei ole teisiti sätestatud, tuleb kaudsete meetmete ettepanekud esitada elektrooniliselt.	**4**
4. Komisjon võtab vastu ja avaldab eeskirjad, millega tagatakse pidev kaudsetes meetmetes osalejate olemasolu ja juriidilise staatuse ning nende finantssuutlikkuse kontrollimine.	4. Komisjon võtab vastu ja avaldab eeskirjad, millega tagatakse pidev kaudsetes meetmetes osalejate olemasolu ja juriidilise staatuse ning nende finantssuutlikkuse kontrollimine.	

	[4a.; toodud üle artikli 15 lõikest 3**]** Kaudsete meetmete ~~E~~ettepanekud valitakse hindamistulemuste võrdleva analüüsi alusel. **[5.]** Osalejatele teatatakse hindamistulemused kirjalikult. Konsortsiumi kaudse meetme ettepaneku puhul piisab, kui hindamistulemus ja ettepaneku valimist käsitlev teave saadetakse ainult koordinaatorile. **[6.]** Valitud ettepanekute puhul võib komisjon vajaduse korral leppida osalejatega kokku kaudse meetme teaduslike, tegevuslike või finantsaspektide muutmise tööprogrammi ning konkursikutse piires ning ettepaneku hindamistulemusi arvesse võttes. **[7.]** Artiklis 16a sätestatud kontrollimenetlust kohaldades peab komisjon tagama, et osalejatel on piisav tegevus- ja finantssuutlikkus kaudse meetme rakendamiseks vajalikul viisil ning õigel ajal. **[8.]** Komisjon määrab toetused ettepanekutele, mille üle peetud läbirääkimised on edukalt lõpetatud. Kõik muud ettepanekud lükatakse tagasi.	**37, 38**
	Artikkel 16a	**34, 35, 36, 42**
	Kaudsetes meetmetes osalejate olemasolu, juriidilise staatuse ning tegevus- ja finantssuutlikkuse kontroll Kaudsetes meetmetes osalejate olemasolu, juriidilise staatuse ning tegevus- ja finantssuutlikkuse kontrolli eest vastutab komisjon. Kontroll põhineb osaleja esitatavatel asjakohastel tõendavatel dokumentidel, mille alusel saab hinnata osaleja olemasolu, juriidilist staatust ning tegevus- ja finantssuutlikkust. Neid dokumente tuleb perioodiliselt või komisjoni taotluse korral uuendada. Topeltkontrolli vältimiseks peab komisjon eduka kontrolli sertifitseerima, mis tunnistatakse seejärel edaspidise teatamiseni piisavaks kõigi sama osaleja esitatud ettepanekute korral. Sel eesmärgil kehtestab komisjon ühtse kontrolli- ja sertifitseerimissüsteemi ning võtab vastu ja avaldab asjakohased eeskirjad.	
Artikkel 17		**39**
Sõltumatute ekspertide nimetamine		
1. Komisjon nimetab sõltumatud eksperdid, kes abistavad teda seitsmendas raamprogrammis ja eriprogrammides ettenähtud hindamiste läbiviimisel. Artiklis 14 käsitletud koordineerivate ja toetavate meetmete elluviimiseks nimetatakse sõltumatud eksperdid üksnes juhul, kui komisjon peab seda vajalikuks.	1. Komisjon nimetab sõltumatud eksperdid, kes abistavad teda seitsmendas raamprogrammis ja eriprogrammides ettenähtud kaudsete meetmete hindamiste ja järelevalvetegevuse läbiviimisel. ~~Artiklis 14 käsitletud koordineerivate ja toetavate meetmete elluviimiseks nimetatakse sõltumatud eksperdid üksnes juhul, kui komisjon peab seda vajalikuks.~~	
2. Sõltumatud eksperdid valitakse neile antud ülesannete täitmiseks vajalikest oskustest ja teadmistest lähtudes.		

Sõltumatuid eksperte määratakse ja valitakse üksikisikutele suunatud taotluste esitamise kutsete ja riiklikele teadusagentuuridele, teadusasutustele või ettevõtetele suunatud taotluste esitamise kutsete alusel, et koostada sobivate kandidaatide nimekiri. Komisjon võib vajadusel valida asjakohaste oskustega nimekirjavälise isiku. Selleks et tagada mõistlik sooline tasakaal, rakendatakse sõltumatute ekspertide rühmade nimetamisel sobivaid meetmeid.		
	[2a.] Teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide hindamiseks ja järelevalveks nimetab komisjon eksperdid Euroopa Teadusnõukogu ettepaneku alusel.	**40**
3. Sõltumatu eksperdi nimetamisel tagab komisjon, et eksperdil ei teki huvide konflikti seoses küsimusega, mille kohta ta peab esitama arvamuse.	3. ~~Sõltumatu eksperdi nimetamisel tagab~~ ~~k~~Komisjon võtab vajalikke meetmeid tagamaks, et eksperdil ei teki huvide konflikti seoses küsimusega, mille kohta ta peab esitama arvamuse.	
4. Komisjon võtab vastu töölevõtu käskkirja näidise, edaspidi "töölevõtu käskkiri", mis sisaldab kinnitust, et sõltumatul eksperdil ei ole eksperdiks nimetamise ajal sellist huvide konflikti ning et ta kohustub komisjoni teavitama, kui ülesannete täitmise ajal peaks selline huvide konflikt tekkima. Komisjon sõlmib iga sõltumatu eksperdiga töölevõtu käskkirja.		**44**
	[4a.] Komisjon võtab vastu ja avaldab sõltumatute ekspertide nimetamise ja kasutamise eeskirjad.	**32, 33**
5. Komisjon avaldab sobivates teabekanalites regulaarselt teda eriprogrammide juures abistanud sõltumatute ekspertide nimekirja.	5. Komisjon avaldab sobivates teabekanalites regulaarselt teda iga raamprogrammi ja selle eriprogrammide juures abistanud sõltumatute ekspertide nimekirja ning tööülesanded.	
	Artikkel 17a	**4, 41, 42**
	Andmekogud ja elektrooniline andmevahetus **[1.]** Komisjon võtab vajalikke meetmeid, et tagada kõigi seitsmendast raamprogrammist rahastatud kaudsete meetmete andmete registreerimine ja töötlemine integreeritud andmebaasides ning ühises elektroonilises süsteemis. **[2.]** Komisjon edendab ettepanekute ja toetuste kõiki aspekte puudutavate andmete elektroonilist vahetust.	
ALAJAGU 3 RAKENDAMINE JA TOETUSLEPINGUD	*ALAJAGU 3* KAUDSETE MEETMETE ~~r~~RAKENDAMINE JA TOETUSLEPINGUD	
Artikkel 18	*Artikkel 18*	
Üldosa	**~~Üldosa~~ Toetuslepingute rakendamise sätted**	
1. Osalejad rakendavad kaudse meetme ja võtavad kõik selleks vajalikud ja põhjendatud meetmed. Samas kaudses meetmes osalejad rakendavad meedet ühenduse hüvanguks koos ja eraldi.		
2. Komisjon koostab artikli 19 lõikes 7 esitatud näidise alusel ning asjaomase rahastamisskeemi kriteeriume arvesse võttes komisjoni ja osalejate vahelise toetuslepingu.	~~2. Komisjon koostab artikli 19 lõikes 7 esitatud näidise alusel ning asjaomase rahastamisskeemi kriteeriume arvesse võttes komisjoni ja osalejate vahelise toetuslepingu.~~	

3. Osalejad ei tohi võtta toetuslepinguga vastuollu minevaid kohustusi. 4. Kui osaleja ei täida oma kohustusi, peavad toetuslepingust tulenevaid kohustusi täitma teised osalejad ilma täiendava ühenduse toetuseta, välja arvatud juhul, kui komisjon nad sellest kohustusest selgesõnaliselt vabastab.		
5. Kui meetme rakendamine muutub võimatuks või kui osalejad ei suuda seda rakendada, tagab komisjon meetme lõpetamise.	5. Kui meetme rakendamine muutub võimatuks või osalejad ei suuda seda rakendada, tagab komisjon meetme lõpetamise artikli 21 kohaselt.	**56**
6. Osalejad tagavad komisjoni teavitamise kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada kaudse meetme rakendamist või ühenduse huve.		
Artikkel 19	*Artikkel 19*	**43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50**
Toetuslepingutesse lisatavad üldsätted	**~~Toetuslepingutesse lisatavad~~ Toetuslepingute üldsätted**	
1. Toetuslepingus nähakse ette osalejate õigused ja kohustused ühenduse ees vastavalt otsusele […/…], käesolevale määrusele, finantsmäärusele ja selle rakendamiseeskirjadele ning vastavalt ühenduse õiguse üldistele põhimõtetele.		
Ühtlasi nähakse samadel tingimustel ette ka nende juriidiliste isikute õigused ja kohustused, kes ühinevad kaudse meetmega selle elluviimise käigus.	~~Ühtlasi nähakse samadel tingimustel ette ka nende juriidiliste isikute õigused ja kohustused, kes ühinevad kaudse meetmega selle elluviimise käigus.~~	
	[1a. toodud üle artikli 18 lõikest 2**]** Komisjon koostab igale kaudsele meetmele, v.a nendele, millele viidatakse artiklis 14, artikli 19 lõikes 7 ~~esitatud~~ viidatud näidise alusel~~ning asjaomase rahastamisskeemi kriteeriume arvesse võttes~~ ühenduse ja osalejate esindajana tegutseva koordinaatorivahelise toetuslepingu.	
2. Vajaduse korral sätestatakse toetuslepingus, millise osa ühenduse rahalisest toetusest moodustab abikõlblike kulude hüvitamine ja millise osa kindlasummaline rahastamine (sealhulgas ühiku maksumusel põhinev) või ühekordsed summeeritud väljamaksed.	2. ~~Vajaduse korral sätestatakse t~~Toetuslepingus sätestatakse meetme kestus, teaduslikud ja tehnilised tööd, hinnanguliste kogukulude eelarve ja ühenduse maksimaalne rahaline toetus kaudsele meetmele. ~~millise osa ühenduse rahalisest toetusest moodustab abikõlblike kulude hüvitamine ja millise osa kindlasummaline rahastamine (sealhulgas ühiku maksumusel põhinev) või ühekordsed summeeritud väljamaksed~~.	
3. Toetuslepingus määratakse kindlaks, millised muudatused konsortsiumi koosseisus nõuavad eelnevat konkursikuulutuse avaldamist.	~~3. Toetuslepingus määratakse kindlaks, millised muudatused konsortsiumi koosseisus nõuavad eelnevat konkursikuulutuse avaldamist.~~	
4. Toetuslepingus nõutakse korrapäraste asjaomase kaudse meetme rakendamist käsitlevate eduaruannete esitamist komisjonile.	4. Toetuslepingus nõutakse korrapäraste asjaomase kaudse meetme rakendamist käsitlevate eduaruannete esitamist komisjonile ning vajaduse korral võidakse ette näha läbivaatamised asjaomase kaudse meetme rakendamise hindamiseks.	**56**
5. Vajadusel võib toetuslepinguga ette näha, et komisjoni teavitatakse eelnevalt igast kavandatavast teadmiste omandiõiguse üleandmisest kolmandale osapoolele.	~~5. Vajaduse korral võib toetuslepinguga sätestada, et komisjoni teavitatakse eelnevalt igast kavandatavast teadmiste omandiõiguse üleandmisest kolmandale osalisele~~.	

6. Kui toetuslepinguga nõutakse osalejatelt tegevuste läbiviimist, millest saavad kasu kolmandad osapooled, teavitavad osalejad sellest laialdaselt ning määravad kindlaks, hindavad ja valivad kolmandaid osapooli läbipaistvalt, õiglaselt ning erapooletult. Kui tööprogrammis on sätestatud, määratakse toetuslepingus kindlaks kriteeriumid selliste kolmandate osapoolte valimiseks. Komisjonil on õigus kolmandate osapoolte valiku osas vastuväiteid esitada.		
7. Komisjon koostab kooskõlas käesoleva määrusega toetuslepingu näidise.	7. Komisjon koostab ja võtab kooskõlas käesoleva määrusega vastu toetuslepingu näidised iga seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa a osas nimetatud rahastamiskorra kohta.	
8. Toetuslepingu näidis peegeldab Euroopa teadlaste hartas ja teadlaste töölevõtmise juhendis ([8]) kehtestatud põhimõtteid. See käsitleb sobival viisil kõigi haridustasemete vahelist sünergiat, valmidust ja võimet teadusteemaliseks ja uurimustulemuste alaseks dialoogiks ja aruteluks laiema teaduskogukonna piire ületava avalikkusega, meetmeid naiste osaluse suurendamiseks teadustöös ja meetmeid teadustöö sotsiaal-majanduslike aspektide käsitlemiseks.	8. Toetuslepingu näidis peegeldab Euroopa teadlaste hartas ja teadlaste töölevõtmise juhendis ([8]) kehtestatud põhimõtteid. ~~See käsitleb sobival viisil kõigi haridustasemete vahelist sünergiat, valmidust ja võimet teadusteemaliseks ja uurimustulemuste alaseks dialoogiks ja aruteluks laiema teaduskogukonna piire ületava avalikkusega, meetmeid naiste osaluse suurendamiseks teadustöös ja meetmeid teadustöö sotsiaal-majanduslike aspektide käsitlemiseks.~~	
	[8a. toodud üle põhjendusest 16] ~~Iga meetme jaoks sõlmitud lepingud~~ Toetuslepingute näidised ~~peaksid~~ peavadette nägema komisjoni või komisjonilt volitused saanud mis tahes esindaja järelevalve ja finantskontrolli, samuti ~~kontrollikoja auditid ja~~ Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kohapeal läbiviidavad kontrollid vastavalt nõukogu määrustes nr 2185/96, nr 1073/99 ja nr 1074/99 sätestatud korrale.	**19**
Artikkel 20		
Kasutusõigusi, kasutamist ja levitamist käsitlevad sätted		
1. Toetuslepingus määratakse kindlaks osalejate kohustused seoses kasutusõiguste, kasutamise ja levitamisega, kuivõrd neid ei ole käesolevas määruses kehtestatud.	1. Toetuslepingus määratakse kindlaks osalejate õigused ja kohustused seoses kasutusõiguste, kasutamise ja levitamisega, kuivõrd neid õigusi ja kohustusi ei ole käesolevas määruses kehtestatud.	
Sellega seoses on nõutav teadmiste kasutamise ja levitamise kava esitamine komisjonile. 2. Toetuslepingus võib kehtestada tingimused, mille alusel osalejad võivad esitada vastuväiteid teadmiste kasutamise ja levitamise tehnoloogilise kontrollimise kohta, mida teostavad teatavad komisjoni volitatud esindajad.		
Artikkel 21 **Lõpetamisega seotud sätted** Toetuslepingus määratakse kindlaks selle osalise või täieliku lõpetamise põhjused, eelkõige seoses käesoleva määruse täitmata jätmise, kohustuste mittetäitmise või rikkumisega, samuti määratakse kindlaks, millised tagajärjed on osalejatele mõne teise osaleja suutmatusel lepingut täita.		

([8]) ELT L 75, 22.3.2005, lk 67.

Artikkel 22 **Erisätted** 1. Kaudsete meetmete puhul, mis toetavad olemasolevaid teadusuuringute infrastruktuure ja vajaduse korral uute teadusuuringute infrastruktuure, võib toetuslepingutega kehtestada erisätteid konfidentsiaalsuse, avalikustamise ja kasutusõiguse ning kohustuste kohta, mis võivad infrastruktuuri kasutajaid mõjutada. 2. Kaudsete meetmete puhul, mis toetavad teadlaste koolitamist ja karjääri kujundamist, võib toetuslepingutega kehtestada erisätted konfidentsiaalsuse, kasutusõiguse ning kohustuste kohta, mis on seotud meetmest kasu saavate teadlastega. 3. Toetuslepinguga kaudse meetme rakendamiseks turvalisuse ja kosmoseuuringute vallas võib kehtestada erisätteid konfidentsiaalsuse, teabe klassifitseerimise, kasutusõiguste ning teadmiste omandiõiguse ülemineku ja kasutamise kohta. 4. Vajadusel võib muid kui lõikes 3 viidatud turvalisuse küsimusi käsitleva kaudse meetme toetusleping samuti taolisi erisätteid sisaldada.		
	[5.; toodud üle **artiklist 47]** Teadlaste algatatud "eesliini" teadustegevuse puhul ~~tagavad osalejad~~ toetuslepingutega kehtestada erisätteid teadmiste ~~aktiivse~~ levitamise<u>kohta</u>~~, võttes arvesse intellektuaalomandi kaitsmise vajadust, teadmiste kiirest levikust saadavat tulu, konfidentsiaalsust ja osalejate õigustatud huve.~~.	
Artikkel 23	*Artikkel 23*	**45, 46, 47, 48, 49, 50**
Allkirjastamine ja ühinemine	**Allkirjastamine ja ühinemine <u>mitme partneriga kaudsete meetmete puhul</u>**	
Toetusleping jõustub siis, kui koordinaator ja komisjon on selle allkirjastanud.	**[1.]** Toetusleping jõustub, kui <u>teiste osalejate nimel tegutsev</u> koordinaator ja komisjon on selle allkirjastanud.	
Toetuslepingut kohaldatakse kõikide osalejate suhtes, kes on toetuslepinguga ametlikult ühinenud.	Toetuslepingut kohaldatakse kõikide osalejate puhul, kes on ~~toetuslepinguga~~ <u>konsortsiumikokkuleppega</u> ametlikult ühinenud.	
	[2.] [<u>Kooskõlas artikli 26 lõikega peab komisjon andma kirjaliku nõusoleku konsortsiumi koosseisus muudatuste tegemiseks.</u>**]**	
ALAJAGU 4 KONSORTSIUMID		
Artikkel 24		**51, 52**
Konsortsiumikokkulepped		
Kui konkursikutses ei ole ette nähtud teisiti, sõlmivad kaudses meetmes osaleda soovivad juriidilised isikud kokkuleppe, edaspidi "konsortsiumikokkulepe", et reguleerida järgmist:	**<u>[1.]</u>** Kui konkursikutses ei ole ette nähtud teisiti, sõlmivad kaudses meetmes osaleda soovivad juriidilised isikud kokkuleppe, edaspidi "konsortsiumikokkulepe"~~., et reguleerida järgmist:~~	
	<u>Sellega võidakse kooskõlas toetuslepingu sätetega kehtestada kaudses meetmes osalejate täiendavad õigused ja kohustused,</u> et reguleerida järgmist:	

a) konsortsiumi sisemine korraldus;	a) konsortsiumi juriidiline esindamine ja sisemine korraldus, konfidentsiaalsuslepped ja sisevaidluste lahendamine, sealhulgas sätted osaleja lahkumise, kõrvaldamise ja vahetamise kohta;	
b) ühenduse rahalise toetuse jagamine;	b) hinnanguliste kulude eelarve jagunemine, ühenduse rahalise toetuse jagamine, kooskõlas artikli 30 lõike 2 kohaselt kasutatud toetuse vormid ning sätted kuluaruandluse ja kulude kalkuleerimise kohta artikli 30 lõike 2 kohaselt;	
c) lisaeeskirjad levitamise ja kasutamise kohta, sealhulgas vastavalt vajadusele intellektuaalomandi õigustega seotud kord;	c) lisaeeskirjad kaudsest meetmest saadud teadmiste omandiõiguse ja selle ülemineku, kasutusõiguste, levitamise ja kasutamise kohta, sealhulgas vastavalt vajadusele intellektuaalomandi õigustega seotud kord.	
d) konsortsiumikokkuleppega seotud sisevaidluste lahendamine.	~~d) konsortsiumikokkuleppega seotud sisevaidluste lahendamine.~~	
	[2.] Konsortsiumikokkuleppe sõlmivad kõik kaudses meetmes osaleda soovivad osalised enne, kui koordinaator allkirjastab toetuslepingu. **[3.]** Kooskõlas käesoleva määrusega koostab komisjon igale seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa a osas nimetatud rahastamiskorrale konsortsiumikokkuleppe näidised.	
Artikkel 25		**45, 46, 47, 48, 49, 50**
Koordinaator		
1. Kaudses meetmes osaleda soovivad juriidilised isikud määravad endi seast ühe, kes tegutseb koordinaatorina, et täita järgmisi ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele, finantsmäärusele, rakenduseeskirjadele ja toetuslepingule:	1. Kaudses meetmes osaleda soovivad juriidilised isikud määravad endi seast ühe, kes tegutseb koordinaatorina, et täita järgmisi ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele, finantsmäärusele, rakenduseeskirjadele ja toetuslepingule:	
a) tagab, et toetuslepingus märgitud juriidilised isikud täidavad toetuslepinguga ühinemiseks vajalikke formaalsusi vastavalt käesolevas määruses sätestatule;	a) tagab, et ~~toetuslepingus märgitud~~ kaudses meetmes osalevad juriidilised isikud täidavad oma toetuslepingust ja konsortsiumikokkuleppest tulenevaid kohustusi ~~täidavad toetuslepinguga ühinemiseks vajalikke formaalsusi vastavalt käesolevas määruses sätestatule~~;	
b) võtab vastu ühenduse rahalise toetuse ja jaotab seda;	b) võtab vastu ühenduse rahalise toetuse ja jaotab seda konsortsiumikokkuleppes täpsustatud sätete kohaselt;	
c) peab raamatupidamisarvestust, peab arvestust ja teavitab komisjoni ühenduse rahalise toetuse jaotamisest vastavalt artiklile 36;	c) ~~peab raamatupidamisarvestust,~~ peab arvestust ja teavitab komisjoni ühenduse rahalise toetuse jaotamisest vastavalt artikli 24 punktile b ja artiklile 36;	
d) tagab tõhusa ja korrektse teabevahetuse osalejate ja komisjoni vahel.	d) tagab teaduslike ning tehniliste tulemuste ja töö edenemise alase teabe tõhusa ja korrektse ~~teabevahetuse~~ levitamise osalejate vahel ning selle edastamise komisjonile kooskõlas artikli 19 lõikega 4;	
	e) lõpetab juriidilise isiku osalemise, kui osaleja ei täida oma toetuslepingust või konsortsiumikokkuleppest tulenevaid kohustusi.	
2. Koordinaator on märgitud toetuslepingusse.	2. Koordinaator on märgitud ~~toetuslepingusse~~konsortsiumikokkuleppesse.	
Uue koordinaatori nimetamiseks on vaja komisjoni kirjalikku nõusolekut.	~~Uue koordinaatori nimetamiseks on vaja komisjoni kirjalikku nõusolekut~~.	

	[3.] Kui see on konsortsiumikokkuleppes sätestatud, võib koordinaator kooskõlas artikli 33 lõikega 4 haldus- ja juhtimistegevuse sisse osta.	**53**
Artikkel 26		**54, 55**
Muudatused konsortsiumi koosseisus		
1. Kaudses meetmes osalejad võivad teha ettepaneku uue osaleja lisamiseks või olemasoleva osaleja eemaldamiseks.	1. Kaudses meetmes osalejad võivad kooskõlas konsortsiumikokkuleppe sätetega ~~teha ettepaneku uue osaleja lisamiseks~~ leppida kokku uue osaleja lisamise või olemasoleva osaleja eemaldamise~~ks~~.	
2. Iga olemasoleva kaudse meetmega liituv juriidiline isik ühineb toetuslepinguga.	2. Iga olemasoleva kaudse meetmega liituv juriidiline isik ühineb toetuslepinguga ~~a~~ ja konsortsiumikokkuleppega.	
3. Kui toetuslepingus on see sätestatud, avaldab konsortsium konkursikuulutuse ja levitab seda laialdaselt, kasutades teatavaid teabekanaleid, eelkõige seitsmenda raamprogrammi veebisaite, kutseala ajakirjandusväljaandeid ja teatmikke ning liikmesriikide ja assotsieerunud riikide loodud riiklikke teabepunkte ja abitoimingute kontaktpunkte.	~~3. Kui toetuslepingus on see sätestatud, avaldab konsortsium konkursikuulutuse ja levitab seda laialdaselt, kasutades teatavaid teabekanaleid, eelkõige seitsmenda raamprogrammi veebisaite, kutseala ajakirjandusväljaandeid ja teatmikke ning liikmesriikide ja assotsieerunud riikide loodud riiklikke teabepunkte ja abitoimingute kontaktpunkte.~~	**55**
Konsortsium hindab pakkumisi kriteeriumide alusel, mis reguleerisid esialgset meetme hindamist, sõltumatute ekspertide abiga, kelle konsortsium on nimetanud vastavalt artiklis 15 ja 17 sätestatud põhimõtetele.	~~Konsortsium hindab pakkumisi kriteeriumide alusel, mis reguleerisid esialgset meetme hindamist, sõltumatute ekspertide abiga, kelle konsortsium on nimetanud vastavalt artiklis 15 ja 17 sätestatud põhimõtetele.~~	
4. Konsortsium peab igast koosseisu muudatusest teavitama komisjoni, kes võib 45 päeva jooksul alates teate saamisest esitada vastuväiteid.	4. Konsortsium peab igast koosseisu muudatusest teavitama komisjoni~~, kes võib 45 päeva jooksul alates teate saamisest esitada vastuväiteid~~.	
Kooseisu muudatused, mis on seotud teiste ettepanekutega muudatusteks toetuslepingus, mis ei ole otseselt seotud koosseisu muutusega, peavad saama komisjoni kirjaliku nõusoleku.	[Kooseisu muudatused~~, mis on seotud teiste ettepanekutega muudatusteks toetuslepingus, mis ei ole otseselt seotud koosseisu muutusega~~, peavad saama komisjoni kirjaliku nõusoleku.]	
ALAJAGU 5 PROGRAMMIDE JA KAUDSETE MEETMETE NING TEABEEDASTUSE JÄRELEVALVE		
Artikkel 27	*Artikkel 27*	**39, 56**
Järelevalve	**Järelevalve ja läbivaatamine**	
Komisjon hindab kaudsete meetmete rakendamist regulaarsete tegevusaruannete põhjal, mida osalejad esitavad vastavalt artikli 19 lõikele 4.	[1.] Komisjon hindab kaudsete meetmete rakendamist regulaarsete tegevusaruannete põhjal, mida osalejad esitavad vastavalt artikli 19 lõikele 4.	
Eelkõige jälgib komisjon vastavalt artikli 20 lõike 1 teisele lõigule esitatud teadmiste kasutamise ja levitamise kava rakendamist.	…	
	[2.] Komisjon võib läbi viia ka kaudsete meetmete kontrolli perioodiliselt või nende lõpetamisel. Kontrolli võib teostada ka selleks, et määrata kindlaks, kas kaudne meede tuleks artikli 18 lõike 5 kohaselt lõpetada.	
Sellel eesmärgil võivad komisjoni abistada sõltumatud eksperdid, kes on ametisse nimetatud vastavalt artiklile 17.	~~Sellel eesmärgil võivad komisjoni abistada sõltumatud eksperdid, kes on ametisse nimetatud vastavalt artiklile 17.~~	

Komisjon jälgib seitsmendat raamprogrammi, selle eriprogramme ja vajaduse korral eelnevaid raamprogramme artikli 17 kohaselt nimetatud sõltumatute ekspertide abiga. Lisaks võib komisjon moodustada artikli 17 kohaselt nimetatud sõltumatute ekspertide rühmi, kes annavad nõu, kuidas ühenduse teaduspoliitikat rakendada.	**[3.]** Komisjon jälgib seitsmendat raamprogrammi, selle eriprogramme ja vajaduse korral eelnevaid raamprogramme ~~artikli 17 kohaselt nimetatud sõltumatute ekspertide abiga~~. Lisaks võib komisjon ~~moodustada artikli 17 kohaselt nimetatud sõltumatute ekspertide rühmi, kes annavad~~ nõu küsida ~~nõu, kuidas~~ ühenduse teaduspoliitikat rakendamise~~da~~ kohta.	
	[4. toodud üle eelmisest lõigust**]** Nimetatud eesmärgi täitmisel võivad komisjoni abistada artikli 17 kohaselt nimetatud sõltumatud eksperdid.	
	[5.] Komisjon peab esitama käesoleva artikli lõigete 1 kuni 3 kohase järelevalve tulemused liikmesriikide esindajatest koosnevale ja komisjoni juhitavale komiteele.	**57**
	[6.] Euroopa Teadusnõukogu raames rahastatavate teadlaste algatatud "eesliini" teadusprojektide järelevalve eest vastutab Euroopa Teadusnõukogu "teadusnõukogu" või selle pädevad alakomiteed.	**56**
Artikkel 28 **Teave, mis tuleb kättesaadavaks teha** 1. Komisjon teeb taotluse korral igale liikmesriigile või assotsieerunud riigile kättesaadavaks kogu tema valduses oleva vajaliku teabe, mis tal on kaudse meetme raames tehtud töö tulemusel olemas, juhul kui on täidetud järgmised tingimused: a) kui see teave on riigi poliitika seisukohast asjakohane; b) osalejad ei ole asjaomase teabe kättesaadavaks tegemise vastu piisavalt põhjendatud argumente esitanud. 2. Teadmiste kättesaadavaks tegemisega vastavalt lõikele 1 ei lähe komisjoni või osalejate õigused või kohustused mingil juhul teabe saajale. Teabe saaja käsitleb mis tahes sellist teavet konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui see tuleb avalikuks või kui osalejad ise selle avalikustavad või kui see edastati komisjonile ilma konfidentsiaalsuspiiranguteta. *3. JAGU* ÜHENDUSE RAHALINE TOETUS *ALAJAGU 1* ABIKÕLBLIKKUS JA TOETUSTE VORMID *Artikkel 29* **Abikõlblikkus** 1. Kõik järgmised juriidilised isikud, kes osalevad kaudses meetmes, võivad saada ühenduse rahalist toetust:		

a) iga liikmesriigis või assotsieerunud riigis või ühenduse õiguse alusel asutatud juriidiline isik; b) iga Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon; c) rahvusvahelise koostöö partnerriigis asutatud mis tahes juriidiline isik. 2. Juhul kui osalevad muud rahvusvahelised organisatsioonid kui Euroopa huve esindavad organisatsioonid või kolmandates riikides asutatud juriidilised isikud, võivad nad saada ühenduse rahalist toetust tingimusel, et vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud: a) kui see on vastavalt sätestatud eriprogrammides või asjaomases tööprogrammis; b) kui see on vajalik kaudse meetme teostamiseks; c) kui selline rahastamine on ette nähtud mis tahes kahepoolses teadus- ja tehnoloogialepingus või muus ühenduse ja juriidilise isiku asukohariigi vahelises kokkuleppes.		
Artikkel 30		
Toetuste vormid		**3, 58, 59, 60, 61**
1. Seitsmenda raamprogrammi III lisa a osas sätestatud rahastamiskavade kohaselt põhineb ühenduse rahaline toetus abikõlblike kulude hüvitamisel.	1. Seitsmenda raamprogrammi III lisa a osas sätestatud rahastamiskavade kohaselt ~~põhineb~~ koosneb ühenduse rahaline toetus abikõlblike kulude osalisest või täielikust hüvitamiselst.	
Komisjoni rahaline toetus võib olla kindlasummaliste toetuste vormis, sealhulgas kindlasummaline rahastamine, mis põhineb ühiku maksumusel, või ühekordsed summeeritud väljamaksed, või kombineerida abikõlblike kulude hüvitamisel kindlasummalist rahastamist ja ühekordseid summeeritud väljamakseid.	~~Komisjoni rahaline toetus võib olla kindlasummaliste toetuste vormis, sealhulgas kindlasummaline rahastamine, mis põhineb ühiku maksumusel, või ühekordsed summeeritud väljamaksed, või kombineerida abikõlblike kulude hüvitamisel kindlasummalist rahastamist ja ühekordseid summeeritud väljamakseid.~~	
	Kaudsete meetmete rahastamist tervikuna ühekordsete summeeritud maksetena võib kasutada ainult koordinatsiooni- ja toetusmeetmete ning teadlaste koolituse ja karjääri kujundamise toetusmeetmete puhul.	**60**
Komisjoni rahalist toetust võib maksta ka stipendiumi või auhinnaraha vormis.	~~Komisjoni rahalist toetust võib maksta ka stipendiumi või auhinnaraha vormis.~~	
2. Kuigi ühenduse rahaline toetus arvutatakse kaudse meetme kogukulude tasandil, põhineb see iga osaleja kuluaruandel.	2. ~~Kuigi ü~~Ühenduse maksimaalne rahaline toetus kaudsele meetmele ~~arvutatakse~~ määratakse tehtud tööde alusel ~~kaudse meetme kogukulude tasandil,~~ ja see põhineb ~~see~~ iga osaleja hinnangulisel kulueelarvel ~~kuluaruandel~~.	**61**
Artikkel 31 **Abikõlblike kulude hüvitamine**		
1. Osalejad peavad toetusi kaasfinantseerima.	1. Osalejad peavad ühenduse eelarvest toetatavaid kaudseid meetmeid ~~toetusi~~ kaasrahastama.	
Abikõlblike kulude hüvitamiseks ettenähtud ühenduse rahalisest toetusest ei või saada tulu.	Abikõlblike kulude hüvitamiseks ettenähtud ühenduse rahalisest toetusest ei või saada tulu. Tulu teenimine või mitteteenimine tuvastatakse iga osaleja tasandil.	**62**
2. Meetme rakendamise lõppedes võetakse toetuse maksmisel arvesse esitatud kviitungeid.	2. Meetme rakendamise lõppedes võetakse toetuse maksmisel arvesse esitatud kviitungeid artikli 33 lõike 5 kohaselt.	

3. Et kaudse meetme rakendamiseks taotletud kulud oleksid abikõlblikud, peavad need vastama järgmistele tingimustele:	3. Et iga osaleja kaudse meetme rakendamiseks taotletud kulud oleksid abikõlblikud, peavad need vastama järgmistele tingimustele:	
a) kulud peavad olema tegelikud; b) kulud peavad olema kantud meetme rakendamise jooksul, välja arvatud lõpparuannete puhul, kui need on toetuslepinguga ette nähtud;		
c) kulud peavad olema kindlaks määratud osaleja tavapäraste raamatupidamis- ja halduspõhimõtete ning -tavade kohaselt ning kasutatud ainsa eesmärgiga saavutada kaudse meetme eesmärgid ja kavandatud tulemused, vastavuses kokkuhoiu, tõhususe ja mõjususe põhimõtetega;	c) kulud peavad olema kindlaks määratud juriidilise isiku asukohariigi tavapäraste raamatupidamis- ~~ja halduspõhimõtete ning~~ ja -tavade ning osaleja kuluarvestustavade kohaselt ning ~~kasutatud~~kantud ainsa eesmärgiga saavutada kaudse meetme eesmärgid ja kavandatud tulemused~~, vastavuses kokkuhoiu, tõhususe ja mõjususe põhimõtetega~~;	**63, 65**
d) kulud peavad olema kirjendatud osaleja raamatupidamisarvestuses ja välja makstud ning kolmandate osapoolte ressursside puhul nende kolmandate osapoolte raamatupidamisarvestusse kantud;	d) kulud peavad olema kirjendatud osaleja raamatupidamisarvestuses ~~ja välja makstud~~ ning kolmandate osapoolte ressursside puhul nende kolmandate osapoolte raamatupidamisarvestusse kantud;	
e) kulud peavad olema eraldatud abikõlbmatutest kuludest, eriti eristatavatest kaudsetest maksudest, sealhulgas käibemaks, tollimaksud ja võlgnetavad intressid, reservid võimalikeks edaspidisteks kahjudeks või makseteks, vahetuskursilt saadud kahjud ja kuludega seotud kasum kapitalilt, mõne muu ühenduse projektiga seoses deklareeritud, kantud või hüvitatud kulud, võlad ja võla teenindamise kulud, ülekulud ja hoolimatult tekitatud kulud, või mis tahes muudest kuludest, mis ei vasta punktides a–d sätestatud tingimustele.	e) kulud peavad olema eraldatud abikõlbmatutest kuludest, eriti ~~eristatavatest~~tagastatavatest kaudsetest maksudest, sealhulgas käibemaks, tollimaksud ja võlgnetavad intressid, reservid võimalikeks edaspidisteks kahjudeks või makseteks, vahetuskursilt saadud kahjud ja kuludega seotud kasum kapitalilt, mõne muu ühenduse projektiga seoses deklareeritud, kantud või hüvitatud kulud, võlad ja võla teenindamise kulud, ülekulud ja hoolimatult tekitatud kulud, või mis tahes muudest kuludest, mis ei vasta punktides a–d sätestatud tingimustele.	**64**
Punkti a kohaldamisel võib kasutada keskmisi personalikulusid, kui need on kooskõlas osaleja halduspõhimõtete ja raamatupidamistavadega ega erine oluliselt tegelikest kuludest.	~~Punkti a kohaldamisel võib kasutada keskmisi personalikulusid, kui need on kooskõlas osaleja halduspõhimõtete ja raamatupidamistavadega ega erine oluliselt tegelikest kuludest.~~	
Artikkel 32	*Artikkel 32*	**66, 67, 68, 69, 70**
Otsesed ja kaudsed abikõlblikud kulud	**Otsesed ja kaudsed ~~abikõlblikud~~ kulud**	
1. Abikõlblikud kulud peavad koosnema otseselt meetmega seotud kuludest, edaspidi “otsesed abikõlblikud kulud”, ja vajaduse korral kuludest, mida ei saa otseselt meetmega seostada, kuid mis tulenevad meetmega seotud otsestest abikõlblikest kuludes, edaspidi “kaudsed abikõlblikud kulud”.		
	[1a.] Otsesed kulud võivad koosneda personalikuludest, sõidukuludest, päevarahadest ning muudest erikuludest.	**67**
	[1b.] Personalikulud hõlmavad osaleja poolt otse palgatud personali töötasu ja sellega seotud makse. Nende hüvitamist tuleb taotleda osaleja andmete alusel personali poolt kaudsele meetmele reaalselt kulutatud aja kohta. Osaleja võib taotleda teatavate personalikategooriate puhul hüvitamist keskmiste kulude või ühiku maksumuse alusel, kui need määratakse kooskõlas osaleja tavapärase kuluarvestustavaga.	

	[1c.] Kaudses meetmes osaleva personali sõidukulude ja päevarahade hüvitamist tuleb taotleda tegelike kulude või ühiku maksumusel põhinevate kulude alusel, kui need määratakse kooskõlas osaleja tavapärase kuluarvestustavaga või kui need põhinevad komisjoni määratud ühiku maksumusel. [1d.] Muud erikulud, nagu püsiseadmed, kasutustasud, tarbekaubad ja alltöövõtu kulud, on abikõlblikud ainult juhul, kui need on määratletud toetuslepingus.	
2. Kaudsete abikõlblike kulude katmiseks võib iga osaleja valida kindla summa oma otseste abikõlblike kulude kogusummast, välja arvatud alltöövõtuga seotud otsesed abikõlblikud kulud.	2. Kaudsete abikõlblike kulude katmiseks võib iga osaleja taotleda tegelike kulude hüvitamist või valida kindla summa oma otseste abikõlblike personalikulude kogusummast kohta, ~~välja arvatud alltöövõtuga seotud otsesed abikõlblikud kulud~~ kui see määratakse kooskõlas osaleja tavapärase kuluarvestustavaga.	**68, 69, 70**
3. Toetuslepinguga võib piirata kaudseid abikõlblikke kulusid, kehtestades abikõlblike kulude maksimaalse määra, välja arvatud alltöövõtuga otseselt seotud abikõlblikud kulud, eriti koordineerimis- ja toetusmeetmete ning vajaduse korral teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmete puhul.	3. Toetuslepinguga võib piirata kaudseid abikõlblikke kulusid, kehtestades abikõlblike personalikulude maksimaalse määra~~, välja arvatud alltöövõtuga otseselt seotud abikõlblikud kulud, eriti koordineerimis- ja toetusmeetmete ning vajaduse korral teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmete puhul~~.	**68**
Artikkel 33		**3, 71, 72, 73**
Rahastamise ülemmäärad 1. Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete puhul võib komisjoni rahaline toetus ulatuda maksimaalselt kuni 50 %ni kõigist abikõlblikest kuludest.		
Avalik-õiguslike asutuste, kesk- ja kõrgharidusasutuste, teadusasutuste ja VKEde puhul võib see siiski ulatuda maksimaalselt kuni 75 %ni kõigist abikõlblikest kuludest.		**71, 72**
2. Tutvustamistegevuse puhul võib komisjoni rahaline toetus ulatuda maksimaalselt 50 %ni kõigist abikõlblikest kuludest. 3. "Eesliini" teadustegevusi, koordineerimis- ja toetusmeetmeid ning teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmeid toetava tegevuse puhul võib komisjoni rahaline toetus ulatuda maksimaalselt kuni 100 %ni kõigist abikõlblikest kuludest.		
4. Haldamiseks ja auditeerimistõenditeks ning teisteks tegevusteks, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1, 2, ja 3, võib komisjoni rahaline toetus ulatuda maksimaalselt kuni 100 %ni kõigist abikõlblikest kuludest.	4. Haldamistegevuseks ~~ja~~ (sh auditeerimistõenditeks) ning koolitustegevuseks meetmetes, mis ei kuulu teadlaste koolituse ja karjääri kujundamise, koordineerimise, võrgustike ning levitamise rahastamiskavade hulka ~~ning teisteks tegevusteks, mis ei ole hõlmatud lõigetega 1, 2, ja 3~~, võib ühenduse rahaline toetus ulatuda maksimaalselt kuni 100 %ni kõigist abikõlblikest kuludest.	**73**
Teised esimeses lõigus nimetatud tegevused hõlmavad muu hulgas koolitust meetmetes, mis ei kuulu teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise meetme rahastamisskeemi alla, koordineerimist, koostöövõrkude loomist ja tulemuste levitamist.	~~Teised esimeses lõigus nimetatud tegevused hõlmavad muu hulgas koolitust meetmetes, mis ei kuulu teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise meetme rahastamisskeemi alla, koordineerimist, koostöövõrkude loomist ja tulemuste levitamist.~~	
5. Lõigete 1–4 kohaldamisel võetakse ühenduse rahalise toetuse kindlaksmääramisel arvesse abikõlblikud kulud, millest on tulud maha arvestatud.	5. Lõigete 1–4 kohaldamisel võetakse ühenduse rahalise toetuse kindlaksmääramisel arvesse abikõlblikud kulud ja kviitungid~~, millest on tulud maha arvestatud~~.	

6. Lõikeid 1–5 kohaldatakse vajaduse korral nende kaudsete meetmete suhtes, kus terve kaudse meetme ulatuses kasutatakse kindlasummalist rahastamist või ühekordseid summeeritud väljamakseid.	~~6. Lõikeid 1–5 kohaldatakse vajaduse korral nende kaudsete meetmete suhtes, kus terve kaudse meetme ulatuses kasutatakse kindlasummalist rahastamist või ühekordseid summeeritud väljamakseid.~~	
Artikkel 34	*Artikkel 34*	**74**
Aruandlus ja abikõlblike kulude auditeerimine	**~~Aruandlus ja abikõlblike k~~Kuludearuandlus ~~auditeerimine~~**	
1. Komisjonile esitatakse korrapäraselt tegevusaruandeid, mis käsitlevad abikõlblikke kulusid, eelfinantseerimisest saadud intresside ja asjaomase kaudse meetmega seotud tulusid, ning vajaduse korral auditeerimistõend vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele.	1. Komisjonile esitatakse korrapäraselt ~~tegevus~~aruandeid, mis käsitlevad kõiki ~~abikõlblike~~ kulusid, eelfinantseerimisest saadud intresside ja asjaomase kaudse meetmega seotud tulusid~~, ning vajaduse korral auditeerimistõend vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele~~.	
Kaasfinantseerimise olemasolu seoses asjaomase meetmega tuleb esitada aruandes ning vajaduse korral kinnitada seda meetme lõppedes.	~~Kaasfinantseerimise olemasolu seoses asjaomase meetmega tuleb esitada aruandes ning vajaduse korral kinnitada seda meetme lõppedes.~~	
2. Avalik-õiguslike asutuste, teadusorganisatsioonide ning kesk- ja kõrgharidusasutuste puhul võib lõikes 1 nõutava auditeerimistõendi väljastada pädev ametiisik.	~~2. Avalik-õiguslike asutuste, teadusorganisatsioonide ning kesk- ja kõrgharidusasutuste puhul võib lõikes 1 nõutava auditeerimistõendi väljastada pädev ametiisik.~~	
	Artikkel 34a	**69, 75, 76, 77**
	Auditeerimistõendid **[1.]** Aruande kulusid tõendatakse kooskõlas finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjaga.	
	[2.] Kooskõlas käesoleva määruse ja toetuslepingu sätetega kinnitavad auditeerimistõendid, et	**75**
	a) hüvitamiseks esitatud kulud on abikõlblikud; b) kulud, eelfinantseerimise intress ja kviitungid on õigesti kindlaks määratud ning piisavate alusdokumentidega tõendatud.	
	[3.] Auditeerimistõendi peab esitama välisaudiitor, avalik-õiguslike asutuste puhul aga pädev riigiametnik. Välisaudiitor peab vastama nõuetele, mis on kehtestatud kooskõlas nõukogu 10. aprilli 1984. aasta kaheksanda direktiiviga 84/253/EMÜ. Riigiametniku pädevuse määravad siseriiklikud õigusaktid ja asjaomased ametiasutused. Auditeerimistõendi esitav välisaudiitor või avalik-õigusliku asutuse puhul pädev riigiametnik peab olema sõltumatu audiitori valimise eest vastutavast osalejast.	**76**
	[4.] Komisjonil peab olema juurdepääs auditeerimistõendeid tõendavatele dokumentidele.	**77**
Artikkel 35	~~*Artikkel 35*~~	**59, 78, 79**
Pädevusvõrgustikud	**~~Pädevusvõrgustikud~~**	
1. Kui tööprogrammis ei ole sätestatud teisiti, antakse ühenduse rahaline toetus pädevusvõrgustikele ühekordse summeeritud väljamaksena, mis arvutatakse vastavalt pädevusvõrgustikuga seotud teadlaste arvule ja meetme kestvusele.	~~1. Kui tööprogrammis ei ole sätestatud teisiti, antakse ühenduse rahaline toetus pädevusvõrgustikele ühekordse summeeritud väljamaksena, mis arvutatakse vastavalt pädevusvõrgustikuga seotud teadlaste arvule ja meetme kestvusele.~~	

2. Lõike 1 alusel makstava kindlasummalise rahastamisega seotud ühiku määr on 23 500 eurot ühe teadlase kohta aastas.	~~2. Lõike 1 alusel makstava kindlasummalise rahastamisega seotud ühiku määr on 23 500 eurot ühe teadlase kohta aastas.~~	
Komisjon kohandab seda summat vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele.	~~Komisjon kohandab seda summat vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele.~~	
3. Tööprogrammis määratakse kindlaks osalejate maksimaalne arv ja vajaduse korral maksimaalne teadlaste arv, mida võib aluseks võtta lõike 1 kohaldamisest tuleneva maksimaalse ühekordse summeeritud väljamakse arvutamisel. Vajaduse korral võib osalejaid siiski olla rahalise toetuse kindlaksmääramiseks seatud maksimumarvust rohkem.	~~3. Tööprogrammis määratakse kindlaks osalejate maksimaalne arv ja vajaduse korral maksimaalne teadlaste arv, mida võib aluseks võtta lõike 1 kohaldamisest tuleneva maksimaalse ühekordse summeeritud väljamakse arvutamisel. Vajaduse korral võib osalejaid siiski olla rahalise toetuse kindlaksmääramiseks seatud maksimumarvust rohkem.~~	
4. Lõike 1 alusel tehtud ühekordseid summeeritud väljamakseid tehakse perioodiliste maksetena.	~~4. Lõike 1 alusel tehtud ühekordseid summeeritud väljamakseid tehakse perioodiliste maksetena.~~	
Neid perioodilisi makseid tehakse vastavalt ühise tegevusprogrammi elluviimisele antud hinnangule, mis põhineb konsortsiumiga kokku lepitud ning toetuslepingus kindlaks määratud tulemusindikaatoritel, millega mõõdetakse uurimisressursside ja -vahendite integreerimist.	~~Neid perioodilisi makseid tehakse vastavalt ühise tegevusprogrammi elluviimisele antud hinnangule, mis põhineb konsortsiumiga kokku lepitud ning toetuslepingus kindlaks määratud tulemusindikaatoritel, millega mõõdetakse uurimisressursside ja -vahendite integreerimist.~~	
ALAJAGU 2 MAKSED, JAOTAMINE, TAGASTAMINE JA GARANTIID *Artikkel 36* **Maksed ja jaotamine** 1. Ühenduse rahaline toetus makstakse osalejatele koordinaatori kaudu. 2. Koordinaator peab raamatupidamisarvestust ühenduse rahaliste vahendite kohta, mis võimaldab igal ajal kindlaks teha, kui palju raha on igale osalejale eraldatud. Nõudmisel edastab koordinaator selle teabe komisjonile. *Artikkel 37* **Tagastamine** Komisjon võib kooskõlas finantsmäärusega vastu võtta tagastamisotsuse.		
Artikkel 38	~~*Artikkel 38*~~	**3, 80, 81**
Riski vältimiseks kinnipeetud summad	~~**Riski vältimiseks kinnipeetud summad**~~	
1. Sõltuvalt riski tasemest, mis on seotud võimalusega, et ühendusele ei tagastata tagasimaksmisele kuuluvaid summasid, võib komisjon kinni pidada väikese osa igale kaudses meetmes osalejale ettenähtud ühenduse rahalisest toetusest, et katta mis tahes tagasimaksmisele kuuluvaid, kuid osalejate poolt maksmata jäänud summasid.	~~1. Sõltuvalt riski tasemest, mis on seotud võimalusega, et ühendusele ei tagastata tagasimaksmisele kuuluvaid summasid, võib komisjon kinni pidada väikese osa igale kaudses meetmes osalejale ettenähtud ühenduse rahalisest toetusest, et katta mis tahes tagasimaksmisele kuuluvaid, kuid osalejate poolt maksmata jäänud summasid.~~	
2. Lõiget 1 ei kohaldata	~~2. Lõiget 1 ei kohaldata~~	
a) avalik-õiguslike asutuste suhtes, juriidiliste isikute suhtes, kelle osaluse kaudses meetmes tagab liikmesriik või assotsieerunud riik, ning kõrg- ja keskharidusasutuste suhtes;	~~(a) avalik-õiguslike asutuste suhtes, juriidiliste isikute suhtes, kelle osaluse kaudses meetmes tagab liikmesriik või assotsieerunud riik, ning kõrg- ja keskharidusasutuste suhtes;~~	

b) teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmete, "eesliini" teadustegevuse ja uurimisprojektide suhtes, mis on kasulikud konkreetsetele rühmadele, välja arvatud VKEdele suunatud meetmed.	~~(b) teadlaste koolitamise ja karjääri kujundamise toetamisele suunatud meetmete, "eesliini" teadustegevuse ja uurimisprojektide suhtes, mis on kasulikud konkreetsetele rühmadele, välja arvatud VKEdele suunatud meetmed.~~	
Punktides a ja b mainitud osalejad vastutavad ise oma võlgnevuste eest.	~~Punktides a ja b mainitud osalejad vastutavad ise oma võlgnevuste eest.~~	
3. Kinnipeetud summad moodustavad seitsmenda raamprogrammi sihtotstarbelise tulu finantsmääruse artikli 18 lõike 2 tähenduses.	~~3. Kinnipeetud summad moodustavad seitsmenda raamprogrammi sihtotstarbelise tulu finantsmääruse artikli 18 lõike 2 tähenduses.~~	
4. Raamprogrammi lõpus hinnatakse summasid, mis on vajalikud möödumata riskide katmiseks. Seda summat ületavad summad hüvitatakse seitsmendale raamprogrammile ja neid loetakse sihtotstarbelisteks tuludeks.	~~4. Raamprogrammi lõpus hinnatakse summasid, mis on vajalikud möödumata riskide katmiseks. Seda summat ületavad summad hüvitatakse seitsmendale raamprogrammile ja neid loetakse sihtotstarbelisteks tuludeks.~~	
III PEATÜKK **Levitamine ja kasutamine ning kasutusõigused** *1. JAGU* TEADMISED *ALAJAGU 1* OMANDILINE KUULUVUS		
Artikkel 39 **Teadmiste omandiline kuuluvus** 1. Teadmised kuuluvad ühendusele järgmistel juhtudel:		
a) koordineerivad ja toetavad meetmed, mis koosnevad riigihankemenetluse suhtes kohaldatavate eeskirjade kohastest ostudest või teenustest;	a) koordineerivad ja toetavad meetmed, mis koosnevad <u>finantsmääruses ja selle rakenduseeskirjades sätestatud</u> riigihankemenetluse puhul kohaldatavate eeskirjade kohas~~t~~est ~~ostudest~~ <u>kaupade</u> või teenuste~~s~~t <u>ostmisest</u>;	
b) sõltumatute ekspertidega seotud koordineerivad ja toetavad meetmed.		
2. Muude kui lõikes 1 viidatud kaudsete meetmete alusel tehtud töö tulemusel saadud teadmised kuuluvad osalejatele, kelle tehtud töö on need teadmised andnud. 3. Kui osaleja töötajatel või muul osaleja heaks töötaval personalil on õigus nõuda teadmiste suhtes mingeid õigusi, tagab osaleja selle, et neid õigusi on võimalik teostada viisil, mis on vastavuses tema toetuslepingust tulenevate kohustustega.		

Artikkel 40		**83**
Teadmiste ühisomand		
1. Kui mitu osalejat on teinud ühiselt töö, mille alusel on saadud teadmised, ja kui nende osa selles töös ei saa kindlaks määrata, kuuluvad need teadmised neile ühiselt.	1. Kui mitu osalejat on teinud ühiselt töö, mille alusel on saadud teadmised, ja kui nende osa selles töös ei saa kindlaks määrata, kuuluvad need teadmised neile ühiselt. Nimetatud juhtudel peavad asjaomased osalejad sõlmima ühisomandi jagamist ja kasutamistingimusi käsitleva ühisomandiõiguse kokkuleppe.	
2. Kui ühise omandi jagamist ja kasutamistingimusi puudutavat ühisomandiõiguse kokkulepet ei ole sõlmitud, on igal ühisomanikul õigus teiste ühisomanike eelneva teavitamise ning õiglase ja mõistliku hüvitise korral anda kolmandatele pooltele lihtlitsentse, ilma mis tahes õigusteta anda all-litsentse järgmistel tingimustel:	2. Kui kaudses meetmes osalejad ei ole ~~ühise omandi jagamist ja kasutamistingimusi puudutavat~~ ühisomandiõiguse kokkulepet ~~ei ole sõlmitud~~ sõlminud, on igal ühisomanikul õigus ~~teiste ühisomanike eelneva teavitamise ning õiglase ja mõistliku hüvitise korral~~ anda kolmandatele pooltele lihtlitsentse, ilma mis tahes õigusteta anda all-litsentse järgmistel tingimustel:	
a) teisi ühisomanikke peab eelnevalt teavitama;	~~a)~~ teisi ühisomanikke peab eelnevalt teavitama.	
b) teistele ühisomanikele tuleb pakkuda õiglast ja mõistlikku hüvitist.	~~b) teistele ühisomanikele tuleb pakkuda õiglast ja mõistlikku hüvitist.~~	
	[3.] Komisjon koostab käesoleva määruse kohaselt ühisomandiõiguse kokkulepete näidised.	
Artikkel 41 **Teadmiste kuulumine konkreetsetele rühmadele**		
Konkreetsete rühmade kasuks teostatud kaudsete meetmete suhtes ei kohaldata artikli 39 lõiget 2 ja artikli 40 lõiget 1. Sellistel juhtudel kuuluvad saadud teadmised ühiselt kaudsest meetmest kasu saavale konkreetsele rühmale, kui kõnealused osalejad ei ole kokku leppinud teisiti.	Seitsmendat raamprogrammi käsitleva […/…] otsuse III lisa a osa punktis 6 loetletud konkreetsete rühmade kasuks teostatud kaudsete meetmete suhtes ei kohaldata artikli 39 lõiget 2 ja artikli 40 lõiget 1. Sellistel juhtudel kuuluvad saadud teadmised ühiselt kaudsest meetmest kasu saavale konkreetsele rühmale, kui kõnealused osalejad ei ole kokku leppinud teisiti.	
Kui saadud teadmiste omanikud ei ole nimetatud rühma liikmed, tagavad teadmiste omanikud, et nimetatud rühmale antakse kõik vajalikud õigused neile teadmistele, mis on nõutavad teadmiste kasutamiseks ja levitamiseks vastavalt toetuslepingu tehnilisele lisale.	Kui saadud teadmiste omanikud ei ole nimetatud rühma liikmed, tagavad teadmiste omanikud, et nimetatud rühmale antakse kõik vajalikud ainuõigused neile teadmistele, mis on nõutavad teadmiste kasutamiseks ja levitamiseks vastavalt toetuslepingu tehnilisele lisale.	
Artikkel 42	*Artikkel 42*	**82, 84**
Teadmiste edasiandmine	**Teadmiste omandiõiguse ja kasutusõiguse edasiandmine**	
1. Kui osaleja annab üle teadmiste omandiõiguse, annab ta allakirjutanule üle oma toetuslepingust tulenevad kohustused, eriti need, mis puudutavad kasutusõiguste andmist, levitamist ja teabe kasutamist.	1. Kui osaleja annab üle teadmiste omandiõiguse, annab ta allakirjutanule üle käesolevast määrusest, oma toetuslepingust ja konsortsiumikokkuleppest tulenevad kohustused~~, eriti need, mis puudutavad kasutusõiguste andmist, levitamist ja teabe kasutamist~~.	

	[1a.] Teadmisi saavad kasutada ka neid teadmisi loovat tööd tegevate osalejatega seotud üksused, kui seotud ettevõte a) asub liikmesriigis või assotsieerunud riigis; b) annab talle kuuluva ja teadmiste kasutamiseks vajaliku taustteabe vastastikuse kasutusõiguse; c) täidab artiklis 3 sätestatud konfidentsiaalsuskohustust.	
2. Lähtudes oma konfidentsiaalsusega seonduvatest kohustustest, peab osaleja kasutusõiguse edasiandmisel sellest eelnevalt teatama teistele samas meetmes osalejatele koos piisava teabega teadmiste uue omaniku kohta, et võimaldada neil teostada oma toetuslepingu järgseid kasutusõigusi.	2. ~~Lähtudes oma konfidentsiaalsusega seonduvatest kohustustest, peab osaleja~~ Kui osaleja kavatseb kasutusõiguse edasi anda~~misel, peab ta~~ sellest eelnevalt teatama teistele samas meetmes osalejatele koos piisava teabega ~~teadmiste~~ uue valdaja ~~omaniku~~ kohta, et võimaldada teistel osalejatel ~~neil~~ teostada oma ~~toetuslepingu järgseid~~ kasutusõigusi.	
Teised kasutajad võivad siiski kirjaliku kokkuleppega loobuda oma õigustest eelnevale individuaalsele teavitamisele kasutusõiguse üleminemisel kindlaks määratud kolmandale osapoolele.	Teised kasutajad võivad siiski kirjaliku kokkuleppega loobuda oma õigustest eelnevale individuaalsele teavitamisele ~~kasutusõiguse üleminemisel kindlaks määratud kolmandale osapoolele~~.	
	[2a.] Teisi samas meetmes osalejaid ei pea eelnevalt teavitama pärast [ühe] aasta möödumist a) kaudse meetme lõpetamisest või b) asjaomaste teadmiste omaniku osalemise lõpetamisest	
3. Pärast eelnevat teavitamist vastavalt lõike 2 esimesele lõigule võivad teised osalejad keelduda omandiõiguse üleandmisega nõustumast põhjendusel, et see kahjustab nende kasutusõigusi.	3. Pärast eelnevat teavitamist vastavalt käesoleva artikli lõike 2 esimesele lõigule ~~võivad teised osalejad~~ võib iga teine osaleja keelduda omandiõiguse üleandmisega nõustumast põhjendusel, et see kahjustab ~~nende~~ tema kasutusõigusi.	
Kui teised osalejad suudavad tõendada, et see kahjustab nende kasutusõigusi, ei toimu kavandatud üleandmine enne, kui asjaomased osalejad on omavahel kokkuleppele jõudnud.	Kui ~~teised osalejad~~ teine osaleja suudab tõendada, et see kahjustab ~~nende~~ tema kasutusõigusi, ei toimu kavandatud üleandmine enne, kui asjaomased osalejad on omavahel kokkuleppele jõudnud.	
4. Vajadusel võib toetuslepinguga ette näha lisanõude teavitada komisjoni eelnevalt igast kavandatavast omandiõiguse üleandmisest mis tahes kolmandale osapoolele.	4. ~~Vajadusel võib toetuslepinguga ette näha lisanõude teavitada k~~Komisjoni tuleb eelnevalt teavitada igast kavandatavast teadmiste omandiõiguse või kasutusõiguste üleandmisest ~~mis tahes~~ kolmandale osapoolele, kes ei asu liikmesriigis ega assotsieerunud riigis.	
Artikkel 43		**84**
Euroopa konkurentsivõime säilitamine ja eetilised põhimõtted		
Teadmiste puhul võib komisjon olla vastu omandiõiguse üleandmisele või lihtlitsentsi andmisele sellises kolmandas riigis asutatud juriidilisele isikule, mis ei ole ühinenud seitsmenda raamprogrammiga, kui komisjon leiab, et see ei ole kooskõlas Euroopa majanduse konkurentsivõime arendamise huvide või eetiliste põhimõtetega.	Teadmiste puhul võib komisjon kooskõlas käesoleva määruse artikli 42 lõikega 4 olla vastu omandiõiguse üleandmisele või lihtlitsentsi andmisele kolmandatele osapooltele, mis ei ole asutatud liikmesriigis ega assotsieerunud riigis ~~sellises kolmandas riigis asutatud juriidilisele isikule, mis ei ole ühinenud seitsmenda raamprogrammiga~~, kui komisjon leiab, et see ei ole kooskõlas Euroopa majanduse konkurentsivõime arendamise huvide või eetiliste põhimõtetega.	
Sellistel juhtudel toimub omandiõiguse üleandmine või lihtlitsentsi andmine ainult juhul, kui komisjon on kindel, et rakendatakse sobivaid turvameetmeid.		

ALAJAGU 2 KAITSE, AVALDAMINE, LEVITAMINE JA KASUTAMINE		
Artikkel 44 **Teadmiste kaitse**		
1. Kui teadmisi saab rakendada tööstuses või kaubanduses, tagab omanik nende nõuetekohase ja tõhusa kaitse kooskõlas asjakohaste õigusnormidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjaomases kaudses meetmes osalejate õigustatud huve, eriti ärihuve.		
Kui osaleja viitab õigustatud huvidele, peab ta kõigil juhtudel näitama, et need kannataksid põhjendamatult suurel määral.	~~Kui osaleja viitab õigustatud huvidele, peab ta kõigil juhtudel näitama, et need kannataksid põhjendamatult suurel määral.~~	
2. Kui osaleja ei kaitse oma teadmisi ja ei anna neid üle teisele osalejale kooskõlas artikli 42 lõigetega 1 ja 2, ei tohi aset leida mingit levitamist enne, kui komisjoni on teavitatud.		
Sellisel juhul võib komisjon asjaomase osaleja nõusolekul võtta selle teadmise enda omandisse ja rakendada meetmeid selle piisavaks ja tõhusaks kaitsmiseks. Osaleja võib keelduda nõusolekut andmast üksnes juhul, kui ta suudab tõestada, et tema õigustatud huve võidakse põhjendamatult suurel määral kahjustada.	Sellisel juhul võib komisjon asjaomase osaleja nõusolekul võtta selle teadmise enda omandisse ja rakendada meetmeid selle piisavaks ja tõhusaks kaitsmiseks. ~~Osaleja võib keelduda nõusolekut andmast üksnes juhul, kui ta suudab tõestada, et tema õigustatud huve võidakse põhjendamatult suurel määral kahjustada.~~	
Artikkel 45 **Märkus Euroopa Ühenduse rahalise toetuse kohta**		
Kõik teadmisega seotud osaleja poolt või tema nimel esitatud trükised, patenditaotlused või mis tahes muu teadmistega seotud levitamine peab sisaldama märkust selle kohta, et asjaomased teadmised on loodud Euroopa Ühenduse rahalise toetuse abil. Selle märkuse tingimused määratakse kindlaks toetuslepingus.		
Artikkel 46 **Kasutamine ja levitamine**		
1. Osalejad kasutavad teadmisi, mida nad omavad, või tagavad nende kasutamise.		**82**
2. Iga osaleja tagab, et tema omanduses olevaid teadmisi levitatakse nii kiiresti kui võimalik. Kui osalejad teadmisi ei levita, võib seda teha komisjon.	2. Iga osaleja tagab, et tema omanduses olevaid teadmisi levitataks~~enii kiiresti kui võimalik~~. Kui osalejad teadmisi ei levita, võib seda teha komisjon.	
3. Levitamistegevus peab sobituma vajadusega kaitsta intellektuaalomandi õigusi, konfidentsiaalsust ja teadmiste omaniku õigustatud huve.	3. Levitamistegevus peab sobituma ~~vajadusega kaitsta~~ intellektuaalomandi õigusi<u>te</u>ga, konfidentsiaalsust<u>kohustusega</u> ja teadmiste omaniku õigustatud huv<u>e</u>idega <u>seoses teadmiste kaitsmise või võimaliku kaitsmisega</u>.	
4. Enne levitamist teavitab osaleja sellest teisi asjaomaseid osalejaid.		

Pärast teavitamist võib iga osaleja keelduda sellega nõustumast, kui ta leiab, et see kahjustab tema teadmistega seotud õigustatud huve ebaproportsionaalsel määral. Sellisel juhul võib levitamine toimuda ainult juhul, kui tarvitusele võetakse vajalikud meetmed nende õigustatud huvide kaitseks.	Pärast teavitamist võib iga osaleja keelduda osalejate konsortsiumikokkuleppes või muus kirjalikus lepingus kokkulepitud aja jooksul sellega nõustumast, kui ta leiab, et see kahjustab tema teadmistega või taustteabega seotud õigustatud huve ebaproportsionaalsel määral. Sellisel juhul võib levitamine toimuda ainult juhul, kui tarvitusele võetakse vajalikud meetmed nende õigustatud huvide kaitseks.	
Artikkel 47	~~*Artikkel 47*~~	
“Eesliini” teadustegevusega seotud levitamine	~~**“Eesliini” teadustegevusega seotud levitamine**~~	
“Eesliini” teadustegevuse puhul tagavad osalejad teadmiste aktiivse levitamise, võttes arvesse intellektuaalomandi kaitsmise vajadust, teadmiste kiirest levikust saadavat tulu, konfidentsiaalsust ja osalejate õigustatud huve.	[viidud üle **artikli 22 lõikesse 5]** ~~“Eesliini” teadustegevuse puhul tagavad osalejad teadmiste aktiivse levitamise, võttes arvesse intellektuaalomandi kaitsmise vajadust, teadmiste kiirest levikust saadavat tulu, konfidentsiaalsust ja osalejate õigustatud huve.~~	
2. JAGU TAUSTTEABE JA TEADMISTE KASUTAMISÕIGUSED		
Artikkel 48		**85**
Hõlmatud taustteave		
Osalejad võivad kirjalikus kokkuleppes määratleda taustteabe, mida on vaja kaudse meetme teostamiseks, ning vajaduse korral osa taustteabest välja jätta.	Osalejad võivad ~~kirjalikus~~ konsortsiumikokkuleppes määratleda taustteabe, mida on vaja kaudse meetme teostamiseks~~, ning vajaduse korral osa taustteabest välja jätta~~.	
Artikkel 49		**82, 86**
Põhimõtted		
1. Kõik taotlused kasutusõiguste saamiseks tehakse kirjalikult.	1. Kõik taotlused kasutusõiguste saamiseks tehakse kirjalikult.	
	[1a.] Artiklite 50, 51 ja 52 kohased kasutusõigused loetakse osalejatele ja nendega seotud üksustele antuks tingimusel, et a) need üksused annavad vastastikused kasutusõigused kõigile osalejatele ja nendega seotud üksustele; b) seotud üksused täidavad kõiki käesolevast määrusest, toetuslepingust, konsortsiumikokkuleppest ja mis tahes muust osalejate kirjalikust lepingust tulenevaid kohustusi komisjoni ja teiste osalejate ees.	
2. Kasutusõigustega ei kaasne õigust anda välja all-litsentse, kui teadmiste või taustteabe omanikuga ei ole teisiti kokku lepitud. 3. Ainulitsentsi andmine omandatud teadmistele või taustteabele on võimalik, kui kõik teised asjaomased osalejad kinnitavad kirjalikult, et nad loobuvad oma kasutusõigustest. 4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, tuleb kõikide kokkulepetega, mis annavad osalejatele või kolmandatele osapooltele teadmiste ja taustteabe kasutusõigused, tagada teiste osalejate potentsiaalsete kasutusõiguste säilimine.		

5. Samas kaudses meetmes osalejad teavitavad teineteist viivitamata taustteabe kasutusõigusega seotud piirangutest või muudest piirangutest, mis võivad oluliselt mõjutada kasutusõiguste andmist. 6. Osaleja osalemise lõppemine ei mõjuta mingil viisil kohustust anda kasutusõigused teistele samas kaudses meetmes jätkavatele osalejatele toetuslepingus määratletud tingimuste alusel.		
Artikkel 50		**82**
Kasutusõigused kaudsete meetmete rakendamiseks		
1. Samas kaudses meetmes osalejatele on tagatud õigus kasutada teadmisi, kui neid teadmisi vajatakse oma töö tegemiseks selle kaudse meetme raames.	1. Samas kaudses meetmes osalejatele ja nendega seotud üksustele on tagatud õigus kasutada teadmisi, kui neid teadmisi vajatakse oma töö tegemiseks selle kaudse meetme raames.	
Vastavad kasutusõigused antakse ilma kasutustasuta.		
2. Samas kaudses meetmes osalejatele on tagatud õigus kasutada taustteavet, kui seda taustteavet vajatakse oma töö tegemiseks selle kaudse meetme raames tingimusel, et asjaomasel osalejal on õigus neid anda.	2. Samas kaudses meetmes osalejatele ja nendega seotud üksustele on tagatud õigus kasutada taustteavet, kui seda taustteavet vajatakse oma töö tegemiseks selle kaudse meetme raames tingimusel, et asjaomasel osalejal on õigus taustteavet anda.	
Sellised kasutusõigused antakse ilma kasutustasuta, kui kõigi osalejate vahel ei ole enne toetuslepingu sõlmimist teisiti kokku lepitud.	Sellised kasutusõigused antakse ilma kasutustasuta, kui kõigi osalejate vahel ei ole konsortsiumikokkuleppes ~~enne toetuslepingu sõlmimist~~ teisiti kokku lepitud.	
Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse teostajad annavad taustteabe kasutamisõigused ilma kasutustasuta.		
Artikkel 51 **Kasutusõigused teadmiste kasutamiseks**		
1. Samas kaudses meetmes osalejatel on õigus kasutada teadmisi, kui seda vajatakse selleks, et kasutada oma teadmisi.	1. Samas kaudses meetmes osalejatel ja nendega seotud üksustel on õigus kasutada teadmisi~~, kui seda vajatakse selleks, et kasutada oma teadmisi~~.	
Vastavad kasutusõigused antakse õiglastel ja mõistlikel tingimustel või ilma kasutustasuta.	Asjaomased kasutusõigused antakse ~~õiglastel ja mõistlikel tingimustel või~~ ilma kasutustasuta, kui konsortsiumikokkuleppes ei ole teisiti kokku lepitud.	
2. Samas kaudses meetmes osalejatele on tagatud õigus kasutada taustteavet, kui seda vajatakse oma taustteabe kasutamiseks, tingimusel et asjaomasel osalejal on õigus neid anda.	2. Samas kaudses meetmes osalejatele ja nendega seotud üksustele on tagatud õigus kasutada taustteavet, kui seda vajatakse kaudse meetmega loodud ~~oma~~ taustteabe kasutamiseks, tingimusel et asjaomasel osalejal ja temaga seotud üksustel on õigus taustteavet anda.	
Vastavad kasutusõigused antakse õiglastel ja mõistlikel tingimustel või ilma kasutustasuta.	Vastavad kasutusõigused antakse ~~õiglastel ja mõistlikel tingimustel või ilma kasutustasuta~~ konsortsiumikokkuleppes kokku lepitud tingimuste kohaselt.	
3. Lõike 1 või 2 alusel võib kasutamisõigusi nõuda kuni ühe aasta jooksul pärast	3. Käesoleva artikli ~~L~~lõike 1 või 2 alusel võib kasutamisõigusi nõuda kuni [ühe] aasta jooksul pärast	
a) kaudse meetme lõppemist;		

b) taustteabe või teadmiste omaniku osalemise lõppemist. Asjaomased osalejad võivad siiski kokku leppida erinevas ajapiirangus. 4. Kui kõik omanikud sellega nõustuvad, antakse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse teostajale kokkulepitud õiglastel ja mõistlikel tingimustel saadud teadmiste kasutusõigus, et viimane saaks jätkata edasist uurimistegevust. 5. Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse teostajad annavad tasuta kasutusõiguse taustteabe jaoks, mida on vaja kaudses meetmes loodud teadmiste kasutamiseks.		
Artikkel 52 **Lisasätted "eesliini" teadustegevust käsitlevatele kasutamisõigustele ning tegevustele, mis on kasulikud konkreetsetele rühmadele.** 1. "Eesliini" teadustegevuse puhul ei nõuta teadmiste ja taustteabe rakendamise või kasutamise kasutusõiguste eest kasutustasu, olenemata artiklitest 50 ja 51. 2. Kui kaudsest meetmest kasu saavat konkreetset rühma esindab juriidiline isik, kes osaleb rühma asemel kaudses meetmes, on nimetatud juriidilisel isikul õigus anda talle antud mis tahes kasutusõiguse all-litsentse neile oma liikmetele, kes on asutatud liikmesriigis või assotsieerunud riigis.		
IV PEATÜKK **Euroopa Investeerimispank**		**2, 20, 21, 87, 88, 89**
***Artikkel* 53**		
1. Ühendus võib anda Euroopa Investeerimispangale (EIB) toetust, et katta riske, mis on seotud laenudega, mida EIB on andnud seitsmenda raamprogrammi raames püstitatud teadustöö eesmärkide toetamiseks (riskijagamisrahastu).	1. Ühendus võib anda Euroopa Investeerimispangale (EIB) toetust, et osaleda ~~katta riske, mis on seotud laenudega, mida EIB on andnud~~ seitsmendat raamprogrammi käsitleva otsuse […/…] III lisa b osas nimetatud nõukogu ja Euroopa Parlamendi (või Euroopa Parlamendiga konsulteerinud nõukogu) otsuste alusel rakendatavate meetmete ~~raames püstitatud teadustöö eesmärkide~~ toetamiseks määratud EIB laenu- ja tagatisrahastamisele vahendite ja kapitali eraldamises (riskijagamisrahastu).	
2. EIB annab neid laene kooskõlas õigluse, läbipaistvuse, erapooletuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega.	2. EIP annab ja haldab neid laene toetuslepingus komisjoni poolt kehtestatud üldsuuniseid ja -põhimõtteid arvestades oma eeskirjade alusel ~~kooskõlas õigluse, läbipaistvuse, erapooletuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega~~.	**89**
3. Komisjonil on õigus esitada vastuväiteid riskijagamisrahastu kasutamise kohta teatud laenude jaoks; vastavad tingimused määratakse kindlaks toetuslepingus kooskõlas tööprogrammiga.	3. Komisjonil on õigus esitada vastuväiteid riskijagamisrahastu kasutamise kohta teatud ~~laenude jaoks~~meetmete puhul; vastavad tingimused määratakse kindlaks toetuslepingus kooskõlas tööprogrammiga.	**89**

V PEATÜKK **Lõppsätted**		
Artikkel 54 Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.		**60, 90**
	Käesolevat määrust võib sõltuvalt komisjoni vahehindamisest muuta hiljemalt 2010. aastal.	
Brüssel, *Euroopa Parlamendi nimel* *president* *Nõukogu nimel* *eesistuja*		

ARVAMUS nr 2/2006

ettepaneku kohta, mis käsitleb nõukogu otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta

(vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõike 4 teisele lõigule)

(2006/C 203/02)

EUROOPA ÜHENDUSTE KONTROLLIKODA,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige artikli 248 lõike 4 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eelkõige artikli 160c lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta ([1]),

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohta ([2]),

võttes arvesse kontrollikoja varasemaid arvamusi Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta ning eriti arvamust nr 4/2005 ([3]),

võttes arvesse nõukogu 26. aprilli 2006. aasta taotlust kontrollikoja arvamuse saamiseks seoses ettepanekuga ([4]) nõukogu otsuse kohta, mis käsitleb Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi,

arvestades, et Euroopa Ülemkogu 25. ja 26. juuni 1984. aasta Fontainebleau' istungjärgul järeldati ([5]) muu hulgas, et kulupoliitika on lõppkokkuvõttes põhiline vahend eelarvetasakaalu hälvete probleemi lahendamiseks; et samas võib iga liikmesriik, kelle eelarvekoormus on tema suhtelise jõukusega võrreldes ülemäärane, kasu saada õigel ajal läbi viidud korrigeerimisest,

arvestades, et Euroopa Ülemkogu 24. ja 25. märtsi 1999. aasta Berliini istungil järeldati ([6]) muu hulgas, et Euroopa Liidu omavahendite süsteem peaks olema õiglane, läbipaistev, tasuv ja lihtne ning põhinema kriteeriumidel, mis parimal viisil väljendavad iga liikmesriigi suutlikkust anda oma panus sellesse süsteemi,

arvestades, et Euroopa Ülemkogu 16. ja 17. detsembri 2004. aasta Brüsseli istungil kuulati ära komisjoni ettekanne aruandest omavahendite süsteemi toimimise kohta ja ettepanek üldise korrigeerimismehhanismi juurutamiseks ([7]) ning kutsuti komisjoni ja nõukogu üles jätkama kõigi sellega seoses tõusetuvate küsimuste, sealhulgas süsteemi võimaliku lihtsustamise küsimuse uurimist,

arvestades, et Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. detsembri 2005. aasta Brüsseli istungil jõuti muu hulgas kokkuleppele, ([8]) et omavahendeid reguleeriv kord peab lähtuma üldise võrdsuse eesmärgist ning et see kord peaks seetõttu tagama, et ühegi liikmesriigi eelarvekoormus ei oleks tema suhtelise jõukusega võrreldes ülemäärane ja et see kord peaks sellest tulenevalt sisaldama konkreetseid liikmesriike hõlmavaid sätteid,

ON VÕTNUD VASTU ALLJÄRGNEVA ARVAMUSE:

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon teeb ettepaneku võtta vastu uus nõukogu otsus Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta. Pärast selle vastuvõtmist liikmesriikide poolt ([9]) asendaks see praegu jõus oleva nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsuse.

2. Komisjoni ettepaneku eesmärk on viia ellu kokkulepe finantsperspektiivi osas aastateks 2007–2013, milleni jõuti Euroopa Ülemkogu 15.–16. detsembri 2005. aasta Brüsseli istungil ([10]).

3. See kokkulepe ei muuda praeguse süsteemi põhialuseid; eelkõige säilib Ühendkuningriigile võimaldatav eelarvetasakaalu hälvete korrigeerimine (Ühendkuningriigi korrektsioon) koos Austria, Saksamaa, Hollandi ja Rootsi osa vähendamisega korrigeerimise rahastamises.

([1]) EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

([2]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

([3]) Arvamus nr 4/2005 ettepaneku kohta, mis käsitleb nõukogu otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi toimimise kohta, ja ettepaneku kohta, mis käsitleb nõukogu määrust seoses rakendusmeetmetega eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vastavalt nõukogu (...) otsuse (Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) artiklitele 4 ja 5 (ELT C 167, 7.7.2005, lk 1).

([4]) KOM(2006) 99 (lõplik), 8. märts 2006.

([5]) Vt EÜ Bülletään 6-1984.

([6]) Vt EL Bülletään 3-1999.

([7]) KOM(2004) 501 (lõplik), 14. juuli 2004.

([8]) Vt eesistujariigi järelduste lõige 6 (nõukogu 30. jaanuari 2006. aasta dokument nr 15914/1/05, REV 1, CONCL 3), milles viidatakse nõukogu 19. detsembri 2005. aasta dokumendile nr 15915/05 CADREFIN 268, eelkõige selle lõikele 77.

([9]) Kooskõlas liikmesriikide vastavate põhiseaduslike nõuetega, vastavalt asutamislepingu artiklile 269.

([10]) Vt nõukogu 19. detsembri 2005. aasta dokument nr 15915/05 CADREFIN 268.

4. Ühendkuningriigi korrektsiooni arvutamist kohandatakse niiviisi, et selles võetaks arvesse laienemist. Ühendkuningriik osaleb laienemise kulude rahastamises progresseeruvalt, välja arvatud ühise põllumajanduspoliitika turuga seotud kulude osas. Samas ei ületa Ühendkuningriigi täiendav sissemakse perioodi 2007–2013 maksimumsummat 10,5 miljardit eurot 2004. aasta hindades.

5. Lisaks viiakse sisse erikord. Austria, Saksamaa, Hollandi ja Rootsi käibemaksu-omavahendite sissenõudmise määra vähendatakse. Lisaks vähendatakse Hollandi ja Rootsi iga-aastaseid rahvamajanduse kogutulust sõltuvaid sissemakseid. Seda vähendamist rakendatakse ainult perioodil 2007–2013.

6. Vastavalt Euroopa Ülemkogu taotlusele on komisjoni ettepanekule lisatud komisjoni töödokument Ühendkuningriigile võimaldatava eelarvetasakaalu hälvete korrektsiooni arvutamise, rahastamise, väljamaksmise ning eelarves kajastamise kohta.

7. Euroopa Ülemkogu nõustus, et praegusesse omavahendite süsteemi tehtavad muudatused peavad jõustuma hiljemalt 2009. aasta algusest. Need muudatused peaksid jõustuma 1. jaanuarist 2007 ning neid tuleks vajaduse korral kohaldada tagasiulatuvalt.

8. Kontrollikoda vaatas ettepaneku läbi, pidades silmas Euroopa Ülemkogu poolt alates 1984. aastast kehtestatud Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi põhimõtteid. Kontrollikoda võttis arvesse ka oma varasemaid arvamusi ([1]) ning praeguse omavahendite süsteemiga seotud audititegevuse tulemusi.

II. **ÜLDISED TÄHELEPANEKUD**

9. Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. detsembri 2005. aasta Brüsseli istungi üldeesmärk oli püüelda võrdsuse poole ning vältida olukorda, kus liikmesriigi eelarvekoormus oleks tema suhtelise jõukusega võrreldes ülemäärane. Samas märgib kontrollikoda järgmist:

a) kriteeriume, mille alusel oleks võimalik objektiivselt määratleda, kas liikmesriigi eelarvekoormus on ülemäärane ja millal tuleks liikmesriigile võimaldada korrigeerimist, ei ole kehtestatud;

b) puudub järelevalvemehhanism kontrollimaks aja jooksul, kas eelarvekoormus on jätkuvalt ülemäärane ja kas liikmesriigi suhtes kohaldatav vähendav korrektsioon on endiselt õigustatud, ([2]) ning

c) puudub mehhanism, mis võimaldaks kohaldada korrigeerimiskorda teistele liikmesriikidele peale ettepanekus selgesõnaliselt mainitute ([2]).

10. Kontrollikoda tunnistab, et on tehtud jõupingutusi omavahendite otsuse ühtlustamiseks, nimelt nn "külmutatud määra" kaotamisega.

11. Samas ei ole aga ikka veel käsitletud süsteemis esinevaid tõsiseid puudusi, mida kontrollikoda analüüsis oma eelmises arvamuses ([3]). Need puudused põhjustavad arvukalt probleeme, eelkõige seoses süsteemi haldamise, järjepidevuse ja keerukusega ning läbipaistvuse puudumisega.

12. Ettepanek teeb olukorra veelgi keerulisemaks teatud liikmesriikide suhtes kohaldatavate eritingimuste suurema arvu tõttu. Kokkuvõttes kalduvad uued sätted seega olema veelgi keerulisemad ja läbipaistmatumad kui olemasolev süsteem.

III. **ERIMÄRKUSED**

13. Kontrollikoda tervitab komisjoni ettepanekut, mille kohaselt tuleks omavahendite arvutamise eesmärgist lähtuvalt rahvamajanduse kogutulu arvutamisel rakendada olulisi statistilisi muudatusi. Nagu kontrollikoda on juba märkinud, ([4]) välditaks sellega olukordi, kus omavahendite arvutamisel kasutatavad rahvamajanduse kogutulu näitajad ei lange kokku avaldatud riiklike näitajatega, säilitades seeläbi läbipaistvuse.

14. Eraldatud kulude mõiste vajab täpsustamist. Ettepaneku artiklis 4 üksnes mainitakse eraldatud kulusid, kuid mõiste väljaarendamine toimub alles komisjoni töödokumendis Ühendkuningriigile võimaldatava korrigeerimise kohta ([5]). Kontrollikoda kordab oma arvamuse nr 4/2005 punktides 29–31 esitatud tähelepanekuid, mis on eraldatud kulude definitsiooni suhtes endiselt jõus.

15. Kontrollikoda leiab, et Ühendkuningriigile võimaldatava eelarvetasakaalu hälvete korrektsiooni arvutamist, rahastamist, väljamaksmist ning eelarves kajastamist käsitlevate sätete lisamine komisjoni töödokumenti ei ole kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 279 ([6]) ning rikub läbipaistvuse põhimõtet.

IV. **JÄRELDUSED JA SOOVITUSED**

16. Väljapakutavas uues nõukogu otsuses Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta esitatud eeskirjad ja kord kalduvad olema veelgi keerulisemad ja läbipaistmatumad kui olemasolev süsteem. Selles ettepanekus kaugenetakse selgetel ja üldiselt rakendatavatel mehhanismidel põhinevast omavahendite süsteemist veelgi enam, lähenedes süsteemile, kus iga liikmesriigi sissemaksed määratakse eraldi läbirääkimiste tulemusena.

([1]) Vt arvamus nr 4/2005 (ELT C 167, 7.7.2005, lk 1), arvamus nr 7/2003 (ELT C 318, 30.12.2003, lk 1) ja arvamus nr 8/99 (EÜT C 310, 28.10.1999, lk 1).

([2]) Vt arvamuse nr 4/2005 lõige 14.

([3]) Vt eelkõige arvamuse nr 4/2005 lõiked 6–15.

([4]) Vt arvamuse nr 4/2005 lõige 23.

([5]) Vt punkt 3.2.

([6]) Artikli 279 lõikes 2 sätestatakse, et "komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ja kontrollikoja arvamuse saamist määrab nõukogu ühehäälselt kindlaks meetodid ja menetluse, mille kohaselt ühenduse omavahendeid käsitleva korraga ette nähtud eelarvetulud tehakse komisjonile kättesaadavaks (...)."

17. Kontrollikoda tunnistab, et komisjoni ettepanek kajastab Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheliste ning Euroopa Ülemkogus peetud keeruliste läbirääkimiste tulemust ning seda peetakse ajutiseks lahenduseks.

18. Kontrollikojal on heameel tõsiasja üle, et komisjonile on antud volitused omavahendite süsteemi täielikuks ja igakülgseks ülevaatamiseks ning aruandluse koostamiseks aastal 2008/2009. Kontrollikoda juhib tähelepanu eelnevatele korduvatele kogemustele, et ühenduste omavahendite süsteemis on põhjalikku reformi väga raske saavutada, kui arutelu selle reformi üle on otseselt seotud läbirääkimistega rahaliste ülemmäärade ja mitmeaastase finantsperspektiivi raames ühenduse poliitikale kulutatavate summade üle. Seetõttu on kontrollikojal heameel tõsiasja üle, et Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. detsembri 2005. aasta Brüsseli istungil kokku lepitud läbivaatamise klausel võimaldab omavahendite süsteemi üleüldise reformi ettevalmistamist ja vastuvõtmist aegsasti enne uue finantsperspektiivi aegumist.

19. Kontrollikoda kutsub komisjoni üles uuesti läbi vaatama Ühendkuningriigile võimaldatava eelarvetasakaalu hälvete korrektsiooni arvutamise, rahastamise, väljamaksmise ning eelarves kajastamise korda sätestava dokumendi õigusliku vormi.

Kontrollikoda võttis käesoleva arvamuse vastu oma 28. juuni 2006. aasta istungil Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel,
asendades kontrollikoja presidenti
Hubert Weberit,
kontrollikoja liige
François COLLING